

De Commissione generali pro incorporatione Valachorum, Sclavorumque et Praedauciorum, aliarumque difficultatum complanatione; vel Executione, Varasдини instituenda.

A r t i c u l u s 66.

Quandoquidem Generalis Valachorum et multo magis Sclavorum ac Praedauciorum in Confiniis Regnorum Croatiae et Slavoniae existentium, veluti in Literis Adjudicatoriis Palatinalibus Anni 1628. in Articulo 33. Anni 1635. approbatis, Regno et Regnicolis adjudicatorum cum plena Jurisdictione restitutio et reincorporatio tam suae Majestatis, quam Antecessorum suorum et peculiariter quidem Anno 1618. Statibus et Ordinibus clementer elargitis Diplomatis, promissa celeberrimisque Regni hujus Constitutionibus, praesertim in eodem Articulo 33. Anni 1635. citatis, variisque deliberationibus in Commissione Varasdiensi praescito Anno 1635. celebrata, latis, sancita sit et deliberata; ut tandem praemissorum omnium hactenus inexecutorum realem fructum fideles Status et Ordines sese expertos persentiscant; communi omnium Statuum et Ordinum suffragio ac benigno suae Majestatis assensu conclusum est:

§. 1. Ut abhinc intra spatium sex Septimanarum in Libera ac Regia Civitate Varasdiensi (ex quo id juxta Articulum 31. novissimae Diaetae, in loco praesentiae suae Majestatis hactenus fieri non potuit) una Generalis Commissio instituat (salva tamen ulteriori prosecutione, quodsi intra spatium sex Septimanarum ob graves aliquas causas eadem Commissio institui non posset permanente) ibidemque inter Commissarios utriusque partis cum plena potestate et mandatis sufficientibus ac Instructione, huic Statuto conformi, ac utriusque Commissariis, sub eodem tenore per suam Majestatem hic et nunc benigne concedendis, ad id destinatos; de iis universis et aliis, si quae restarent difficultatibus, hactenus nondum complanatis, quae in praecitato Articulo 31. Anno 1649. commemorantur, cum finali determinatione, juxta Articulos et Diplomata ac tenorem praescriptarum Literarum Adjudicatoriarum et Deliberationum, in dicta Commissione Varasdiensi latarum, tractetur et concludatur:

§. 2. Tali declaratione mediante: Quod si quae difficultates ibidem complanari non possent; eae in proxime futuram Diaetam rejiciantur et differantur.

§. 3. Pro qua quidem effectuada finaliterque terminanda Commissione, ex parte Regni et Sacrae Coronae; Reverendissimus Dominus Paulus Hoffman, Electus Episcopus Quinque-Ecclesiensis pro Praeside: Ac Magnifici Caspar Szunyog et Adamus Cziraky: Egregius item Andreas Farkas: et alii priores Commissarii superstites, in Articulo 46. Anni 1647. declarati (non abstante unius vel alterius absentia, loco quorum Dominus Praeses alios surrogandi habebit auctoritatem) denominantur.

Difficultatum et Gravaminum omnium per Commissionem priorum Annorum decisorum, vel indecisorum, vel etiam post subsecutorum Decisio et Executio relegatur ad antefatam Commissionem Varasdiensem.

A r t i c u l u s 67.

Quia vero complura in proxime citata Commissione Varasdiensi, Anno 1635.

celebrata (prouti ex tenore relationis ejusdem dignoscitur) determinata, necdum tamen effectuata; et quaedam inchoata, attamen indeterminata mansissent; et postmodum plures adhuc difficultates et injuriae, novaeque et recentes bonorum occupationes successissent:

§. 1. Idcirco ex benigna suae Majestatis oblatione decernitur; ut opera eorundem Dominorum Commissariorum, in priori Articulo denotatorum, modo declarato, similiter cum plenis mandatis, aequali et praesenti Articulo conformi instructione, hic et nunc clementer extradandis destinatorum; intra praemissum terminum, in annotata Commissione Varasdiensi (et in quantum necessarium fuerit, etiam in facie Confiniorum et Civitatum Crisiensis ac Caproncensis ac Confinii Ivaniczensis constituenda) universa illa, quae in eadem Commissione determinata non sunt; reassumantur: Et determinata; hucusque vero nondum effectuata; effectuentur: Omniaque et singula in Articulo 30. Anni 1649. contenta, modo et ordine ibidem specificato, executioni et observanda observationi mancipentur:

§. 2. Et reliquae etiam particulares querelae, difficultates ac injuriae Regnicolarum ac Liberarum Crisiensis et Caproncensis Civitatum in Gravaminibus earum, clare propositae et proponendae, tam novae, quam priores decidentur et cum satisfactione Regnicolarum, damnificatorumque et injuriatorum contentatione complanentur.

§. 3. Bona vero Regnicolarum et dictarum Civitatum, post annotatam Commissionem Varasdiensem, hucusque a Confiniariis occupata; etiam non expectata ulteriori Commissione, per ipsos Dominos Interioris Austriae Commissarios, ad eadem suae Majestatis Mandata, sine ulteriori dilatione, juxta dictamen etiam Articuli 46. Anni 1647. circa finem; restituantur.

Negotium quoque Bonorum et Colonorum Caproncensium ad eandem Commissionem relegatur.

A r t i c u l u s 68.

Articulos quoque de bonis subditisque et Colonis Caproncensibus, sub potestate Capitaneorum ejusdem loci, extra omnem Fisci Regii et Regni utilitatem haerentibus; Jurisdictioni oneribusque Regni subjiciendis; juxta benignam suae Majestatis resolutionem, iidem Domini Commissarii effectuare possint et teneantur. *)

Civitatis etiam Segniensis difficultates ad eandem Commissionem complanandae rejiciuntur.

A r t i c u l u s 69.

Civitatis Segniensis Privilegia confirmantur: et omnes eorum difficultates atque Gravamina; ad proxime instituendam Varasdiensem Commissionem, finaliter et cum effectu determinanda exequendaque remittuntur. **)

*) Confirmatur; An. 1659. a. 100.

**) Renovatur; An. 1659. a. 96. An. 1681. a. 77.

De pulsione Boum per portum Buccari.

A r t i c u l u s 70.

De pulsione Boum etiam, per portum Buccari; maneat Articuli desuper conditi; statutum est. *)

Commissio super restitutione Castri Berlegh (Berlog), aliisque controversiis et metis complanandis; instituta.

A r t i c u l u s 71.

De Metis et Gravaminibus ac Territoriis, reliquisque in Articulo 32. Anni 1649. contentis; renovatur idem Articulus (addito etiam Gravamine Spectabilis ac Magnifici Comitis Georgii de Frangepanibus a Tersath, super restitutione Castri Berlegh) super quibus Commissio antea ordinata reassumatur:

§. 1. Ad quam ex parte Regni; Reverendissimus Petrus Mariani, Segniensis et Modrussiensis Episcopus: Ac Magnus Sigismundus Keglevith: Nec non Generosus Caspar Orehozy, Vice-Banus; per Status et Ordines Regni, Commissarii denominantur. **)

Causa Zeleniana, contra Familiam Kerechenianam foeminei Sexus mota, rejicitur ad suum competens forum.

A r t i c u l u s 72.

Quoniam Causa Zeleniana, contra Familiam Kerechenianam foeminei Sexus hominum, per Magnificum olim Thomam Mikulicz, coram Egregio Joanne Ruchich. Vice-Comite Comitatus Zagrabiensis, penes breves Articulos intentata in Anno Domini 1647. et Anno 1649. in publica hujus Regni Diaeta ad suum competens Forum, Sedem videlicet Banalem relegata fuisset; Nihilominus tamen Alexander Mikulich, in quem causa eadem condescendisset, de facto etiam in Sede Comitatus Zagrabiensis prosequi eandem non desisteret; Ideo tam ex Testimonialibus Regni, quam etiam ex vi Decreti suae Majestatis superinde emanati et coram Regno producti, dicta causa ad Sedem Banalem articulariter rejicitur.

Provisionem Militum Colapianorum et Banalium, aliarumque Munitionum, sua Majestas curabit.

A r t i c u l u s 73.

Defectum Militum Colapianorum et Banalium, nec non pulveris tormentarii, majorum et minorum Tormentorum, Mortariorum etiam ac alterius generis necessariam Munitionem; sua Majestas juxta benignam suam resolutionem clementer

*) Confirmatur; An. 1659. a. 101. Ubi plura.

**) Renovatur; An. 1659. a. 96.

repleri et administrari; mediae quoque ordinariae Tricesimae relaxationem, hactenus usitatam et in solutionem Militis Banalis proportionaliter redundantem; benigne continuari curabit.

Eductio Militis Germani ex Arce Varasdiensi occasione dictae Commissionis Varasdiensis effectuetur.

Articulus 74.

Ac ut tandem crebrae Regni Constitutiones et Articuli, de Educatione Militis Germani ex Arce Varasdiensi, loco videlicet Sedis Judiciariae ejusdemque Comitatus conditio, totque demissae Regnicolarum et Familiae Erdödianae supplicationes, suum finem et effectum sortiantur; dignum censent et supplicant suae Majestati Status et Ordines; ut medio suprafatorum Commissariorum Varasdinum deputatorum, sine ulteriori revisione et dilatione, iidem Articuli in effectum deducantur.

Summae ad aedificationem Berkisevina ordinatae effectuatio ad Cameram Ungaricam delegatur.

Articulus 75.

Articuli etiam; de Summa ad aedificationem Praesidii Berkisevina ordinata; renovantur: Quorum optata et finalis effectuatio (accedente etiam benigno suae Majestatis assensu) Camerae Ungaricae delegatur.

De modo Rebelles Rusticos, ad Arces Sziszek et Novigrad spectantes; ad obedientiam et subjectionem compellendi.

Articulus 76.

Periculoso exemplo factum esse et defacto vigere intellexerunt Regnicolae; Colonos et subditos, tam Venerabilis Capituli Ecclesiae Zagrabiensis, ad Arcem ejusdem Sziszeg, quam vero Domini Comitis Emerici Erdödy, Possavianos, ad Arcem ejusdem Novigrad, in Comitatu Zagrabiensi existentem habitam pertinentes, adversus suos Dominos Terrestres tumultuarie et manu armata insurrexisse; omnemque subjectionem et obedientiam ipsis debitam excussisse: Operas Colonicales et reditus omnes denegasse: Dominorumque suorum obsidiones, aliaque enormia scelera, in quasvis fideles personas perpetrasse: Eamque Rebellionem, etiamnum in suorum Dominorum Terrestrium damnum et Patriae illius perniciem continuare; nec ullis placidis mediis, hactenus sopiri potuisse:

§. 1. Quocirca ad praecavendas Rusticorum, contra Dominos suos Terrestres Insurrectiones, Statuitur; ut Dominus Comes Banus illius Regni et Confinitiorum Sclavonicorum et Croaticorum Generales praetactos Rebelles, veluti manifestarum seditionum authores, publicaeque Pacis ac Tranquillitatis Turbatores, statim post praesentem Diaetam, sine defectu et disputatione, auxilio Brachii Regalis coercere; praescriptamque rebellionem omnimode extinguere; omniaque

et singula exinde emersa damna complanare; et si se absque armorum strepitu subdiderint, Antesignanos nihilominus ipsorum, ad tollendas causas ulteriorum seditionum, capitaliter punire, omnesque in pristinum statum ac debitam suis Dominis Terrestribus obedientiam (non obstantibus quibusvis impedimentis, aut ulteriore, occasione forte cujusvis in executione intervenientis impedimenti ordinatione) redigere; ac ipsimet, congruo pro ratione temporis et effectuationis praesentium adinvento medio, omnia et singula effectuare possint et teneantur.

§. 2. Et eum in finem Mandata quoque sufficientia per suam Majestatem, praesenti Articulo conformia, ad eosdem Dominos Comites Banum et Generales, jam statim benigne elargiantur.

§. 3. Et casu, quo imposterum quoque istam rebellionem durare, aut repullulare, vel similem ibidem, aut in Regno Ungariae exurgere contingeret; eandem virtute duntaxat praesentis Statuti, in Ungariae quidem Dominus Comes Palatinus, in Croatiae vero et Sclavoniae Regnis iidem Domini Comites, Banus et Generales, sopire ac tollere possint et debeant. *)

De Colonorum in Civitatem Varasdiensem transfugientium repetitione.

Articulus 77.

Status et Ordines Regnorum Croatiae et Sclavoniae adversus Civitatem Varasdiensem queruntur, quod eadem Civitas, praetextu cujusdam Articuli praetensi, Colonos et Subditos eorundem fugitivos, in medium sui ad Artes Mechanicas receptos, ibidem contra creberrimos superinde editos Articulos fovere; Et etiam legitime per Dominos Terrestres requisita detinere non veretur:

§. 1. Eapropter Articulos de repetitione et restitutione ejusmodi fugitivorum colonorum renovant et stricte observari volunt Status et Ordines Regni, Dictaeque Civitatis Articulum in Comitatu ejusdem nominis Varasdiensis, taliter qualiter in praejudicium publicarum Regni Constitutionum obtentum; in perpetuum cassant, viribusque cariturum pronunciant.

Commissarii pro rectificandis abusibus et reformando vectigali omnium Regni Tricesimarum ordinantur.

Articulus 100.

§. 5. Similiter etiam in Regnis Croatiae et Sclavoniae denominantur, pro Praeside, Reverendissimus Dominus Petrus Petreticz, Episcopus Zagrabiensis; et Magnificus Sigismundus Keglevith, Egregii item Georgius Malenich; Caspar Budor et Thomas Ivanovicz, Notarius Comitatum Zagrabiensis et Crisiensis.

*) Renovatur et declaratur; An. 1659. a. 107.

Liberæ Montanae et Regni Sclavoniae Civitates in suis libertatibus et Privilegiis conserventur.

Articulus 110.

Regiae denique ac Liberæ Montanaeque nec non Regni Sclavoniae Civitates; ut in suis antiquis Libertatibus, Privilegiis, Juribus et Consuetudinibus, juxta Articulum 31. Anni 1613, Articulum 35. Anni 1638. ac ibidem citatos; nec non Articulum 15. Anni 1649. conserventur; ac ut Civitates Kis-Marton et Köszege, juxta tenorem Privilegiorum suorum, per suam Majestatem ipsis concessorum, Jurisdictioni Magistri Tavernicorum subsint; statutum est.

Excessus Alexandri Mikulich; Domini Comites, Banus, vel Georgius Erdödy revidebunt et determinabunt.

Articulus 115.

In causa Magnifici Alexandri Mikulich, juxta benignam suae Majestatis resolutionem, decernunt Status; ut praemissa super ejusdem praetensis excessibus, post obtentam a sua Majestate Gratiam, patratis, Inquisitione, idem, ratione eorundem, in praesentiam Dominorum Comitum Bani, vel Georgii Erdödy Senioris, Assessorumque suorum, quos ad manus habere poterunt, evocetur; ibidemque causa ejusdem revideatur ac decidatur peremptorie.

LEOPOLDI I. IMPER. & REGIS, DECRETUM PRIMUM, ANNO DOMINI 1659.

Articuli DD. Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium.

Diploma Regium, per suam Majestatem tempore felicitis inaugurationis et coronationis suae Statibus et Ordinibus Regni super conditionibus inibi declaratis concessum; publicis Regni Constitutionibus inseritur.

Articulus 1.

§. 2. *Prima Conditio.* Quod universas et singulas Regni libertates, immunitates, Privilegia, Status, Jura et Consuetudines, simul et Conclusionem Tractatus Viennensis, omnesque Articulos in eodem comprehensos, ita et reliquos ante et post Coronationem MATTHIAE Secundi, felicitis reminiscantiae, in Annis 1608, 1609; Item praedefuncti beatissimae reminiscantiae Domini FERDINANDI Secundi; 1622. 1625. et aliis etiam Annis editos; nec non modernae etiam Imperatoriae Regiaeque Majestatis conclusionem novissimi Tractatus et Pacificationis Lincensis, omnesque Articulos ibidem specificatos, simul et constitutiones Regni; Annorum 1647. et 1649. atque etiam praesentis 1655. in omnibus suis punctis, clausulis et Articulis sua Serenitas firmiter et sancte observabit, per aliosque omnes inviolabiliter observari faciet.

§. 5. *Quarta Conditio.* Confiniorum vero Praefecturas, Capitaneatus et alia officia, tam in hoc; quam in aliis Regnis annexis, Serenitas sua, juxta Articulum 11. ante Coronationem, Anno 1608. editum, conferet.

§. 8. *Septima Conditio.* Quod in Palatini electione, ejusdemque Autoritate, Jurisdictione et officio, juxta Articulos Viennensis Pacificationis ad tertium. Item ante Coronationem edito, Anni 1608. Articulum 11. et Anni 1613. Art. 7. FERDINANDI Regis, Anni 1655. Art. 1. circa finem, ac secundum formam Juramenti ejusdem Palatini, praescriptum modum Serenitas sua observatura est. De Banatu etiam, quae in eodem Articulo 11. Anni 1608. continentur.

Confiniariorum Numerum, juxta Articulum 3. Anni 1655. intertenendum et ex mediis ibidem insinuatatis exolvendum; sua Majestas benigne offert.

Articulus 2.

Cum gravissimo suo damno experiuntur Status, Militum Ungarorum statum in Praesidiis ad numerum in Articulo 3. Anni 1655. specificatum non esse reductum; Ob quod vicinum Christiani nominis hostem per continuas particulares excursions, etiam in interioribus Regni Partibus Ditioni suae subjugandis, notabiles fecisse, et in dies majores facere progressus, usque adeo; ut nisi idem Militum numerus compleatur, timendum, ne mali istius serpentis rabies etiam in Vicinas suae Majestatis Provincias sese continuata Deditione effundat, prout jam et coepisset.

§. 1. Praecitato itaque Articulo 3. Anni 1655. in suo vigore manente; juxta benignam quoque suae Majestatis resolutionem Status et Ordines etiamnum decernunt: Ut Milites Confiniarii nativi, ad numerum in eodem Articulo specificatum quam primum reducantur, deque continua eorundem (ac Militum quoque Banalium) solutione, ex contributionibus Vicinarum suae Majestatis Provinciarum ac Regni Bohemiae; antea quoque dictante Articulo 34. Anni 1638. ad Confinia istius Regni exsolvenda ordinatis; ac more antiquitus consueto, per Solutores et Commissarios earundem Provinciarum et Regni numerandis: Et proventibus etiam hujus Regni, ad solutionem eorundem Confiniorum benigne deputandis, aliisque mediis ibidem insinuatatis effective provideatur.

Universi Status et Ordines Regni, ad promulgationem Supremorum vel Vice-Comitum quot annis personaliter insurgent et lustrabunt.

Articulus 28.

Decernunt ad haec Status; ut universi Domini Praelati, Magnates, Nobiles, Liberaeque Civitates, cum praescitu Domini Comitum Palatini; in partibus vero Superioribus etiam Generalis illarum partium; in Croatia vero et Slavonia Domini Bani; ad promulgationem Supremorum vel Vice-Comitum in suis Comitatus quotannis sub poena; Domini quidem Praelati et Magnates quinquaginta: Possessionati Nobiles, viginti quinque: Armalistae vero et Curiales duodecim flore-

norum (per Judices Comitatum exequendorum et in publicum Comitatus usum convertendorum) personaliter insurgere et apparatu Militari bene instructi lustrare teneantur. *)

Officia et beneficia Ecclesiastica et Saecularia Indigenis Regni conferantur.

Articulus 38.

Cum benigna suae Majestatis annuentia statutum quoque est; ut sua Majestas Officia et beneficia, tam Ecclesiastica, quam Secularia, personis Nationalibus et Indigenis Regni bene meritis, nullo autem modo Extraneis, gratis conferre dignetur. **)

Executores, qui turbatas legitimarum Sententiarum Executiones promovent; denominantur.

Articulus 44.

Contra potentiores, legitimarum sententiarum Executiones turbantes, Articulum 27. Anni 1638. renovandum, eidemque addendum decernunt Status; ut Vice-Comitibus insufficientibus, Supremi Comites, sub poena in eodem Articulo specificata, hujusmodi Literas Sententiales; ipsis vero Interessatis, vel insufficientibus (prout et Magistrorum Protonotariorum legitimas Deliberationes et Sententias taliter impeditas; juxta Articulum 3. Anni 1608. hoc loci in toto renovatum, et ad cujusvis Officii, et dignitatis homines extensum) Dominus Comes Palatinus; ipso vero legitime impedito et annuente; etiam Dominus Comes Judex Curiae Regiae; in partibus vero Regni Superioribus, Generalis illarum partium; in Sclavonia autem Dominus Banus, ipso itidem interessato, vel nolente; ibi quoque idem Dominus Comes Palatinus, indilate exequendas procurent.

De Mandatis Illegitimis, Reexecutoriis et Inhibitoriis; non expediendis: Expeditis vero non observandis, Processibusque taliter celebrandis invigorosis.

Articulus 45.

§. 4. Legitimis porro, tam Domini Comitis Palatini, quam aliorum Regni Ordinariorum Judicum; et in Sclavonia Domini Bani Mandatis, tam in Comitibus, quam Liberis Civitatibus, juxta tenorem Art. 12. Anni 1635. ubique locus detur.

*) Allegatur; An. 1662. a. 10.

**) Renovatur; An. 1681. a. 27. Congruit; An. 1741. a. 15. Confer etiam; An. 1715. a. 22.

De modo et Ordine Insurrectionis, tempore ingruentis necessitatis et hostilis impetus; ac etiam Contributionis et subsidii Annonarii, ex parte Regnorum Croatiae et Sclavoniae; instituendo.

Articulus 85.

Regnum Croatiae et Sclavoniae, quoad defensionem Patriae, refert se ad Art. 4. Anni 1538. et Art. 12. Anni 1601. aliosque in medio sui superinde conditos:

§. 1. Cum ea declaratione; ut dum hostis cum majoribus copiis viscera illius Regni invaderet, vel vero aliquod Fortalitium ejusdem Regni obsideret, mox universi Domini Magnates, Nobiles et alii Regnicolae, sub poena in Art. 21. constitutionum Soproniensium, Anni 1622. declarata, proportionaliter exigenda, vel alia in Congregatione illius Regni concludenda, ad demandationem et praemonitionem Domini Bani, penes Banderium Regium ac Banale, intra limites Regni illius viritim insurgere; et insuper Domini Terrestres, ex parte sua, a qualibet una vel duabus Portis, prout necessitas postulaverit, Equitem unum bene instructum et ex parte subditorum suorum, similiter peditem unum bene armatum: Majore vero necessitate illius Regni exigente, quintam subditorum suorum partem; ac tandem in extrema Regni illius necessitate, prout videlicet illi Regno in Congregatione necessarium visum fuerit, tertiam quoque subditorum partem; in communem Patriae suae defensionem, penes se levare debeant.

§. 2. In Partibus vero Transcolapianis Regni Croatiae et Maritimis, aliisque non dicatis; non solum Domini Terrestres adinstar aliorum Regnicolarum, cum apparatu et copia, qua poterint, in tali necessitate, pro defensione Patriae suae insurgere; sed etiam in majori, vel extrema Patriae et Regni illius necessitate, ipsi quoque decimam, vel etiam quintam, aut tertiam subditorum partem, prout necessitas urserit, in defensionem suae Patriae submittere teneantur.

§. 3. Et ab hac communi Patriae ipsorum defensione; nec Domini Praelati, neque Capitula, nec Religiosi Possessionati sint exempti: verum adinstar aliorum Regnicolarum Equites ac Pedites subministrare; et insuper Capitula, Religiosi Conventus et Collegia; pro divinis peragendis, unam vel alteram de medio sui Personam sacris initiatam et ad id aptam, ex quolibet Capitulo, Collegio et Conventu expedire; et singuli Canonici Ecclesiae Zagrabiensis, domi remanentes, loco personarum suarum, singulos Equites submittere debeant.

§. 4. Indivisi Regnicolae unum de medio sui expedire; Libertini etiam Dominorum Terrestrium et Praediales Ecclesiarum, penes Dominos Terrestres, ad rationem ipsorum insurgere, ac Liberae quoque Civitates, juxta limitationem illius Regni concurrere; et Nobiles etiam unius Sessionis et Armalistae; modo ibidem limitando insurgere sint obligati.

§. 5. Imo non solum Regnicolae; militesque Banales et Regni, sed etiam alii stipendiarii milites Confiniorum Croaticorum, Maritimorum et Sclavonicorum, a Vicinis Provinciis stipendia merentes (salva tamen necessaria Praesidiorum Custodia) nec non Sclavi, Praedaucii et Valachi in Confiniis illis degentes, tali in necessitate in defensionem Regni illius, personaliter concurrere; et in hujusmodi insurrectione, Domini Generales illarum Partium, cum Domino Bano illius Regni, bonam correspondentiam observare debeant.

§. 6. De Parochis, Viduis, Senio confectis, et in servitiis suae Majestatis vel Dominorum Magnatum constitutis; Articuli jam superinde conditi, hoc quoque loco pro insertis habeantur:

§. 7. Ac tandem Status et Ordines illorum Regnorum suae Majestati demisse supplicant; ut pro talibus extraordinariis ac periculosis necessitatibus, extraordinarie quoque, et majori copia de pulveribus et munitionibus eidem Regno (alioquin talibus valde destituto) tempestive providere; ac tempore aperti belli, milites tam Germanos, quam Nativos, in Praesidiis illorum Confiniorum constitutos, sub modernis ipsorum Militaribus Praefectis et Officialibus, ad veterem antea tali tempore belli observatum Numerum, adimplere; et intra Praesidia illorum Confiniorum collocare et conservare; Ulteriora vero externa sua, et Vicinarum Provinciarum subsidia, in finibus ac terminis ipsarum Provinciarum illi Regno vicinis, pro extremo succursu intertenere; talibusque subsidiis externis, de Annona et strictiore disciplina, providere benigne dignetur: Siquidem Regnum illud et suis, et externis militibus, per se solum, de victualibus providere, sufficienter non posset: Nihilominus tamen de Annonario quoque subsidio in Congregationibus suis, in facie loci celebrandis, tractare et pro sua possibilitate concludere; et concurrere non intermittet. *)

Ratione exolutionis et intertentionis certorum peditum, ex contributionibus Portarum et media Tricesima in Regno Sclavoniae fiendae.

Articulus 86.

Ac tametsi memoratum Regnum Sclavoniae, juxta Art. 9. Anni 1596. ad mediam duntaxat Regni Ungariae Dicam, adinstar Dedititiorum solvendam, de veteri more obligatum sit; idem tamen Regnum, etiam per decem florenos Rhenenses, ad unamquamque Portam contributiones imponere consuevisset, et ex hujusmodi contributionibus in medio sui imponendis ac limitandis; et ex media quoque Tricesima ibidem continuanda, exactorique illius Regni per Tricesimatores administranda, imposterum quoque pedites, circiter quingentos, pro sua et vicinarum Provinciarum defensione exolvat et intertenebit; juxta Articulum 4. Anni 1649. et Articulum 7. Anni 1638. ac Art. 8. Anni 1597.

Judicia Octavalia, et Brevia suo loco, et Terminis consuetis, per Dominum Comitem Banum, juxta infra citatos Articulos celebrentur.

Articulus 87.

Ad clementem suae Majestatis admonitionem, in benignis suis Propositionibus factam, Status quoque et Ordines Regni Croatiae et Sclavoniae, demisse consentiunt ac decernunt; ut Judicia Octavalia et Brevia illorum Regnorum fre-

*) Allegatur et urgetur; An. 1662. a. 3. Declaratur; An. 1662. a. 6.

quentius et continuo, juxta Art. 7. Decreti 2. Maximiliani Imperatoris, Anni 1572. et Art. 3. Anni 1575. in solito suo loco et Terminis consuetis celebrari; et per Dominum Comitem Banum, sine impedimento publicari possint:

§. 1. Praesertim cum non Inclyta Camera suae Majestatis Ungarica, sed illud solum Regnum. Assessores illorum Judiciorum et Sedis Banalis, pro Diurnis ipsorum, ex propriis suis Contributionibus exolvere soleat.

§. 2. Hoc declarato; quod, si ante expletos ipsorum Judiciorum Ordinarios dies, in praescripto Article 7. Anni 1572. et in Article 13. An. 1478. declaratos, causae deficerent; per hoc Judicia hujusmodi non condescendant, suadente Articulum 3. Anni 1486.

Transmissiones in Regno quoque Sclavoniae et Croatiae, etiam extraordinarie, in plena tamen Sede Banali revideantur.

Articulus 88.

Pro celeriori Justitiae, in illis etiam Regnis administratione, necessarium judicarent Status et Ordines; ut in Regno quoque Sclavoniae et Croatiae Transmissiones Protonotarii et Comitatum illius Regni, non solum in ordinaria Sede Banali, sive Octavali illius Regni, sed etiam extraordinarie, in plena tamen Sede Banali; juxta Articulum 3. Anni 1575. computanda, singulis futuris Annis, in quibus Octavae illius Regni, in Sede Banali celebrari solitae fuerint, intermissae; in Termino ad id per Dominum Banum praefigendo, tot diebus, quot necessarium fuerit, legitime revideri; abinde vero, juxta Titulum 3. partis 3. Decreti Tripartiti, in Curiam Regiam provocari; et sub Posoniensibus duntaxat Generalibus, vel Brevibus Judiciis, ac sub Diaetalibus etiam Terminis Posonii celebrandis, juxta citatum Art. 7. Decreti Secundi Maximiliani, Anni 1572. vel vero juxta Art. 52. Anni 1622. in Termino Revisionis Appellationum, per Dominum Comitem Palatinum, in partibus Cisdanubianis praefigendo, iterum maturius revideri possint ac debeant.

§. 1. Ad Judicia vero in Civitate Eperjes celebranda, ob longam distantiam et pericula itinerum; juxta citatos Articulos, nemo ex Regno Sclavoniae suas Appellationes deducere teneatur.

§. 2. Appellationibus ex illo quoque Regno, jam non revisis, pro rejectis manentibus.

De Valachis, Sclavis et Praedauciis, in Confiniis commorantibus; renovatur Articulus 31. Anni 1649. et Generalis Commissio Viennae, intra Annum hinc computandum, instituitur.

Articulus 89.

Ex benigna suae Majestatis annuentia et communi Regnicolarum voto, de restitutione Valachorum, in Confiniis Sclavonicis et Croaticis commorantium, eorundemque ad Sacram Regni Coronam et Regnum, juxta Diploma et Articulos

superinde conditos Incorporatione; et Slavorum quoque et Praedauciorum sub potestate eorundem Capitaneorum remanentium, sed per Commissionem Varasdiensem, Anni 1635. Regno et Regnicolis jam adjudicatorum, Generali ac plenaria resignatione; Officiorum Militarum aequali, vel ad minus alternata Collatione, mutuaeque pacis et unionis inter Inclitas Vicinas Provincias et illud Regnum ulteriori conclusione, renovatione et conservatione, ac Justitia invicem administranda, aliisque universis, si quae interim non complanarentur, difficultatibus, finaliter complanandis; renovatur Articulus 31. Anni 1649.

§. 1. Et ulterius decernitur; ut una Generalis Commissio, intra Revolutionem unius Anni ab hinc computandi, Viennae instituatur et per eam, modo et ordine, in praecitato Art. 31. Anni 1649. uberius declarato, praemissae omnes difficultates, jam tandem complanentur. *)

Privilegia et Statuta Valachorum, in praejudicium Regni et Sacrae Coronae confirmata; cassantur.

Articulus 90.

De privilegiis et statutis Valachorum antea cassatis, jam vero recenter ex Cancellaria Germanica, in praejudicium Regni et Sacrae Coronae confirmatis; renovatur Art. 40. Anni 1635. **)

De restitutione Pagorum, recenter a Dominorum Terrestrum Jurisdictione avocatorum.

Articulus 91.

Quia vero annotati Valachi, utcumque Privilegiati, complures alios privatorum Valachorum Pagos; signanter vero Domini Comitis Georgii Junioris Erdödy, sub Castro Liudbreggh, Pagos circiter quinque; et Dominae Comitissae Annae Elisabethae Moscon, Consortis Domini Comitis Eberhardi ab Auerspergh, sub Castello Raszinya, Pagos octo; et insuper certorum Nobilium Pagos duos, ab eisdem Dominis Terrestribus, vel Praedecessoribus ipsorum, in Territorio suo locatos, ac tam in militaribus, quam in civilibus eisdem Dominis Terrestribus, hactenus subjectos et obedientes, a solita Dominorum Terrestrum obedientia, his recenter evolutis diebus avocassent et avulsissent; omnemque in illos jurisdictionem, ipsis Dominis Terrestribus inhibuissent ac interdixissent; eosdemque ad coetum suum applicare niterentur:

§. 1. Conclusum proinde est; ut universi hujusmodi Pagi, jam recenter a solita et usu roborata quorumcunque Dominorum Terrestrum jurisdictione, modo praemisso avocati et avulsi, prioribus ipsorum Dominis Terrestribus, non

*) Renovatur; An. 1662. a. 45. An. 1681. a. 63. Allegatur; An. 1715. a. 113.

**) Confirmatur; An. 1681. a. 64. Allegatur; An. 1715. a. 13.

per aliquam remotam Commissionem, sed jam statim sine dilatione, per benigna suae Majestatis Decreta, ex utraque Cancellaria, tam pro Regnicolis damnificatis expedienda, quam etiam Dominis Generali ipsorum et Capitaneis, atque adeo ipsis etiam Valachis dirigenda; in pristinam Dominorum Terrestrium obedientiam resignentur ac restituantur, restitutive ac resignati habeantur eo facto. Super quo etiam, sua Majestas benigna sua Decreta (rebus sic stantibus) obtulit.

§. 2. Casu vero, quo tales Valachi, jam recenter a Jurisdictione Dominorum Terrestrium avulsi, vel sponte recedentes, ad pristinam Dominorum Terrestrium obedientiam, placidis mediis reduci non possent; vel redire nollent; extunc Domini ipsorum Terrestris, jure suo in eosdem utendi et consequenter hujusmodi Valachos, veluti rebelles, ex bonis suis ejiciendi, vel aliter eosdem in rebus et personis ipsorum puniendi; habeant facultatem.

De coercendis Valachis, in possessione Oszek commorantibus.

Articulus 92.

Ac tametsi annotati Valachi, utcunque Privilegiati, in praetensis ipsorum statutis, per expressum haberent; ut cuilibet illorum Pago certi limites praescriberentur, certi tamen de caetu ipsorum Valachi, in Possessione Oszek commorantes, non solum contra Leges et Libertatem Regnicolarum et Regni, sed etiam contra praetensa statuta sua, extra metas inhabitatae per ipsos Possessionis, in vicinos Regnicolarum montes et metas excederent; et praesertim in desertam Possessionem Czunovicz Nobilium Comitatus Crisiensis, uno circiter miliari, a Possessione ipsorum distantem, violenter sese ingerant, diversaue furta, latrocinia, ac depraedationes, vulnerationes et caedes, in circumjacentes Nobiles et Regnicolas exercerent ac continuarent; imo Catholicos etiam pueros in Turciam venderent, ac in mediis Regni visceribus commorantes, publicam tranquillitatem illius Regni turbarent:

§. 1. Dignum proinde judicassent et supplicassent Status et Ordines; ut pro tranquillitate illius Regni praescriptos Valachos, in eadem possessione Oszek commorantes, velut dissensionum fomites, ad ulteriores Confiniorum partes, sua Majestas transferri curare benigne dignata fuisset: Salvo tamen fundo ejusdem possessionis, pro Dominis Terrestribus remanente:

§. 2. Verum sua Majestas, eam dictorum Valachorum ad ulteriora Confinia translationem, in praescripta Viennensi commissione tractandam et complandam clementer remisit.

§. 3. Interim vero eosdem Valachos delinquentes, ab ulteriori vicinorum montium, et metarum usurpatione et hostilitate in Regnicolas exercenda; condigna animadversione coercendos, ac ad restitutionem, refusionemque ablatorum compellendos esse; sua Majestas benigne annuit et ad justitiam ex ipsis administrandam, ad Generales et Justitarios illorum, benigna Mandata obtulit; quam etiam suam oblationem benigne effectuare dignabitur. *)

*) Renovatur et urgetur; An. 1681. a. 65.

Milites tam Germani, quam Nativi, Viduaeque ipsorum, fundos et bona Civilia, in Libris Civitatibus Crisiensi, Caproncensi et Varasdiensi possidentes; Taxas Regias et Contributiones Civiles praestare teneantur.

Articulus 93.

Quoniam inter Liberas ac Regias Civitates Crisiensem et Caproncensem, et aliqua in parte Varasdiensem, nec non Dominos locorum illorum Capitaneos et milites Stipendiarios, tam Germanos, quam Nativos ibidem constitutos, tempore Commissionis Varasdiensis, in Anno Domini 1635. per Dominos illius temporis Commissarios, super Taxa Regia a fundis et bonis Civilibus, in medium Civitatum per eosdem milites administranda, de Proventu Educilli, forique et Macelli juxta limitationem ipsorum Dominorum Commissariorum, utrinque taxanda, vel percipienda; de Jurisdictione Fundorum Civilium, et rerum mobilium inter Civilem et Militarem Jurisdictionem, prout ibidem declaratum est, utrinque observanda; nec non piscatione Fossatorum, in Civitate Crisiensi et Caproncensi inter Capitaneos et Civitatem limitata, modo ibidem declarato usurpanda et similibus negotiis, sola observatione indigentibus, certae deliberationes, ordinationes ac determinationes fuissent conclusae ac definitae, et in Article 51. Anni 1638. ratificatae:

§. 1. Eaedem proinde Determinationes ac Ordinationes, jam quoque iterato, ratificantur: Et ulterius decernitur; ut ejusmodi Determinationes, sola observatione indigentes, tam per Civitates praemissas, quam Dominos locorum Capitaneos ac milites, utriusque Nationis, sine tumultu et sine ulteriore Commissionem observari debeant:

§. 2. Praesertim vero, ut milites tam Germani, quam Nativi, Viduaeque ipsorum, Fundos, vel Bona Civilia possidentes, Taxas Regias, aliaque onera Civilia et Contributiones Civiles, ab ejusmodi fundis et Bonis Civilibus provenientes, in medium ipsarum Civitatum persolvere et administrare sint obligati. Super quo etiam sua Majestas benigna Mandata, prout se obtulit, clementer elargiri dignabitur.

§. 3. Incluta etiam Camera suae Majestatis Ungarica, ob certos Fundos Civiles dictarum Crisiensis et Varasdiensis Civitatum, in publicum Confinii usum conversos; certas exiguas summulas ac Taxas, in deliberatione dictorum Dominorum Commissariorum uberius declaratas, modo ibidem expresso, eisdem duabus Civitatibus, in rationem solutionis Taxarum acceptare et imputare tenebitur. *)

Sua Majestas in Taxarum impositione, Civitatum Crisiensis, Caproncensis ac Montis Graecensis Zagrabiensis; condignam habeat rationem.

Articulus 94.

Quod sua Majestas Liberarum ac Regiarum Civitatum Crisiensis et Caproncensis,

*) Renovatur; An. 1681. a. 78.

veluti gravibus admodum Praesidii et Confiniorum operibus et Vicinitate Valachorum aggravatarum: Nec non Liberæ quoque ac Regiæ Civitatis Montis Graecensis Zagrabiensis, alioquin ipsa loci sterilitate afflictæ, in Taxarum impositione, benignam se rationem habere velle clementer obtulit; pro eo suæ Majestati, Status et Ordines humillimas agunt gratias. *)

Negotium Pagi Hlebine, Commissione mediante complanetur.

Articulus 95.

Et quia Civitas Caproncensis, certum unum Pagum Hlebine vocatum, in Territorio suo, non ita pridem a Domino loci illius Capitaneo locatum, certa etiam Promontoria, Jura Montana, Terras et Foenilia, ac alia bona sua et suæ Parochiæ, per Antecessores moderni Domini Capitanei, ejusdem loci occupata, jam quoque per eundem Dominum Capitaneum detineri; Civitas vero Crisiensis certos Sclavos et Praedaucios cum quatuor circiter Domibus Valachorum in Territorio Superioris Civitatis locatos, debitam obedientiam antea dum locarentur promissam; vel postmodum a Dominis Commissariis, in Anno Domini 1635. adjudicatam detrectare, et alios etiam vicinos Valachos, Sylvas ac Territoria ejusdem Civitatis ulterius occupare conqueritur.

§. 1. Dignum proinde censent et supplicant Regnicolæ; ut præmissæ Justæ ipsarum Civitatum instantiæ, ad benignam suæ Majestatis demandationem, per specialem aliquam particularem Commissionem, illis duabus Civitatibus clementer elargiendam et primo quoque tempore ordinandam, medio certorum Dominorum Commissariorum, videlicet; Reverendissimi Domini Petri Petreticz, Episcopi Zagrabiensis: Domini Francisci Chikuliny et Domini Vice-Bani illius Regni (non obstante unius absentia) ex parte Regni ordinatorum et aliorum a sua Majestate, ex Interiori Austria illuc ordinandorum; complanentur et effectuentur. **)

De publicatione Privilegiorum et Gravaminum ac Metarum Maritimarum Civitatis Segniensis complanatione; Articuli, modo in iisdem specificato exequendi; renovantur.

Articulus 96.

De Civitate Segniensi (quæ fere sola in partibus Maritimis pro Sacra Regni Corona restaret) in suam libertatem vindicanda, Sacraeque Coronæ Jurisdictioni applicanda et Privilegiis ejusdem ex Cancellaria Ungarica obtentis, publico statuto confirmatis (Salva Jurisdictione Militari) libere publicandis et exercendis; Gravaminibusque ejusdem Civitatis et aliis metis, ac Territoriis Maritimis et Croaticis, pro Regno et Familia Frangepanica determinandis et complanandis; reno-

*) Similiter renovatur; An. 1681. a. 78.

**) Renovatur; An. 1681. a. 78.

vantur Artic. 69. et 71. Anni 1655., Articulus 32. Anni 1649., Art. 50. Anni 1647., Art. 42. Anni 1638. *)

§. 1. Et ad Effectuationem ipsorum Articulorum, ex parte Regni Commissarii, in praecitato Articulo 71. Anni 1655. antea denominati; iterato ordinantur: Quibus sua quoque Majestas ex parte sua, certos Commissarios cum plena authoritate adjungere et praemissos toties repetitos, confirmatosque Articulos, benigne effecturare; et ea occasione, per eandem Commissionem, Domino quoque Comiti Petro a Zrinio, ratione certi Pagi Valachici, Gomerie vocati, competentem satisfactionem impendi curare, benigne dignabitur:

§. 2. Hoc loco, pro parte Venerabilis Capituli Zagradiensis; renovatur Art. 119. Anni 1647.

De Collatione Officiorum Militarium, in Confiniis Croaticis et Sclavonicis, conferendis.

Articulus 97.

In Capitaneatibus et aliis Militaribus non solum Croaticorum, sed etiam Sclavonicorum Confiniorum Officiis, Majoribus et Minoribus per suam Majestatem conferendis; observentur, Articulus 63. Anni 1647. et Articulus 31. Anni 1635. **)

§. 1. Alioquin, eorum quoque Articulorum effectuatio, in praescripta Commissione Viennensi complanari possit.

Articuli, de Foenilibus Regnicolarum per Confiniarios non depascendis; renovantur.

Articulus 98.

Articulus 43. Anni 1647. et Articulus 57. Anni 1655. de Foenilibus Regnicolarum per Confiniarios et alios ab ipsis assumptos non depascendis, renovantur: Ac denuo statuitur; ut ipsi Articuli, tam in Ungariae, quam Sclavoniae et Croatiae Regnis, exacte observentur. ***)

De modo Educationis Militis Germani, ex Arce Varasdiensi, fiendae.

Articulus 99.

De Educatione Militis Germani ex Arce Varasdiensi; Articulus 36. Anni 1649. renovatur:

§. 1. Quem etiam sua Majestas, praevia Domus Armamentariae et Annonariae in eadem Arce hucusque habitae, aestimatione; ejusdemque per Do-

*) Confirmatur; An. 1681. a 77. et novissime; An. 1741. a. 56.

**) Confirmatur et declaratur; An. 1681. a. 70.

***) Urgetur; An. 1681. a. 73.

minum Comitem Georgium Erdödy, veluti modernum ejusdem Arcis possessorem, sponte oblata exolutione, per Tractationem superinde instituendam, clementer effectuaturam obtulit.

§. 2. Cum ea tamen cautela; ut idem Dominus Comes, ad militem hujusmodi, tempore necessitatis iterum recipiendum, sit obligatus. *)

Coloni Caproncenses, Regno et Sacrae Coronae incorporantur, Contributionibusque et Jurisdictioni Regni, ac Decimarum solutioni subjiciuntur.

Articulus 100.

Super Colonis Caproncensibus, Regno et Sacrae Coronae incorporandis, Contributionique et Jurisdictioni Regni ac Decimarum solutioni subjiciendis; renovantur et observentur, Art. 35. Anni 1635. et Art. 68. Anni 1655. **)

§. 1. Et, si quid ea in parte difficultatis supererit; in praecitata Commissione Viennensi finaliter determinari et complanari valeat.

Libera Boum pulsio, per Territoria Regni Croatiae et Sclavoniae ac Portum Buccari; admittitur.

Articulus 101.

De libera Boum pulsione, per Territoria Regni Croatiae et Sclavoniae, ac per portum Buccari; Articulus 43. Anni 1635. Articulus 54. Anni 1638. et Articulus 70. Anni 1655. in suo vigore maneant. ***)

De finali fortificatione Praesidii Berkissevina; prout etiam Munitione Confiniorum Banalium et Colapianorum, praestanda.

Articulus 102.

Necessarium etiam existimarent Regnicolae; ut pro reali ac finali Praesidii Berkissevina, in illis Confiniis existentis fortificatione et aedificatione, juxta Articulum 31. Anni 1618. Art. 42. Anni 1635. Art. 14. Anni 1638. et Art. 34. Anni 1649. Summam illuc ordinatam et aliqua in parte administratam; sua Majestas ulterius quoque ac finaliter persolvi facere; illisque Confiniis Banalibus et Colapianis, de ulteriore munitione clementer providere dignetur: Prout etiam sua Majestas successive sese effectuaturam benigne obtulit.

*) Confirmatur; An. 1662. a. 3., An. 1681. a. 72.

**) Urgetur; An. 1681. a. 70.

***) Renovatur; An. 1681. a. 69. et novissime; An. 1741. a. 55.

De Unione Civitatis superioris et inferioris Crisiensis; Commissio simul et Commissarii decernuntur.

Articulus 103.

Cum Libera, ac Regia Civitas superior et inferior Crisiensis, in duas prorsus independentes partes divisa sit, Judicesque et Juratos quaelibet suos non subalternatos, sed ab invicem independentes habeat; et exinde in Taxarum solutionibus et aliis communibus ipsarum negotiis, diversae emergant difficultates:

§. 1. Consultum proinde censent Status et Ordines; ut eadem partes et Civitates sic divisae, in unum Corpus uniri; *) et utrique partium simul unus tantummodo Supremus Judex, Jurati vero, sive Senatores, ex utraque parte proportionaliter jam et futuris Annis eligi debeant.

§. 2. Ad quod exequendum; Reverendissimus Dominus Petrus Petreticz, Episcopus Zagrabiensis; ac Magnifici Domini Sigismundus Keglevich de Buzin, suae Majestatis Consilarii: Nec non Dominus Caspar Orechoczy, illius Regni Vice-Banus (non abstante unius absentia) cum plenaria uniendi, determinandi et exequendi facultate, pro Commissariis denominati sunt:

§. 3. Salvis in reliquo utriusque Civitatis Privilegiis, in suo vigore permanentibus.

De modo procedendi, in Executionibus Sententiarum notoriarum et Capitalium, imposterum observando.

Articulus 104.

In Executione Sententiarum Notoriarum et Capitalium, in posterum extradandarum, Status et Ordines observandum concludunt, Titulum 6. primae partis Decreti Tripartiti, cum ea declaratione: Quod legitimae Filiorum et Fratrum, ac ubi competit Filiarum, aliorumque legitime compositionatorum portiones, tam in Ungariae, quam Sclavoniae et Croatiae Regnis; non a Fisco post Executionem Bonorum, sed tempore Executionis, per Executores ad id exmitti et in Sententialibus denominari solitos, sequestrari; et pro talibus Compositionatis, suae legitimae portiones intactae relinqui, debeant. **)

Exactio et Acquisitio Decimarum, in Regno Sclavoniae et Croatiae; juxta Articulus 3. Anni 1636. observetur.

Articulus 105.

Circa Exactionem et acquisitionem Decimarum, tam Capitularium, quam Episcopali, in Regno Sclavoniae et Croatiae, Articulus 3. ejusdem Regni, in Anno

*) Urgetur sub gravi poena; An. 1715. a. 127.

**) Renovatur; An. 1681. a. 37. Confer; Tyroc. Jur. Ung. p. 1. t. 16.

Domini 1636. Regia autoritate confirmatus; et alii quoque Articuli Regni Ungariae superinde conditi observentur.

§. 1. Contumaces vero, armata manu justae Decimationi resistentes; Brachio quoque Banali, ad justas Decimas pendendas et solvendas, compelli possint ac debeant.

De Appellationibus ex Campo Zagrabiensi-Turopolensi transmissis; revidendis et approbandis.

Articulus 106.

Conclusum etiam ac declaratum est; ut Appellationes ex campo Zagrabiensi-Turopolensi, transmissas, ad Jurisdictionem Comitatus de Jure, vel consuetudine pertinentes, etiam Dotalisticas maturius revidendi, approbandique, vel emendandi ac tandem ad Executionem remittendi autoritas, Sedis Judiciariae Comitatus Zagrabiensis; in suo vigore salva permaneat: Suadente Articulo 23. Anni 1613. §. Parti vero succumbenti, etc. et Art. 67. Anni 1622. et Art. 65. Anni 1635. *)

De compescendis, Rebellibus Subditis Regni Sclavoniae; Articulus 76. Anni 1655. cum infrascripta declaratione renovatur.

Articulus 107.

Quia Rebellium Subditorum insolentia necdum totaliter in Regno Sclavoniae sopita, sed potius in futurum etiam verenda, coercendaque esset; renovandum proinde censent Status et Ordines Articulum 76. Anni 1655. cum ea declaratione; ut Rebelliones hujusmodi Colonorum, Subditorum et Libertinorum, per denominatos ibidem Justitiarios ac Generales, simul, vel divisim ac per Dominos quoque Terrestres, si ad id sufficientes forent (praevio tamen cum Juratis Regni et Comitatum Judicibus, sufficienti Judicio et convictione) coerceri et sopiri possint.

Ordo complanandarum differentiarum metalium Regnorum Croatiae et Sclavoniae, proponitur.

A r t i c u l u s 108.

Cum ratione metarum, diversae in Regnis Croatiae et Sclavoniae suboriantur disconvenientiae: Ad evitanda et praecavenda hujusmodi malorum genera decernitur; ut in illis Regnis, juxta Articulum eorundem Regnorum super reaedicandis metis conditum ac Regia autoritate confirmatum, tales differentiae complanari possint:

*) Confirmatur; An. 1741. a. 60.

§. 1. Salva tamen postmodum extra Dominium (executis videlicet exequendis) Jus suum cuique Partium, modis omnibus legitimis ulterius proseguendi, vel vero per Novum, vel Appellationem reformandi, facultate.

Sua Majestas negotium pretii Arcis Dubowacz, et aliarum praetensionum; cum Domino Comite Bano, se accomodaturam benigne offert.

Articulus 109.

Summas deinde suae Majestati Regnicolae habent gratias; quod sua Majestas de pretio Arcis Dubowacz, in publicam Praesidii Carlostadiensis ac totius Regni, vicinarumque Provinciarum utilitatem conversae, ac de aliis etiam conjunctis Domini Comitum Bani Nicolai, Perpetui a Zrinio et suorum Antecessorum praetensionibus, in benigna litera Rudolphi olim Imperatoris ac Regis obligatoria, uberius declaratis, condignam commendationis Regnicolarum rationem sese habituram; eidemque Comiti Bano, tum ob merita ipsius, tum in Gratiam Fidelium Statuum et Ordinum, pro aequo se gratificationem clementer obtulerit: Imo de opportunis etiam mediis ea in parte tractandis, iisdemque suo tempore specificandis, benigne sese resolvere dignata sit.

LEOPOLDI I. IMPER. & REGIS, DECRET. SECUNDUM, ANNO DOMINI 1662.

Articuli DD. Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium.

De subsidiis externis: Et solutione Praesidiariorum in Regno Sclavoniae: Et educatione Germani Militis, ex Arce Varasdiensi.

Articulus 3.

Status porro et Ordines Regnorum Croatiae et Sclavoniae, de externis suae Majestatis et vicinarum Provinciarum subsidiis Militaribus, tempore aperti duntaxat Belli subministrandis; ac de veterano tam Germano, quam nativo Milite, in praesidiis illorum Confiniorum constituto ac per Inclytas vicinas Provincias exolvere solito; referunt se ad posteriores paragraphos Art. 85. Anni 1659. et ad ultimum paragraphum Artic. 2. Anni 1649. eosdemque observari demisse postulant.

§. 1. Articulus vero 99. Anni 1659. et alii ibidem citati, de educatione Militis in Arce Varasdiensi collocati, in suo vigore maneant et effectuentur.

Regnorum Croatiae et Sclavoniae insurgendi modus.

Articulus 6.

Regnum porro Croatiae et Sclavoniae, quoad exercituationem, refert se ad

Art. 4. Constitutionum ejusdem Regni Slavoniae, in Generali Decreto contentarum, Anni 1538. et ad Articulum 85. Anni 1659.

§. 1. Cum ea declaratione; quod pro prima insurrectionis vice, Domini quidem Terrestres, a duabus Portis, ex parte sua unum Equitem, ex parte vero subditorum, unum peditem submittere; ac tam ipsi Regnicolae possessionati, quam Nobiles unius Sessionis et Armalistae, personaliter insurgere; ac Liberae quoque Civitates, modo ibidem declarato concurrere; postmodum vero visa majori, vel extrema necessitate, modo et Ordine in praecitatis Articulis denotato, militare debeant ac teneantur.

Regna Croatiae et Slavoniae, ex media Tricesima et continuanda Contributione; quingentos Pedites intertenebunt ulterius.

Articulus 17.

Status vero et Ordines Regnorum Croatiae et Slavoniae, tum ex media Tricesima in illis Regnis proveniente et imposterum quoque continuanda; tum etiam ex Contributionibus Subditorum suorum annuatim ibidem imponendis; juxta Articulum 86. Anni 1659. et alios ibidem citatos; quingentorum circiter Peditum intertentionem et solutionem, vice iterata offerunt.

Universis Regni Confiniis, etiam Banalibus, necessarias munitiones sua Majestas subministrari faciet: et praecipuorum praesidorum fortificationi providebit.

Articulus 18.

Illud quoque grati animi contestatione recolunt Status et Ordines; quod sua Majestas in munitiones Confiniorum, non exiguum pecuniae summam erogari curaverit et ulterius sese in munimenta eorundem Confiniorum erogari curaturam benigne offerat.

§. 1. Quod etiam conditio 8. Diplomatis et Articulus 85. Anni 1649. et Artic. 20. Anni 1625. et Artic. 35. Anni 1618. suaderent, et Regnicolae etiam votis omnibus demisse expeterent; ut sua Majestas, universis istius Regni Confiniis etiam Banalibus, signanter vero Oppido Simegh, per Reverendissimum Dominum Georgium Szecheny, antea Veszprimiensem, jam vero Jauriensem Episcopum, muris cincto; Praesidio Bujak et Novae Arci per Dominum Comitem Banum, adversus Canisam aedificatae; necessarias munitiones, benignissime subministrari facere; ac fortificationi praecipuorum Praesidorum, ulterius quoque clementissime providere dignetur.

Pro rectificationibus Metarum, Regni Croatiae et Slavoniae; Commissarii denominantur cum termino.

Articulus 38.

De metis porro Regni Croatiae et Slavoniae, cum vicinis Provinciis, potissimum vero cum Inclyta Provincia Carnioliae, usque ad Mare Adriaticum rectifi-

candis; Status et Ordines citatum Articulum 30. Anni 1655. et Artic. 66. Anni 1659. et Articulum 96. Anni 1659. similiter renovari; modisque et conditionibus, in citato Art. 30. Anni 1655. et Artic. 66. Anni 1659. declaratis, primo quoque tempore effectuari demisse expetunt:

§. 1. Et ad effectuationem ipsorum Articulorum, ex parte Regni; Reverendissimum Dominum Episcopum Zagrabiensem, eodem vero legitime impedito, vel excusato; Generalem, vel Vice-Generalem Ordinis Beati Pauli primi Eremitae, pro tempore constitutum: Dominum Vice-Banum et Magistrum Protonotarium illius Regni; ac unum, vel duos, ex Capitulo Ecclesiae Chasmensis: et Egregium Nicolaum Patachich, Vice-Comitem Comitatus Varasdiensis; pro Commissariis ex parte Regni denominant; ac per suam quoque Majestatem, certos similiter Commissarios ex sua et dictarum Provinciarum parte, denominari cupiunt:

§. 2. Salva in locum absentium, vel impeditorum Regni Commissariorum; pro Domino Comite Bano substituendi facultate.

Commissio de incorporatione Valachorum et Praedauciorum; effectuari postulatur.

Articulus 45.

Ad demissam fidelium Statuum et Ordinum instantiam, illud quoque cum benigna suae Majestatis annuentia conclusum est; ut Artic. 89. Anni 1659. et Art. 31. Anni 1649. alique in iisdem citati, de totali Valachorum, in Confiniis Croaticis et Sclavonicis existentium, ad Regnum et Sacram Regni Coronam incorporatione; Sclavorumque et Praedauciorum sub potestate Capitaneorum haerentium, plenaria resignatione, aliorumque ibidem declaratorum negotiorum ac difficultatum explanatione hactenus conditi; pro renovatis habeantur:

§. 1. Eosdemque sua Majestas, medio Commissionis Viennensis, intra revolutionem unius Anni instituendae, adhibitis Regni Croatiae et Sclavoniae Commissariis, per illud Regnum, ad id destinandis; benigne effectuare dignetur.

Contra Valachos in Oszek commorantes; Capitulo Zagrabiensi assistentia Bani admittitur.

Articulus 46.

Quoniam vero certi Valachi in Pago Oszek commorantes, in Territoria Venerabilis Capituli Zagrabiensis ad Castellum ipsorum Topicza spectantia, violenter irrupere, Domosque et Colonias ipsius Capituli ibidem locatas, hostiliter invadere praesumerent; ipsis vero Capitularibus, veluti Ecclesiasticis personis, violentos hujusmodi Invasores, armis repellere non adeo conveniret; idcirco, eidem Capitulo pro repellendis illorum Valachorum invasionibus, assistentia Domini Comitum Bani admissa est.

Regni Sclavoniae Protonotariis; in Diaetis Regni, votum, locus et Diarium conceditur.

Articulus 52.

Attentis certis Magistri Joannis Szakmardy de Diankowecz, Protonotarii Regni Croatiae et Sclavoniae, meritis ac servitiis Regno exhibitis; Status et Ordines proprio motu, suae quoque Majestatis benigno consensu accedente, admittunt; ut idem Protonotarius Regni Croatiae et Sclavoniae, ac sui in eodem officio Successores, adinstar aliorum Protonotariorum, in publicis Regni Diaetis votum, locum et Diarium habeant.

LEOPOLDI I. IMPER. & REGIS, DECRETUM TERTIUM, ANNO DOMINI 1681.

Articuli DD. Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium.

De Milite Nativo, ad Numerum in Articulo 3. Anni 1655. expressum reducendo et exolvendo; ac de bona Confiniorum provisione.

Articulus 5.

§. 14. De continuaque eorundem omnium Militum modo praevio ad Confinia Regni Ordinatorum et Ordinandorum, ac etiam Banalium, sicut et Speculatorum ubique in Confiniis intertenendorum solutione; non tantum ex proveniuntibus hujus Regni et mediis Tricesimis eum in finem oblatis, verum ad mentem Articuli 34. Anni 1638. et Art. 2. Anni 1659. ex Contributionibus etiam vicinarum suae Majestatis Provinciarum ad Confinia istius Regni exolvenda, ordinatis ac more antiquitus consueto, per Solutores et Commissarios earundem Provinciarum numerandis, effective provideatur.

Nobiles in Confiniis degentes; per Capitaneos et Officiales Confiniorum, in suis Juribus et Libertatibus Nobilitaribus non molestandi.

Articulus 19.

In ordine porro ad Nobiles, in Confiniis degentes, in atiquis eorundem Juribus, Privilegiisque et Libertatibus conservandos; et neque iisdem per Supremos et Vice-Capitaneos aliosque Officiales confiniorum quoquo modo praeter viam Juris turbandos; Articuli 81. et 82. Anni 1649., Art. 21. Anni 1659. et Art. 55. Anni 1609. ac alii superinde conditi renovantur et strictissime per omnes locorum Capitaneos observandi decernuntur.

Pro rectificatione Metarum Regni cum vicinis Provinciis; renovato Articulo 66. Anni 1659. et aliis ibidem citatis; Commissarii denominantur.

Articulus 23.

§. 5. Circa Carinthiam et Carnioliam; Reverendissimus Dominus Martinus Borkovich, Episcopus Zagrabiensis; vel loco illius, Adm. Reverendus Dominus Michael Boczak, ejusdem Capituli Praepositus major: Magnificus Nicolaus Keglevich: Egregii Balthasar Wragovich, Vice-Banus: Petrus Antolchich, Regni Croatiae Protonotarius. Item unus ex Vice-Comitibus Comitatum Zagrabiensis, vel Varasdiensis.

Judicia Octavalia, tam majora, quam minora et extraordinaria; Appellationumque Revisiones, ubique statis suis temporibus celebrentur: Ac pro Superiori Ungaria, ad Tabulam Regiam Praelatus et Baro denominantur.

Articulus 28.

Ut laudabilis et Deo grata Juris et Justitiae Administratio, pro cujusvis causae aequitate, non tantum in Comitatibus administretur, sed etiam Judicia Octavalia tam majora, quam minora; sicut et extraordinaria et Appellationum Revisiones (non obstantibus quorumvis causis suis diffidentium contrariis votis et opinionibus; aliisque privatis impedimentis) tam in superioribus, quam in inferioribus Regni hujus Partibus, ac in Regno quoque Croatiae et Sclavoniae, statis suis temporibus per suam Majestatem; vel illa absente aut impedita, cum consensu ejusdem per Dominum Regni Palatinum; in Croatia vero per Dominum Comitem Banum, suo modo promulgata celebrentur; articuli quoque Annorum praeteritorum, uti Articulus 41. Anni 1659., Art. 76. An. 1649., Art. 14. An. 1635., Art. 70. An. 1609. superinde jam editi, strictius observentur; unanimiter conclusum est.

Contra Turbatores et non Admissores Judiciariarum Executionum ac Bonorum judicialiter Executorum Reoccupatores; poena cum Processu statuitur.

Articulus 31.

Ad coercendam porro potentiorum in non admittendis et turbandis Judiciariis Executionibus, vel vero Bonorum jam judicialiter Executorum, propria Autoritate fiendis violentis Reoccupationibus, hactenus fere sibi impune vendicatum licentiam; Status et Ordines renovant Artic. 3. Anni 1608. post Coronationem editum:

§. 1. Cum ea declaratione; ut hujusmodi Judiciariarum executionum non Admissores, vel earundem Turbatores, praeter poenam Homagiale 50. Marcarum gravis ponderis, per Judicem causae ipso facto exequendam; etiam in refusione expensarum, in executionem praescriptorum Bonorum, penes assisten-

tiam Supremorum et Vice-Comitum, etiam cum Gentibus Comitatus ad id libere assumendis, vel etiam suae Majestatis Brachialem, fiendam, damnorumque (si quae hujusmodi executionis occasione, parti ipsi triumphanti in bonis ipsis tali modo exequendis causarentur) Refusione convincantur:

§. 2. Bona vero post Judiciariam executionem quorumcunque Judicum judicialiter procedentium, statim, vel post aliquam moram, per quoscunque reoccupata; praeter praescriptam Homagiale, expensarum et damnorum refusionis poenam, in refusione quoque fructuum medio tempore perceptorum, ad mandata suae Majestatis, vel cujuscunque Judicis Regni Ordinarii (comperta solummodo talis Adjudicationis et Executionis, ac Reoccupationis veritate) cunctis Juridicis remediis sepositis, similiter per Comites, vel Vice-Comites, etiam cum Gentibus Comitatus, ad id libere assumendis, sub amissione Officiorum; ipsis vero non sufficientibus, vel nolentibus; tandem ad simplicem duntaxat partis laesae instantiam penes Adjudicatorias superinde latas et executionales exinde subsecutas, ac producendas, per Dominum Comitem Palatinum; in superiori vero Ungaria ad mandatum Domini Comitis Palatini, vel cujusvis Judicis Regni Ordinarii, etiam per nativum illarum partium Generalem; in Sclavonia vero per Dominum Comitem Banum; statim et eo facto, ipsis, quibus adjudicata et executae fuerint, vel ipsorum successoribus (universis itidem juridicis remediis amputatis) restitui possint ac debeant: Nullis in contrarium mandatis, sed nec annualibus revolutionibus obstare valentibus. *)

§. 3. Ac insuper pars laesa, ex parte hujusmodi reoccupatorum Bonorum, in Comitatu poenam duplicatam vigore Articulorum brevis processus super occupationibus et violentiis editorum, acquirendi habeat: **)

§. 4. Salva nihilominus pro ipsis reoccupatoribus extra Dominium talium Bonorum; vel per viam Appellationis, vel aliis legitimis suis modis Jus suum prosequendi et acquirendi facultate permanente. ***)

De Authoritate Banali servanda; Milite exauthorato restaurando; stipendioque infallibili subministrando, et Confiniis Colapianis muniendis.

Articulus 62.

Posteaquam sua Majestas Sacratissima Officium Banatus Illustrissimo Domino Comiti Nicolao Erdödy de Monyorokerek, tam suis, qua Praedecessorum suorum praeclaris meritis, id exigentibus, cum Authoritate avita et in diversis Articulis, signanter autem 32. An. 1638. ac aliis in eodem citatis, ac in Articulo 53. Anni ejusdem 1638. (qui hoc loci renovantur) expressata, contulisset; idem vero Officium absque milite sufficienti et necessaria provisione, mitioneque Confiniorum Colapianorum, ex integro administrari et inimicorum hostiles impetus refrenari, Regnumque ipsum defendi et conservari; ac haereditariam suae

*) Huc facit; An. 1655. a. 55., An. 1626. a. 29.

**) Confer; An. 1514. a. 26., An. 1543. a. 3.

***) Allegatur praesens art. An. 1715. a. 15. Allegatur et confirmatur; An. 1723. a. 33. Declaratur; An. 1729. a. 34.

Majestatis Sacratissimae Provinciarum tranquillitati prospici haud possibile esset; ideo ex annuentia quoque suae Majestatis Sacratissimae conclusum est:

§. 1. Ut praetactus miles exauthoratus, stante praesenti Diaeta, ad mandata suae Majestatis Sacratissimae non solum redintegretur et restauretur; verum etiam augeatur:

§. 2. Et tam ipsi Domino Comiti Bano, quam praetacto militi, de stipendio infallibili, annuo, provideatur:

§. 3. Praesidia vero Colapiana, tormentis Bellicis, mortariis, falconibus, seu Barbatis, globis et pulvere pyrio muniantur et ad reprimendos impetus hostiles armentur et fortificentur. *)

Articulus 89. An. 1659. de Restitutione Valachorum, Sclavorum et Praedauciorum in Confiniis commorantium, cum aliis superinde sancitis renovatur; et effectuandus declaratur.

Articulus 63.

Licet tot Articulis, Diplomatribusque Regiis in diversis Diaetis sancitum sit, ut Valachi, Sclavi et Praedaucii sub potestate Capitaneorum in Confiniis Croaticis et Sclavonicis commorantes, Regno incorporarentur; et Sacrae Coronae reapplacarentur; officiaque militaria alternatim Nationalibus conferentur; hucusque tamen praemissae Leges et Diplomata optato effectui mancipata non essent, quod non absque gravi damno et praejudicio eorundem Statuum et Ordinum Regni ineffectuatum esse manifeste comperiretur.

§. 1. Ideo ex benigna annuentia suae Majestatis, universorum Statuum et Ordinum voto et suffragio ulterius quoque sancitum est; ut Articulus 89. An. 1659. alique in eo citati et extracti, etiam nunc renovati, debitae executioni et effectui, modalitate in iisdem expressata quamprimum demandentur et terminentur.

Privilegia Valachorum, in Praejudicium Regni emanata; iterato cassantur.

Articulus 64.

Statuta et Privilegia Valachorum, in praejudicium Regni et Sacrae Coronae, prouti antea per Articulos 90. Anni 1659. et Art. 40. An. 1635. cassata extitissent; ita et nunc, tum per prius, forte etiam ex post extradata; cassantur et mortificata esse pronunciantur. **)

*) Confirmatur; An. 1687. a. 22. §. fin. An. 1715. a. 114. Huc refer; An. 1723. a. 87. An. 1729. a. 20. An. 1741. a. 47.

**) Allegatur; An. 1715. a. 113.

Valachi, in Possessione Oszek commorantes; alio translocentur.

Articulus 65.

Quamvis Valachi Oszekienses, juxta Articulum 92. Anni 1659. ob diversas violentias, damna, furta et alia mala facinora in eodem uberius specificata, non solum puniri, verum etiam alio translocari, ad loca Confiniaria Turcis inimicis viciniore et defensione indigentia debuissent:

§. 1. Idem tamen Valachi adhuc translocati non exitisent, imo in dies pejora et graviora damna Regnicolis (quibus multo viciniore quam confinariis essent) inferre et caetera mala facinora perpetrare non desisterent:

§. 2. Ut itaque juxta Articulum praecitatum (qui hoc loci renovatur) ad loca pro defensione Confiniorum magis necessaria (in quibus his recenter evolutis temporibus plurimi Pagi locati sunt) transferantur et translocentur; communibus votis, annuente quoque sua Majestate; conclusum est.

De insurrectione Regni Croatiae et Sclavoniae.

Articulus 66.

Regna porro Croatiae et Sclavoniae, tempore majoris et minoris impetus hostilis, secundum actionem inimici, juxta Leges et consuetudines suas insurgent. *)

§. 1. Quae Regna, ut in suis Juribus, Privilegiis, Statutis, Articulis et Consuetudinibus (quae hoc loci renovantur et confirmantur) conserventur; conclusum est. **)

De fugitivis Colonis restituendis; et poena non restituentium.

Articulus 67.

Non sine gravi praejudicio et damno, diminutione proventuum, desolationeque Patriae, subditi et Jobagiones Regnicolarum, una cum prolibus et Familia, jumentisque et rebus (nonnunquam flagitiis diversis perpetratis promeritam poenam metuentes, nonnunquam vero debitis contractis, vel aliis oneribus obnoxii; Dominorum Terrestrium suorum, vacuis Terragiis et fundis, alii etiam Uxoribus aut Parentibus relictis) ad Confinia transfugere; subinde vero ipsimet confinariis eosdem clam vel violenter, similiter cum Familia et rebus mobilibus translocare et abducere consueverunt:

§. 1. Qui taliter profugi, aut abducti, periculorum ignari, facile per excursiones Turcarum et alia diversa media, in manus et captivitatem diram Ottomanicam frequenter deveniunt.

*) Confirmatur; An. 1741. a. 59.

**) Confirmatur simpliciter; An. 1687. a. 22. Confirmatur, cum modica limitatione; An. 1715. a. 120.

§. 2. Ut itaque huic pernicioso malo occurratur, annuente etiam sua Majestate conclusum est; ut Domini Capitanei et Officiales Confiniorum, tales fugitivos subditos, nullo unquam tempore ad Confinia recipiant, multo autem minus confiniarii eos vi, vel clam abducant: Imo receptos, abductos, aut quoquo modo ingressos, ad requisitionem Dominorum Terreſtrium debito modo fiendam, sub poena florenorum quingentorum ex parte non restituentium, prouti et alia ex parte, vi, aut aliter qualitercunque abducentium, florenorum Ungaricalium centum, singillatim incurrenda, et de bonis et salariis eorundem desumenda; in una parte Judici Executori, scilicet Generali Confiniorum, aut ejus vices gerenti; in alia vero, damnificato cedente, una cum familia et rebus etiam medio tempore acquisitis, universis, eo facto restituant. *)

Ut Arx Sziszek, Capitulo Ecclesiae Zagrabiensis in pristinum Statum restituatur.

Articulus 68.

In causa restitutionis in pristinum statum Arcis Sziszek, Ecclesiae et Capitulo Zagrabiensi fiendae; quod sua Majestas Sacratissima benignum suum affectum erga hoc in passu facientis instantiam, proxime et quidem abunde demonstratura sit; acquiescunt Regnicolae: Salva semper Jurisdictione Regni permanente.

Articulus 101. Anni 1659. de pulsione Boum ad portum Buccari; et Art. 119.

An. 1647. occasione Decimarum Districtus Metlike; renovantur.

Articulus 69.

De pulsione Boum per Regnum Croatiae et Sclavoniae, absque ullo cujuslibet impedimento libera fienda; **) Articulus 101. An. 1659. et alii in eodem citati: Prouti et Articulus 119. Anni 1647. occasione Decimarum districtus Metlike, Capitulo Zagrabiensi cedentium; hoc loci renovantur et observandi discernuntur. ***)

Articuli quoque 97. de Collatione Officiorum Confiniariorum et 100. de incorporatione Regno, et restitutione Colonorum Caproncensium Anni 1659. cum caeteris in iisdem specificatis, confirmantur et declarantur.

Articulus 70.

Ut Articulus 97. Anni 1659. de Collationibus Officiorum Confiniariorum; nec non etiam Articulus 100. de incorporatione Regno et restitutione Colonorum

*) Declaratur et ampliatur; An. 1715. a. 101.

**) Confirmatur; An. 1741. a. 55.

***) Renovatur; An. 1741. a. 53.

Caproncensium Anni ejusdem; reliquique in eisdem citati, confirmati effectuentur, cum ea declaratione, ut in priori Articulo scilicet 97. Generalatus et Colonelatus subintelligantur et comprehendantur; Generalatum et pari numero Colonelatum primis vacantiis, juxta Articulos superinde conditos ratio habeatur; communibus suffragiis, accedente etiam suae Majestatis annuentia, conclusum est.

De Bonis Frangepano-Fiscalibus, ac aliis a Jurisdictione Regni non avellendis.

Articulus 71.

Ut Bona Frangepano-Fiscalia, tam maritima, quam Croatica ac alia quaevis, intra limites Regni Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae existentia, hucusque ad manus Fisci Regii deventa, sive ea prae manibus Fisci Regii, sive aliorum quorumcunque sint, a Sacra Corona et Jurisdictione solita Regni non avellantur, neque per ullum, cum praejudicio et derogamine ejusdem Coronae et Regni possideantur; imo semper legibus et oneribus Regni praetacti, sint subjecta; communibus votis determinatum est. *)

De educatione Militis ex Arce Varasdiensi Articuli sanciti in effectum deducendi.

Articulus 72.

Ut miles Germanus, juxta Articulum 99. An. 1659. et alios in eodem citatos, ex Arce Varasdiensi educatur; annuente etiam sua Majestate conclusum est etiam nunc.

§. 1. Quod sua Majestas benigne (ne Articuli sine fructu conditi esse intelligantur) mediantibus suis benignis Mandatis, eo in passu ad Excelsum Consilium Bellicum Graecense expediendis et dirigendis; quantocyus peragi curare dignabitur.

Depascuatio Foenilium, tot Articulis vetita, ut tandem tollatur; sancitum est.

Articulus 73.

Et licet depascuationes Foenilium, diversis Articulis, signanter vero 98. Anni 1659. et aliis in eodem attactis (tam per Milites Generalatui Varasdiensi, quam Carlostadiensi subjectos abusive inductae) tollendae declaratae extitissent; eadem nihilominus non absque gravi damno Regnicolarum hucusque sublatae non essent; imo ad ruinandam miseram plebem non solum abusivo quodam modo, ad Festum Sancti Joannis Baptistae exerceri solitae usurparentur; verum etiam usque ad

*) Confirmatur; An. 1687. a. 22. Huc refer; An. 1741. a. 52. Item; An. 1715. a. 44.

Festum Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum veteris Calendarii (quod de Lege Regni sublatum esset) signanter in possessione Draganich prope Carlostadium protraherentur:

§. 1. Quae ut absolute tollantur et leges superinde sancitae observentur; decernitur.

§. 2. Pari ratione Quarteria Hybernalìa, inconsueto quodam praetextu, praticari coepta; abrogantur.

Ut Domini Colonelli et alii Officiales Confiniarii ab Injuriis et violentiis, Regnicolis inferendis, coerceantur; Regnicolaeque in et circa Confinia Bona habentes hominibus eadem replere valeant.

Articulus 74.

Quoniam sat graves injurias et violentias nonnulli Domini Colonelli et alii Officiales Confiniarii in Confiniis Slavonicis et Croaticis, in Bonis, Praediis, Sylvis, Aquis, Piscaturis et piscium clausuris, fundisque Curiarum et domorum inferre solerent, fructusque et utilitates sibi vendicarent:

§. 1. Eapropter sancitum est communi suffragio; ut sua Majestas per sua media, benignaque Mandata et Decreta, ab ejusmodi damnis, violentiis et injuriis inferendis eosdem Colonellos et Officiales clementer coerceat; occupataque Jura restitui, et contrarium facientes, condigne puniri faciat.

§. 2. Regnicolae vero in et circa Confinia, loca deserta et Praedia, ac Bona habentes, eadem hominibus replere pro emolumento et defensione Patriae (quorumvis Colonellorum Confiniariorum, aut aliorum reclamationibus, obstare non valentibus) possint et valeant.

§. 3. Qua occasione, etiam Articulum 49. An. 1647. renovant, et observandum declarant; includendo milites et Officiales Germanos universos quoad educillum.

De medietate tam ordinariae Tricesimae, quam auctionis ejusdem in Regno Croatiae et Slavoniae, pro milite Colapiano convertenda.

Articulus 75.

Siquidem Regnum Croatiae et Slavoniae gravi admodum militum Colapianorum non solum ad Conservationem illius Regni, verum etiam vicinarum suae Majestatis haereditariarum Provinciarum securitatem majorem, praeteritis temporibus conductorum exolutione premeretur: Ad quam exolutionem, Contributiones et Dicae ejusdem Regni cum minime sufficerent; idem Regnum debita etiam ad plura millia se extendentia, contrahere necessitatum sit:

§. 1. Eapropter ex benigna suae Majestatis annuentia; tam medietas ordinariae ejusdem Regni Tricesimae, quam ejusdem auctionis per Supremum

Nedeliczensis Tricesimae Exactorem, in rationem praelibatam, Exactori Regni ordinario administranda declaratur. *)

Ut Magister Protonotarius Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae non solum in Diaetis, in Tabula Regia, verum etiam in Judiciis Octavalibus ordinariis et extraordinariis, ac Brevibus; locum, votum et diarium habeat.

Articulus 76.

Status et Ordines benigno suae Majestatis Sacratissimae accedente Consensu decernunt; ut Magister Protonotarius Regni Croatiae et Sclavoniae; ac sui in eodem Officio Successores, non solum in publicis Diaetis, verum in Judiciis Octavalibus, ordinariis et extraordinariis, ac Brevibus; locum, votum et diarium, adinstar aliorum Protonotariorum habeat.

Civilatis Segniensis Gravamina et Querelae; Commissione mediante determinandae.

Articulus 77.

Ut Domini Commissarii in Articulo 23. pro rectificandis metis denominati, gravamina quoque et omnes difficultates Civitatis Segniensis determinent; et juxta Leges superinde prioribus Diaetis editas, signanter vero Articulos 96. An. 1659. Art. 69. An. 1655. et Art. 32. An. 1649. et Privilegia ejusdem Civitatis, executioni indilate demandent; conclusum est.

§. 1. Neque permittet sua Majestas Sacratissima, ut deinceps ab ejus Officialibus, Capitaneis, aut Generalibus, ipsi Segnienses in suis turbentur Juribus et Privilegiis; sed omnes injurias ac violentias, non solum graviter inhibere, sed et Transgressores severe puniri curabit. **)

LEOPOLDI I. IMPER. & REGIS DECRET. QUARTUM. ANNO DOMINI 1687.

Articuli DD. Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium.

Sacrae Caesareae et Regiae modernae Majestatis, Serenissimorum Masculorum Haeredum Primogeniti, pro naturalibus et Haereditariis Regni Ungariae, Partiumque eidem annexarum Regibus declarantur.

Articulus 2.

Et siquidem sua Majestas Sacratissima, Caesarea et Regia, Victricibus et Glo-

*) Urgetur et firmatur; An. 1715. a. 115. Confirmatur et extenditur; An. 1741, a. 54.

**) Huc facit; An. 1741. a. 56.

riosis Armis suis immanem Christiani nominis hostem Turcam, crebris, cruentis, generalibus conflictibus fustum, Divina praeauxiliante ope, ab eorundem quotidie capitaliter infestatis cervicibus propulsare; deque ipsius faucibus, in quibus hactenus a tanto tempore non absque summa totius hujus Nationis perniciem gemebant; nominatissima istius Regni Fortalitia, interque eadem florentissimam olim Sedem Regiam Budam et Antemurale totiesfati hujus Regni, cum potiore ejusdem parte eripere; ac in eliberationem istius dulcissimae Patriae, haec et alia superius fusius enumerata impendere dignata est:

§. 1. In perpetuum proinde recolendorum tantorum beneficiorum memoriam, et in aeviternum recognoscendam humillime complacentium animorum suorum gratitudinem, praefati Universi Status et Ordines hujus Regni Ungariae et Partium eidem annexarum declarant; quod amodo imposterum neminem alium, quam altetitulatae suae Caesareae et Regiae Majestatis propriis ex Lumbis suis descendentium Masculorum Haeredum Primogenitum, in perpetuum (id ipsum etiam statuentibus Article 5. Anni 1547. aliisque superinde extantibus) pro legitimo suo Rege et Domino sint habituri; et erga semper, totiesque quoties ejusmodi Inauguratio instauranda erit, praemittendam praeinsinuatorum Articulorum Diplomaticorum acceptationem, seu Regiam Assecurationem, deponendumque superinde Juramentum, in ea, qua a Majoribus suis praestitum esset, forma; diaetaliter intra hoc Regnum Ungariae rite coronaturi. *)

In defectu Masculini Seminis attememoratae suae Caesareae et Regiae Majestatis; succedent praescripto in Regimine: Serenissimi moderni Hispaniarum Regis Primogeniti, pariformiter Masculi Haeredes: Ac duntaxat iis deficientibus avita et vetus, approbata consuetudo praerogativaque Statuum et Ordinum, locum sortietur in eligendis Regibus.

Articulus 3.

Quodsi vero (quod Divina bonitas in omnia Secula clementer avertere dignetur) ejusdem suae Caesareae et Regiae Majestatis semen Masculinum deficere contingeret; extunc istiusmodi devolvendi et suscipiendi Regiminis successio (erga aequae praevidiam, praedecaratoque modo praemittendam Regiam Affidationem, ac acceptandos praementionatos Diplomaticos Articulos et praestandum desuper Juramentum) redundet, et transeat in Serenissimi quoque Hispaniarum Regis, Domini Caroli Secundi pariformiter Masculinum Semen, adeoque duntaxat eo in casu (quem Divina Clementia benignissime arceat) quo, tam alienominatae suae Sacrae Caesareae et Regiae Majestatis; quam praefati Serenissimi Hispaniarum Regis Masculinum Semen deficeret; **) avita et vetus, approbata consuetudo, praerogativaque praefatorum Statuum et Ordinum, in Electione et Coronatione Regum, suum locum habeat.

*) Allegatur; An. 1715. a. 1. et 2. in Diplom. Reg.

**) Allegatur et extenditur; An. 1723. a. 2.

Secundi Andreae, Regis Hierosolymitani, Articulus 31. de Anno 1222, certa sui in parte explanatur.

Articulus 4.

Memores insuper existentes iidem Status et Ordines benignae propositionis ejusdem suae Majestatis Sacratissimae, reformationem quippe solius illius Clausulae, seu potius Regibus contradicendi et resistendi licentiae, in Articulo 31. Secundi Andreae Regis de Anno 1222. appositae, ex rationibus inibi recensitis instituendam innuentis; licet quidem ejusdem Articuli praeattacta in parte, probum sensum nonnisi quorundam privatorum prava Interpretatio in alienum praevaricatum ne fors detorquere studuisset; saniorumque suae Majestatis Sacratissimae fidelium Statuum et Ordinum nunquam ea Mens fuisset; quod juxta illum (per malevolos et seditiosos obversum) contra legitimum Regem et Dominum suum quispiam Armis consurgere et sese erigere queat:

§. 1. Hoc nihilominus etiam in passu, pro ulterius contestanda devotione et humillima incontaminatae fidelitatis obligatione sua, ac radicitus eliminanda diffidentia, quae inter Regem et Regnum, eidemque annexas Partes, eapropter fors in futurum suboriri posset; iidem Status et Ordines demisse complacenti et subdito animo annuerunt; praenarratae Clausulae, de contradicendi et resistendi licentia interpositae, a tenore et sensu praecitati Articuli 31. praeinserti Decreti Secundi Andreae Regis, concomitanterque et inaugurali Juramento praenarrata forma deposito, mediante praesenti Articulari constitutione exclusae et semotae:

§. 2. In reliquo tamen, eodem Articulo et ejusdem Decreto in omnibus suis Punctis, Conditionibus et Clausulis in suo pristino vigore, et Statu permanente:

§. 3. Nulli ambigentes, quin potius nihil eo certius habentes; quam quod eadem Serenitas, ejusdemque praementionati Haeredes et alii Successores, ad mentem quoque benignae Paternae suae Majestatis Sacratissimae oblationis, propositionaliter factae; sint eosdem Status et Ordines, eorundemque pariter Successores, in ipsorum Universis, communibus avitis Juribus, Privilegiis, Libertatibusque et Legibus (secundum praenotatos sui Diplomatis Articulos) in omne tempus Regalium suorum Sceptrorum pientissime manutenturi et indemnes conservaturi.

De Sessione Magnatum.

Articulus 10.

Siquidem non parvam Statibus et Ordinibus Regni hactenus attulisse comperiretur molestiam, dissidium inter Dominos Barones et Magnates, ratione Diaetali Sessionum in Domo Minorum Magnatum et Procerum Regni subortum:

§. 1. Ad id deinceps avertendum et bonum ordinem servandum, serie subsequenti et praesenti statuto superinde condito provisum est (Venerabilis quidem Cleri Sessione, inter eundem mutuo et competenter, ad partem accommodata

existente) ut post Celsissimum Principem et Dominum Regni Palatinum uti Locumtenentem Regium, Sessionem suam habeant, Excellentissimi Domini Comites Judex Curiae Regiae, ac Banus Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae, si personaliter adsit.

De Metarum Rectificatione, renovato Articulo 23. Anni 1681. cum aliis ibidem citatis; Commissarii denominantur.

Articulus 15.

§. 5. Circa Carinthiam et Carnioliam: Reverendissimus Dominus Alexander Ignatius Mikulich, Episcopus Zagradiensis, vel ejus loco Reverendissimus Dominus Stephanus Szeliszteвич, ejusdem Capituli Praepositus Major: et Egregius Stephanus Jellachich, Magister Protonotarius Regnorum Dalmatiae, Croatiae ac Slavoniae.

Religio Societatis JESU, in Regnum Hungariae et partes eidem annexas recipitur atque stabilitur.

Articulus 20.

Uamodo imposterum Religio Societatis JESU, nomine colectivo sumpta; cum ad clementem suae Majestatis Sacratissimae Resolutionem; tum superinde coram Inclytis Statibus et Ordinibus factam demissam instantiam; in hoc Regnum Hungariae et Partes eidem annexas, pro recepta et stabilita habeatur; unanimiter sancitum est.

De autoritate Banali, Regnisque Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae in suis Juribus et Libertatibus conservandis.

Articulus 22.

Quod Sacra Caesarea Regiaque Majestas, habito etiam singulari, constantis erga se Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae, ac Illustrissimi Domini Comitis Nicolai Erdödy eorundem Regnorum Bani fidelitatis respectu; auctoritatem Banalem, Jurisdictionemque ejusdem et dictorum Regnorum Jura, Privilegia, Libertatesque antiquas et praesentes (inserta in Diplomate Serenissimi Neo-Coronati Regis de usu et intellectu eorundem *) modalitate) confirmare; plenarieque et illibate in futurum quoque conservandas benigne resolvere dignata sit; Status et Ordines humillime intellexerunt.

§. 1. Unde praescita benigna suae Majestatis annuentia accedente, statuitur; ut in manutenendis, tam Pacis, quam Belli tempore iisdem praetactorum

*) De usu et intellectu eorundem. Explicatur haec clausula; An. 1741. a. 8.

Regnorum Jurisdictione, Juribusque et Libertatibus, autoritateque Banali; Articuli 11. 1608. ante Coronationem editus, 27. 1609., 33. 1649., 62., 66. et 71. 1681. Annorum, *) alique in iisdem citati, praedicto modo cum effectu observentur.

Quod nemo, praeter Romano-Catholicos, in Regnis Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae, Bonorum Possessionis capax esse possit.

Articulus 23.

Ad conservandam porro animorum concordiam et publicam Regni tranquillitatem, quae in unitate Religionis potissimum consistere, ex eaque in modo fatis Regnis stabilita fuisse dignoscitur:

§. 1. Ex benigna suae Majestatis annuentia conclusum est: Ut in iisdem Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Regnis, secundum Municipales eorundem Leges hoc loci confirmatas; tam in Partibus sub Jurisdictione eorundem ad praesens existentibus, quam in futurum juxta clementem suae Majestatis Sacratissimae Resolutionem ad eandem legitime reapplicandis; soli Catholici Possessionis Bonorum, uti hactenus, ita imposterum, sint capaces. **)

CAROLI VI. IMPER. & REGIS III. DECRETUM I. ANNI DOMINI 1715.

Articuli DD. Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium.

Circa Regiam Haereditariam Successionem et Regimen; uberior declaratio.

Articulus 3.

Sacra Caesarea Regiaque Majestas, Successionem Haereditariam juxta tenorem benigni Diplomatis sui immediate praeinsinuato Articulo secundo, nunc inserti, sufficienter declaratam, clementer resolvit dirigendam; et deficiente demum Masculino sexu, a Divo condam LEOPOLDO et Rege descendente, ***) avitam et veterem, approbatamque Consuetudinem, Praerogativamque Statuum et Ordinum, in Electione et Coronatione Regum, locum suum habituram esse:

§. 1. Nec Status et Ordines Regni eadem Sacra Regia Majestas secus regi, aut dirigi vult; quam observatis propriis ipsius Regni Ungariae hactenus factis, vel in futurum Diaetaliter constituendis Legibus:

§. 2. Qua Regia clementissima declaratione; circa clausulam: Prout super intellectu et usu Legum, Regio et communi Statuum consensu Diaetaliter

*) Vide dicta; ad h. art.

**) Confirmatur; An. 1715. a. 30. §. penult. Et An. ejusd. a. 125. Item confirmatur et extenditur; An. 1723. a. 86. An. 1741. a. 46.

***) Deficiente etiam faeminino sexu; juxta tenorem An. 1723. a. 2.

conventum fuerit, *) de omni a Regno avulsione; ac ad morem aliarum Provinciarum supposito Gubernio; **) memoratos Status et Ordines Regni sufficienter praecautos reddit.

De Commissione Neo-Acquistica, pro edoctione Jurium instituenda.

Articulus 10.

Respectu Bonorum e Potestate Turcica Victricibus Caesareo-Regiis Armis vindicatorum et recuperatorum, ut Praetendentes et Querulantes celeriore Justitiae administrationem, ac Jurium suorum, quae comprobare poterunt, soliditatem consequi valeant; annuente Sua Majestate. conclusum est:

§. 1. Ut soluta praesenti Diaeta, statim et indilate inchoetur et procedat, ex meris Nationalibus constans Commissio ***) intra Regnum, et quidem una pro Comitibus Cis- et ultra-Danubianis; Pösonii: Alia vero pro Comitibus Partium Superiorum; Cassoviae: Tertia demum pro Croatia et Sclavonia; Zagrabiae: Cum omni Authoritate et plena facultate, Causas eo duntaxat spectantes, ex integro cognoscendi, finaliter decidendi et reali etiam Executioni mancipandi. †)

§. 2. Cujus muneri incumbet, formalitatem edoctionis et normam illam sequi; quam Jura in talibus Casibus pro distinctione Causarum exigunt, vel admittunt.

§. 3. Pro quarum quidem Commissionum Praesidibus et Assistantibus denominantur.

§. 5. Zagrabiae demum, sub Praesidio Domini Comitum Bani, vel eo impedito; Comitum Petri Keglevich: Pro assistantibus; Praepositus Zagrabienensis: Baro Balthasar Patachich: et Protonotarius Regni cum duobus Vice-Comitibus per Praesidem eligendis: Et ex parte Camerae; Tricesimae Varasdiensis Exactor:

§. 6. Cum ea declaratione; ut in casu mortis, aut legalis absentiae Dominorum Praesidum, Sua Majestas alios denominandi; loco Assistantium vero, similiter decedentium, aut absentium; Domini Praesides alios surrogandi, ad ratificationem tamen Regiam, habebunt facultatem.

§. 7. Et, si quis ex Assistantibus interessatus esset; pro tempore, quo Causa ejus tractabitur, exesse debeat:

§. 8. Et usque ad hujus Commissionis exitum; manebunt Partes in Possessione Bonorum plena, vel simultanea, sicut ante initium Motuum proxime praeteritorum fuerunt: Illi videlicet, qui super Jure Armorum convenerunt, et conventioni effective satisfecerunt et Bona sua, quantumvis conscripta, ab actuali tamen Donatariorum Possessione conservaverunt; in plena: Donatarii vero Bonorum sibi collatorum, realem Possessionem et usque ad Motus continuatam, adepti; cum Regnicolis, Bona talia praetendentibus, in simultanea.

*) Uberius declaratur et extenditur; An. 1741. a. 8.

**) Allegatur et roboratur; An. 1741. a. 8.

***) Confer; An. 1723. a. 19.

†) Sublata est haec Commissio; An. 1741. a. 21.

§. 9. In qua quidem Commissione, ab illis, qui Jura sua sufficienter liquidabunt; in partem sumptuum, quos Sacra Regia Majestas, in praeterito diuturno Bello Turcico, pecunia quamplurimum gravibus usuris mutuata et adhuc debita pertulit; Proportionata Quotta conferatur.

De Emendatione Legum et Celebratione Judiciorum.

Articulus 24.

Ut Juris et Justitiae administratio, sine qua Regna subsistere non possunt, tam per hoc Regnum, quam Partes Eidem annexas, amodo imposterum exactius celebretur: annuente Sua Caesareo-Regia Majestate Status et Ordines concluserunt:

§. 2. Ex parte vero Croatiae: Dominus Episcopus Zagrabiensis: Item Daniel Rauch, Vice-Banus; Joannes Branyug Protonotarius et Georgius Czindery; cum facultate in locum decedentium, vel legitime absentium, alios ad suae Majestatis ratificationem substituendi, in Ungaria quidem penes Dominum Palatinum; in Croatia vero penes Dominum Banum permanente.

De Processu Fisci Regii.

Articulus 25.

§. 3. Sed Fiscus Regius, coram Regni Ungariae Palatino, aut Judice Curiae Regiae; *) in Croatia vero, coram Regni ejusdem Bano, sive celebrentur Octavae, sive non, vel in ipsis etiam Octavis, Praetendentes, si fuerint, ad mentem praecitati Tituli 67. Partis primae, ad ipsam Privilegiorum, Juriumque suorum edoctionem, sola insinuatione Judicis praemissa, convenire, adigereque possit, intra Annum a morte Deficientis computandum.

Pro rectificatione Metarum cum Vicinis Provinciis, Commissarii denominantur.

Articulus 39.

Quandoquidem ad demissam Statuum et Ordinum Instantiam, in Metarum, inter Vicinarum Provinciarum et Regni Ungariae Limites, multis retroactis Annis Controversarum Reambulatione effectunda, Sacra Caesarea Regiaeque Majestas clementer admisisset; ut stante praesenti Diaeta denominentur Commissarii; qui ejusmodi Reambulationem justo modo concludant, conclusamque, pro ratificatione Eidem Caesareo-Regiae Majestati humillime referant; super hactenus decisis vero, ac ab Executione duntaxat pendentibus Metarum Revisionibus, comperta rei ve-

*) Confer; An. 1741. a. 23.

ritate, Statibus et Ordinibus Justitiae complementum administrari clementissime obtulisset; Quapropter ex parte hujus Regni, renovatis Articulis 23. An. 1681. et Art. 15. An. 1687. eum in finem Commissarii denominantur.

§. 5. Circa Styriam ex parte Croatiae et Carnioliam: Excellentissimus ac Illustrissimus Dominus Episcopus Zagrabiensis, Comes Emericus Eszterhazy; vel eo impedito; Episcopus Bosnensis Georgius Patachich; Comes Petrus Keglevich; Item Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Magister Protonotarius; Praeterea unus ex Vice-Comitibus Comitatus Zagrabiensis.

De Metarum inter Comitatum Simegiensem et Baraniensem, nec non Regnum Sclavoniae Controversarum; Revisione et Decisione.

Articulus 40.

Circa Differentias et Controversias, quae Occasione Metarum per defluentiam Dravi, inter Comitatum Simegiensem et Baraniensem, nec non Sclavoniam; item quae inter Bihariensem et Bekesiensem, praeterea Tolnensem et vicinos alios quosunque Comitatus; non secus et illas, quae inter Dominium Murany et Lypto-Ujvar exortae essent et haberentur, statuum est:

§. 1. Ut Dominus Regni Palatinus, auditis Partibus et ubi interessatus esset, etiam Fisco Regio, observatisque Literarum Collationalium Conditionibus, easdem similitudine Articulorum 19. et 20. Anni 1635. hic loci renovatorum revideat et secundum Justitiam finaliter decadat.

De Dominio Csaktornya et Bonis Zriniano- et Frangepaniano-Fiscalibus, per Graecensem, seu Styriacam Cameram Possessis.

Articulus 44.

Cum Sua Majestas Sacratissima benigne declarasset, Dominium Csaktornya, cum reliquis Zriniano- et Frangepaniano-Fiscalibus Bonis per Cameram Graecensem, non qua Communitatem, sed pro Duce Styriae Privatorum Jure possideri; Hinc statuitur: Quod hujusmodi Bona, seu eorum Possessores, ac Officiales (sicut in aliis Fiscalibus Bonis) Legibus, Oneribus et Jurisdictioni Regni subesse debeant. *)

Commissarii denominantur ad Revisionem Terreni, inter Vunnam et Colapim habiti; et Octo floreni Domino Episcopo Szegniensi, menstruatim solvendi determinantur.

Articulus 61.

Ad avertendas Confusiones, colendamque inter Regnicolas et militiam Confinia-

*) Declaratur et urgetur; An. 1723. a. 94. Item, confirmatur; An. 1741. a. 42.

riam mutuam amicitiam, pacem atque tranquillitatem; ad Revisionem Terreni inter Vunnam et Colapim Fluvios existentis; interque Domini Episcopi Zagrabienſis Abbatiam ac Eccleſiam, nec non idem Capitulum Zagrabienſe ab una; ac militiam Confinariam Partibus ab altera controverſi, accedente ſuae Maieſtatis Sacraſſimae annuentia, denominantur Commiſſarii:

§. 1. Dominus Comes Joannes Palffy, Regnorum Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniaeque Banus; eo vero quoquo modo impedito; Dominus Comes Petrus Keglevich: Ac eo etiam impedito; Dominus Comes Joannes Draskovich; Baro Stephanus Druskoczy; Item, eorundem Regnorum Protonotarius ac Adamus Domianich; et unus ex Vice-Comitibus Comitatus Zagrabienſis;

§. 2. Qui praevia praescripti Terreni oculari Revisione, praesente etiam Fisco Regio, necessitatem et quantitatem Lineae Confinariae cognoscent, superindeque genuinam et circumstantialem Relationem, ſuae Maieſtatis Sacraſſimae, ad faciendam Partibus pro aequo et juſto determinationem, ſubmittent.

§. 3. Menſtuos autem florenos octo, Episcopo Szegniensi, ex Fundo hactenus conſueto, imposterum etiam perſolvendos, Sacraſſima ſua Maieſtas benigne reſolvit.

Instantiae Familiarum Fancsy et Desöffy; ad Revisionem Commissionalem remittuntur.

Articulus 85.

Et quia Sexus foeminei homines, a Familia Fancsy de Gordova descendentes, ad Bona de Gordova, Petne, Velike et Babagora, Pertinentiasque eorundem in Comitatibus Posega et Veröcze existentes, per Majores Suos ultra duo Saecula pacifice possessa;

§. 1. Familia autem Desöffy de Csernek, ad Arces, sive Castra Posega, Csernek, Dinovicz, Podvercza, Preszlöcs, aliter Eleskö, Leboraz, aliter Vaskapu et Eszek, eorundemque universas Appertinentias, in Comitatibus Posega, Valko et de Orbacz existentes et habita, Victribus Caesareo-Regiis Armis, a jugo Turcico vindicata, perque Cameram ſuae Maieſtatis Sacraſſimae Jure Neo-acquiſtico, partim etiam actualiter possessa partim autem aliis distracta, se legitimum Jus habere, id ipſumque Privilegiis et aliis Literalibus Instrumentis edocere velle obtuliſſent; Proinde Jurium annotatarum Familiarum, ad praescripta Bona habitorum Revisio; abindeque pedentis Juris et Juſtitiae iisdem impendenda Administratio; ad Commissionem in Articulo 10. conſtitutam remiſſa eſt.

Inſcripti Ordines in Regnum Ungariae, Partesque Eidem annexas recipiuntur.

Articulus 102.

Ad demiſſam Ordinum inſcriptorum coram Statibus et Ordinibus, ſuper Receptione Sui in Regnum Ungariae, Partesque Eidem annexas, factam Instantiam;

tametsi aliunde Authoritate etiam Regia introduci et stabiliri possent; ad demissam nihilominus Statuum Recommendationem, benigno Suae Majestatis Consensu accedente, determinatum est;

§. 1. Ut Religiosi Ordines, Fratrum Camaldulensium; et Sanctissimae Trinitatis de Redemptione Captivorum; nec non Clericorum Regularium Pauperum Matris DEI de Scholis piis; in Regnum istud Ungariae et Partes Eidem annexas, Voto tamen et Sessione absque omni; pro receptis ac stabilitis habeantur;

§. 2. Bonaque Fundationalia, pure Secularia et liberae Fundatorum dispositioni subjecta, Jure et Titulo duntaxat Pignoris possidere valeant.

§. 3. Amodo autem imposterum; Collegia et Clastra quorumvis Religiosorum, sine necessitate Reipublicae et benigno Regiae Majestatis assensu, non augebuntur.

Terrena, per Generalatum Varasdiensem possessa, restituentur; et plures aliae Controversiae, medio Commissionis instituendae; accommodabuntur.

Articulus 113.

Et propria Authoritate et unanimi Statuum atque Ordinum Consensu, Sacra Majestas Caesarea et Regia, mota; et Divi olim Genitoris Sui Augustae remiscen-tiae LEOPOLDI PRIMI Resolutione, in primordio Diaetae praesentis Originaliter producta et perfecta; plurium quoque Annorum et Diaetarum Articulis; utpote Anni 1604. Art. 14. An. 1608., Art. 9. An. 1613., Art. 39. An. 1618., Art. 32. An. 1622. Conditione Diplomatis septima: Anni 1635. Articulis 33. et 40., Anni 1638. Art. 51., Anni 1659. Art. 89. et 90., nec non Anni 1681. Art. 64. et ejusdem Anni Diplomatica Conditione septima; Accedente etiam Octavaliu Judiciorum Sententia, atque ex Mandato Regio instituta Revisione; in benignam sumptis considerationem; statuit et resolvit;

§. 1. Ut proxime instituenda Commissio (cum interventu etiam Comitum Bani, si adesse poterit; et Episcopi Zagrabien-sis, aliorumque tam de Magnatum, quam Nobilium, eorundem Croatiae et Sclavoniae Regnorum Statibus, quos ad Functionem hanc denominaverint) in facie Loci, processura, modum et occasionem transferendi Generalatus Varasdiensis exquirat; ac Suae Majestati, pro benigna Determinatione, referat;

§. 2. Eodemque contextu, de Restitutione et Reincorporatione Terrerum (inclusis et intellectis, iis etiam Montis Claudii Pertinentiis, quas etiamnum mentionatus Generalatus Varasdiensis, ac alter Eszekiensis et Excelsa Camera Aulica usuat; sic et Capituli Chasmensis, ac aliis etiam tam Ecclesiasticorum, quam Secularium Bonis per eundem Generalatum Varasdiensem possessis) ac educatione etiam Militis, ex Arce Varasdiensi; agat et concludat. *)

§. 3. Quae Commissio, Liberarum quoque et Regiarum Varasdiensis, Crisiensis et Capronczensis Civitatum, querulose exposita Gravamina; multifa-

*) Renovatur et urgetur; An. 1723. a. 88. et An. 1741. a. 49. Et quoad appertinentias Montis Claudii; specialiter An. 1741. a. 51.

riosque ibidem existentium Confiniariorum Excessus; coram eadem Commissione Caesareo-Regia rursum, ubi e re fuerit, uberius specificandos et proponenda:

§. 4. Sic et Liberi ac Regii Oppidi Czirkveno; non secus etiam Bonorum Zriniano et Frangepaniano antehac Fiscalium, ac in praesens per Cameram Styriacam possessorum, quorundam Officialium graves pariter et enormes, in diversos Regnorum illorum Nobiles, eorundemque Jura et Possessiones, attentatos et patratos Excessus:

§. 5. Ita similiter diversorum Regnicularum contra Officiales itidem Generalatus Carlostadiensis, de adeptis sibi pluribus, et quidem notabilibus Bonis et Dominiis, praetensas querelas, illatasque injurias:

§. 6. Quemadmodum et tam de ejusdem Carlostadiensis, quam Varasdiensis Generalatum, alias pluribus jam antecederet quoque statutis Legibus vetitas; et in depascendis vicinorum ibidem Regnicularum et notanter Possessionis Draganicz; aliorumque passim Foenilibus, sibi impune vendicatas licentias cognoscendi; aliaque his similia sibi repraesentanda praejudicia et Excessus examinandi; discutiendique; ac ex aequo et justo determinandi; laesisque et injuriatis, eo facto plenam et omnimodam Satisfactionem et Contentationem impendendi; omnesque tales et similes, in futurum ne fors attentandos Excessus et Praejudicia tollendi et praecludendi, facultatem habebit.

De Autoritate Banali; et Domini Bani Salario.

Articulus 114.

Annuit Sua Majestas Caesarea et Regia, accedente communi Statuum et Ordinum Voto; ut Comes Banus Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae, et Ejusdem in Officio Successores, non modo Autoritate Banali, juxta Conditiones Diplomaticas, et Articulos 27. Anni 1609. et Art. 62. Anni 1681. fungatur; *) verum etiam Salarium suum et Banderii sui, juxta modernam benignam quoque applacitationem, ex Aerario Regio (more hactenus observato) habeat. **)

Subsidium pro Militia, per Status et Ordines Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae solvi consuetum; ordinatur.

Articulus 115.

Benigno Suo Caesareo-Regio Affectu (quo in Status et Ordines Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Sacra Majestas fertur) resolvit clementissime; quatenus Subsidium pro Militia Confiniaria, per Status et Ordines Eorundem Regnorum, ex propriis ipsorum Contributionibus jam ab olim solvi consuetum, pro tenore Articuli 75. Anni 1681. per Supremum Tricesimarum in iisdem Regnis

*) Renovatur; An. 1723. a. 87.

**) Urgetur; An. 1729. a. 20. Et de novo renovatur; An. 1741, a. 47.

Exactorem (more hactenus observato) ipsis Regni Statibus praestetur et exolvatur; cum onere, per eosdem Status et Ordines de ejusmodi perceptis et erogatis, Suae Majestati Sacratissimae dandae Rationis. *)

Ut Camera Graecensis Transactioni initae se accommodet.

Articulus 116.

Aequitati et Justitiae comperit esse conformem Sacra Majestas Caesarea et Regia, humillimam Statuum et Ordinum Croatiae et Slavoniae instantiam; quam adversus Cameram Interioris Austriae, Graecensem dictam, promovissent; in eo, quod eadem Camera Transactioni cum iisdem Statibus, Occasione Bonorum Zrinyano- et Frangepaniano-Fiscalium, coram Augustae Reminiscentiae LEOPOLDO Primo Imperatore et Rege initae, se accommodare hactenus intermisisset.

§. 1. Ac proinde, altefata Sua Majestas Sacratissima, se clementer demanduram obtulit; ut, in quantum praefatae Transactioni satisfactum non esset; non solum eandem ex integro mentionata Camera observare; verum comperita Rei Veritate, hactenus neglecta, effective exolvere teneatur. **)

§. 2. De Provinciarum quoque Lika et Corbavia, suo tempore (et quocitius fieri poterit) Reincorporatione instituenda; benignam Provisionem, se adhibituram pollicendo.

§. 3. Metarum itidem inter Provinciam Styriae et Carnioliae ac modo fata Regna (prout etiam de plaga Terrae, inter Legradiensis in Comitatu Szaladiensis, ab una; et Possessionem Nagy- et Kis-Attak, cum una alia Terrae Parte, Gradische appellata, in Comitatu Crisiensi existentium Incolarum, ab alia, Partibus, subortas et vigentes Controversias) ac alias similes, inter ipsos Regnicolas et Dominium Csaktornya emersas; Commissione mediante, per denominandos, ex Parte Suae Majestatis Commissarios; ex Parte vero eorundem Statuum et Ordinum: Dominum Episcopum Zagrabiensem; Comitem Petrum Keglevich; vel eo impedito; Comitem Joannem Draskovich, et Paulum Cseskovich Praepositum Zagrabiensem; ac Joannem Branyug, eorundem Regnorum Proto-Notarium; deinde Vice-Comitem Comitatus Crisiensis, eo vero interessato; unum Zagrabiensem; accommodandos benigne resolvit. ***)

De Pulsione Boum, per Portum Buccari.

Articulus 117.

Libera Pulsio Boum, per Portum Buccari, praecedentium etiam et tot Diaetarum Articulis admissa; nunc quoque non impeditur; dummodo vicinis Provinciis, quoad Pecorum suorum necessariam Distractionis Commoditatem non praejudicet. †)

*) Confirmatur et extenditur; An. 1741. a. 54.

**) Confer; An. 1741. a. 52.

***) Confirmatur quod controversias metales; An. 1741. a. 53.

†) Denuo admittitur baec Boum pulsio; An. 1741. a. 55.

Incorporatio Inferioris Sclavoniae, medio instituendae Commissionis effectuada; committitur.

Articulus 118.

Humillimis Petitis Statuum et Ordinum memoratorum Regnorum Croatiae et Sclavoniae (communi Regni Ungariae Statuum et Ordinum Voto) annuit perbenigne Sua Majestas Caesarea et Regia; ut medio proxime instituendae Commissionis, adhibito etiam ad id Causarum Regalium Directore, vel alio idoneo Subjecto, Fisci Regii nomine; de modo et formalitate, ad Sacram Coronam Reincorporationis Inferioris Sclavoniae, Comitatumque in ea existentium cognoscatur et determinetur; ad benignam Caesareo-Regiae Majestatis Ratificationem. *)

De libero Quaestu, inter Regna et vicinas Provincias exercendo; vinique inductione admittenda.

Articulus 119.

Sacra Caesarea Regiaque Majestas, liberi Quaestus inter Regna Croatiae et Sclavoniae, vicinasque ipsis Provincias, Exercitium; vinique Inductionem, quam commodissime fieri poterit; se procuraturam benigne obtulit et declaravit. **)

De Statutis Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae hactenus confirmatis; et aliis per Suam Majestatem deinceps confirmandis.

Articulus 120.

Cum Occasione Confirmationis et Observationis Statutorum Municipalium praefatorum Regnorum, sub decursu praesentis Diaetae plures et variae subortae fuissent Quaestiones; Sacrae Majestatis Regiae, atque communi Statuum et Ordinum Voto decisum est;

§. 1. Ut Primo: Statuta eorundem Municipalia, Regia Autoritate specificè confirmata; in nullam amplius de sui validitate veniant Quaestionem.

§. 2. Secundo: Pariformiter etiam per Articulum 66. Anni 1681. generice confirmata (salvo duntaxat Privati cujuscumque ex eorum aliquo gravati, ad Regiam Majestatem recursu) itidem pro validis et firmis habeantur.

§. 3. Tertio: Quae neutro modo praedecclarato hactenus firmata fuissent; dispositio tamen eorum adhuc duraret; et pro futuro obligare posset; ea, et talia, intra Anni unius spatium, Suae Majestati Caesareo-Regiae producenda; examini et confirmationi, vel reprobarioni Regiae subjiciantur.

*) Confirmatur et extenditur; An. 1741. a. 50.

**) Coafer; An. 1741. a. 27. et 3. seqq.

§. 4. Quarto demum: In futurum condenda, si Jurisdictionem Regiam, aut Justitiae Administrationem, vel quoscunque Causarum Processus concernent; ad Regiam pariter deducantur Confirmationem; alioquin, tam haec, quam supra-mentionata alia, sub Classe tertia comprehensa; obligatoria non sint.

§. 5. Statutum vero, in novissima Eorundem Statuum et Ordinum Congregatione; de non recurrendo ad Generalem Regni Ungariae, et Partium Eidem annexarum Diaetam, praeterita prima Instantia; prout et aliud, de Vice-Comitibus, ab Assessoratu Tabulae Banalis excludendis; in medio Eorundem Statuum recenter conditum; eidem Considerationi ac Conditioni (percepto tamen, respectu posterioris, etiam Voto Comitum Bani) subjacebit; quibus reliqua Statuta hujus Articuli puncto tertio comprehensa subjecta sunt.

Judiciorum Octavalium et Tabulae Banalis, in Regnis Croatiae et Sclavoniae, singulis Annis celebratio resolvitur.

Articulus 121.

Administrandae Justitiae Zelo, et desiderio mota Sacra Majestas Caesareo-Regia (unanimi etiam Voto et Consensu Regnicolarum accedente) benigne annuit; ut ut renovato Articulo 28. Anni 1681. ibidemque citatis, Judicia Octavalia, tam majora quam minora, Appellationumque Revisiones, in Regnis Croatiae et Sclavoniae, Annis singulis, per Dominum Comitem Eorundem Regnorum Banum, vel eo legitime impedito; per alium, erga humillimum ipsorum Statuum recursum (percepto et hic antelati Comitum Bani voto) pro Arbitrio Majestatis Caesareo-Regiae, e gremio eorundem Regnorum Nationalem substituendum; Tabulae Banalis Assessoribus ad minorem numerum, quam fuerit hactenus, per ipsos Status juxta conditionem in Articulo immediate praecedente, de statutis appositam, praevis reductis; celebrentur: *)

§. 1. Ita nimirum; ut talis per Suam Majestatem Sacratissimam substituendus; et Assessores denominandi; sub poena non obtemperationis Mandatorum Regionum, eadem Judicia respective promulgare; inchoare; et consuetis diebus continuare teneantur.

Pro Usu Salis, praesertim Maritimi; ex Frumenti permutatione consequendo.

Articulus 122.

Usus Salis Maritimi (pro tenore Articuli 29. Anni 1548. et Articuli 43. Anni 1635.) Sacratissima Caesarea Regiaeque Majestas, praefatorum Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae, Statibus et Ordinibus clementer admisit;

§. 1. Extraneo tamen Sale omni, adeoque Styriaco etiam, per Cameram Graecensem recenter inducto; prorsus excluso.

*) Allegatur; An. 1729. a. 31.

§. 2. Nihilominus tamen, circa totum hoc Salis negotium, in praefatis Croatiae et Sclavoniae Regnis melius ordinandum; altefata Majestas Caesarea et Regia, finita praesenti Diaeta, protinus Commissionem deputabit, quae cum mentionatis Statibus et Ordinibus, collatis in hunc finem Consiliis, dispositiones instituet, determinabit et stabiliet.

De Officio Supremi Comitum Comitatum Zagrabiensis et Crisiensis; Praeterea de Officio Protonotarii; querulosis item Processibus; Revocationibus Procuratorum; et aliis, in Articulo infra scripto recensitis.

Articulus 123.

Siquidem Officia, quae Authoritatem Regiam ex Jure et Lege tangunt, per Majestatem Regiam conferri et provideri oportet; inter qualia, cum et Officium Supremi Comitum Comitatum Zagrabiensis et Crisiensis, esto quidem Vice-Banali Officio hactenus utcumque attributum, semper tamen, etiam in Officii Banalis Donationalibus, pro Collatione Regia expresse reservatum dignoscatur:

§. 1. Hinc Sacra Majestas Regia, dum Authoritate Sua in Collatione modofatorum Officiorum uti voluerit; benignam semper et praecipuam benemeritorum ex Statu sive Magnatum, sive Nobilium Praetendentium habitura est rationem.

§. 2. Pro hac tamen vice; ut modernus Vice-Banus, Officio etiam amorum praefatorum Comitatum Supremi Comitum, adinstar Praedecessorum suorum fungi possit; eadem Sua Majestas Sacratissima benigne admittit; salvo semper, in Casu reperiendorum per Status hoc in passu quorumpiam Privilegiorum, ulteriori ad Suam Majestatem demisso recursu pro iisdem permanente.

§. 3. Quantum porro ad Protonotariatus Officium; Sua Caesareo-Regia Majestas, alterius quidem Protonotarii, moderno adjungendi necessitatem non agnovit.

§. 4. An autem unus ita constanter manere debeat, ut nec mutato, vel mortuo, Bano variari possit; id a Revisione allegati per Status Privilegii, coram Majestate Regia producendi, dependebit.

§. 5. Vice-Comitum porro et subalterna Comitatus Officia, ut quolibet Triennio mutentur; et incompatibilia per unam eandemque Personam non gerantur; statutum est.

§. 6. Demum, quae circa querulosos Processus, Depositionem Causarum, Procuratorum Revocationem, Civitatum adversus Nobiles usurpatam Jurisdictionem, privatas Judicum Recognitiones limitandas et corrigendas, proposita fuerunt; ad universalem Legum in Articulo 24. declaratam Revisionem et Accommodationem relegantur.

De Revisione et Emendatione Legum et Processus Judiciarii.

Articulus 124.

Resolvit siquidem Sacra Majestas Caesarea ac Regia, pro parte modofatorum etiam Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Statuum et Ordinum; ut cum

Juris et Processuum in Ungaria per Deputatos *) in hunc finem Revisio et Emendatio peragetur; in praefatis etiam Regnis Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae ordinetur et peragatur; utrinque in proxima Diaeta, reportanda.

In Negotio Religionis, Articulus 23. Anni 1687. nunc etiam renovatur.

Articulus 125.

Erga iteratas Cleri, et memoratorum reliquorum Statuum, praefatorum Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae declarationes, sub decursu praesentis Diaetae repertitum factas; Sacrae Caesareae et Regiae Majestatis benigna Resolutione, sic et unanimi Statuum et Ordinum consensu, atque Voto; Articulus 23. Anni 1687. renovatur et confirmatur. **)

*De Civitatis Zagrabiensis, cum suis Concivibus dissensione revidenda et accom-
modanda; Juriumque suorum, atque Privilegiorum usu confirmando.*

Articulus 126.

Benigno Assensu Sacrae Majestatis Caesareae et Regiae conclusum est; ut Libera Regiaque Civitas Zagrabiensis, in suis Juribus et Privilegiis, eorumque usu, imposterum etiam conservetur;

§. 1. Et praeterea, ut intestina ejusdem Civitatis, inter Magistratum et Communitatem suborta, et quasi jam a Triennio non sine multorum scandalo et gravioris, perniciosiorisque mali eventuri periculo vigentia Dissidia, per Majestatem Sacratissimam; tum ex gremio modofatorum Croatiae et Sclavoniae Statuum; tum ex parte Camerae Ungaricae ordinanda Commissione mediante; revideantur et complanentur.

§. 2. Qua Complanatione non succedente; et facta Commissionis Relatione; Sacra Majestas, Authoritate Regia, de Foro competenti, determinandarum earundem Dissensionum, clementer providebit.

De unione Superioris et Inferioris Civitatis Crisiensis.

Articulus 127.

Ut tandem Civitates, Superior et Inferior Crisiensis, pro tenore Articuli 103. Anni 1659. mediante Commissione, sub poena Florenorum Ungaricalium Quingentorum, toties quoties, per Partem renitentem incurrenda, uniantur; sancitum est. ***)

*) Deputati isti, nominantur supra, art. 24.

**) Denuo renovatur, imo et extenditur; An. 1741. a. 46.

***) Renovatur; An. 1723. a. 95. Ulteriori deliberationi subjicitur, ob renitentiam superioris Civitatis; An. 1741. a. 57.

§. 1. In locum autem demortuorum Commissariorum; modernus Episcopus Zagrabienſis, Comes Joannes Draskovich; et modernus Regni Vice-Banuſ, Daniel Rauch; ac Paulus Patachich (non obſtante unius eorum abſentia) pro Commiſſariis denominantur.

Civitas Segniensis, in Juribus ſuis conſervetur; de praetensis Injuriis, ſibi illatis, remedium conſequatur; et Ablegatos ſuos, ad Aulam Suae Sacratissimae Majestatis, ac Diaetas et Congregationes Regni; expedire poſſit.

Articulus 128.

Ad lamentationem Civitatis Segniensis, contra Officiales Militares, de variis injuriis; manutenendisq; Juribus et Libertatibus ſuis; ac Ablegatorum Suorum, ad Aulam Sacratissimae Suae Majestatis Caesareo-Regiae et Diaetam Regni Ungariae, ac Congregationes praefatorum Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae exmiſſione, factam Instantiam decernitur;

§. 1. Ut praefata Civitas, in Juribus et Libertatibus ſuis, amodo impoſterum conſervetur; Ablegatosq; ſuos (etiam Servitio Militari ſubjectos, facta apud Officiales Militares inſinuatione et idonearum Personarum ſubſtitutione) tam ad Aulam Suae Majestatis; quam Diaetam Regni Ungariae et Congregationem praefatorum Regnorum expedire poſſit.

§. 2. Respectu praetensarum vero injuriarum ſuarum, in Gravaminibus allegatarum; ad Commissionem, Articulo 113. modernae Diaetae, expreſſam, remittitur; ubi earundem reſiſionem et determinationem conſequetur. *)

CAROLI VI. IMPER. & REGIS III. DECRETUM II. ANNI DOMINI 1723.

Articuli DD. Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium.

De Metis, cum Vicinis Regnis et Provinciis rectificandis et reſiſis; effectuantis.

Articulus 17.

Sacratissima Caesarea et Regia Majestas, ad humillimam Statuum et Ordinum Instantiam clementissime admittit; ut circa Metarum inter Vicinarum Provinciarum et Regni Ungariae, Partiumq; eidem annexarum Limites, hactenus peractae et nondum relatae Commissiones, referantur;

§. 1. A benigna vero approbatione pendentes; quantocyus ratificandas; Approbatas autem et ratificatas; finita praesenti Diaeta, immediate Executioni mancipandas; nondum vero celebratas; aequae finita Diaeta, Sensu Articuli 39. Anni 1715. et inibi citatorum, peragendas et concludendas; praeviaque earundem Relatione et Ratificatione, aequae Executioni mancipandas, benigne reſolvit.

*) Urgetur; An. 1723. a. 88. §. fin. Confirmatur autem et extenditur; An. 1741, a. 56.

§. 2. Quapropter in praemissum finem Commissarii denominantur:

§. 6. Circa Styriam ex parte Croatiae et Carnioliae; Excellentissimus ac Illustrissimus Dominus Episcopus Zagrabiensis, Comes Emericus Eszterhazy, Sacratissimae Caesareae Regiaeque Majestatis Suae Intimus Actualis Consiliarius; Illustrissimus et Reverendissimus Dominus Petrus Bakics, Episcopus Bosnensis, Sacratissimae Caesareae Regiaeque Suae Majestatis Consiliarius; Comes Joannes Csicuuliny; Adamus Daniel Rauch, Vice-Banus: Magister item Joannes Branyug, Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Protonotarius; Praeterea Georgius Czindery, Varasdinensis; et Adamus Oresky, Zagrabiensis et Posegiensis Comitatum Vice-Comites.

De Tabula Banali.

Articulus 27.

In Regnis pariter Croatiae et Sclavoniae singulis Annis (exceptis Feriis et Juristitorum temporibus) statoque suo loco et tempore, per Dominum Comitem Banum et universos Regnorum Status determinando: Tabula Banalis sub Praesidio Comitum Bani; aut eo absente et legitime praepedito; Locumtenentis, seu ejusdem Comitum Bani Vices-Gerentis (ad quam omnium Comitatum Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Causae, per Viam Appellationis deducendae erunt) celebretur;

§. 1. Taliterque et non secus, more etiam hactenus legaliter observato; per viam Appellationis et Transmissionis, in Tabulam Regiam; ac demum etiam abinde in continenti, ex antiqua Consuetudine in Septem-Viratum, Causarum Appellatae, earundemque Revisiones, legitime deducantur. *)

De Capitulis et Conventibus, eorundemque Officio et Personis adhibendis.

Articulus 39.

§. 13. Regii pariter, et Palatinales ac Banales; in Statutionibus vero Bonorum Praedialium, per Archi-Episcopos et Episcopos conferri solitorum, etiam Archi- et Episcopales Homines; universas Relationes, aequae sub Corporali Juramento, coram Locis fide dignis facere; easdemque cum Specificatione Anni, Diei et Mensis, propriis manibus subscribere obligentur.

Juramentum Regiorum, Palatinalium, Banalium et Archi-Episcopalium Hominum post Executionem deponendum.

Ego T. Juro per DEUM Vivum, et ejusdem Genitricium Virginem MARIAM, et per omnes Sanctos et Electos DEI: Quod ego in Executione et negotio mihi

*) Huc refer; An. 1729. a. 31.

vigore praesentium commisso, absque cujusvis Personae, Divitis scilicet et Pauperis acceptione; omnibusque prece, praemio, favore, amore, timore, odio et complacentia postpositis et remotis; fideliter processis; proutque res facta et executata est; aequae fideliter refero: Sic me DEUS adjuvet et Sancta DEI Evangelia.

De Banali Authoritate.

Articulus 87.

Ex benignissimo Placito Regio; Articulus 114. Anni 1715. quoad Authoritatem Banalem renovatur. *)

De Restituendo et Regno reincorporando Terreno, in quo Generalatus Varasdiensis illocatus fuerat; pluribusque Querelis ac Gravaminibus in Articulo 113. Anni 1715. comprehensis, Complanandis et in futurum tollendis.

Articulus 88.

Hoc quoque Puncto; data benigna Resolutione Regia humillime accepta; renovatoque et rursum confirmato Articulo 113. Anni 1715. ut tandem aliquando, ejusdem et in eodem specificatorum, desideratus, indilate amplius sequatur effectus; a parte Regni necessarii eatenus Commissarii;

§. 1. Et quidem pro Praeside; Dominus actualis eorundem Regnorum Banus, Comes Joannes Palfy; Dominus item Comes Joannes Draskovich: Dominus Comes Joannes Csikuliny, Suae Sacratissimae Majestatis Camerarius; Praeterea Regni ejusdem Vice-Banus, Adamus Daniel Rauch; Vice-Colonellus Nicolaus Mallenich; et Comitatum Varasdiensis et Crisiensis, ex singulo videlicet unus Vice-Comes (non obstante unius, aut alterius absentia ac in locum absentis, alterius idonei Subjecti substituendi, penes Comitem Banum, qua Praesidem, manente facultate) mox finita praesenti Diaeta, cum reliquis, per Suam Sacratissimam Majestatem, a parte Augustae Ejusdem Aulae eo destinandis et effective exmittendis Commissariis, resolutam eatenus benignissimam Commissionem effectuturi;

§. 2. Non secus de Lika et Corbavia, inferiorique Sclavonia, ad sensum Articuli 128. Anni 1715. cognoscenda cognituri, incorporanda incorporaturi et complananda complanaturi, abrogandaque abrogaturi, denominantur. **)

De Celebratione Judiciorum Octavaliu Banalium.

Articulus 89.

Pro tanto celeriori in Regnis quoque illis, Juris et Justitiae Cursu, ac admini-

*) Denno renovatur; An. 1741. a. 47.

**) Confer; An. 1741. a. 48. et 49. in quo hic articulus confirmatur.

stratione; in Casum absentiae, aut legitime impediti Domini Comitis Bani, qua alias Judiciorum inibi celebrandorum Octavalium, ex Officio, Praesidis;

§. 1. Locumtenens, seu ejusdem Domini Comitis Bani Vices-Gerens, aut alter quispiam, e gremio eorundem Regnorum, ad id aptus et idoneus, per Comitem Banum et Regnum (de Antiqua ejusdem consuetudine) pro Praeside, toties quoties necessum fuerit, possit ac valeat legitime denominari et constitui.

De publicorum Onerum Contumacibus et Refractariis supportatoribus; ad eadem compellendis.

Articulus 90.

Naturali siquidem ratione et aequitati conforme sit; illi, cui bonum Publicum commune est, onerum quoque publicorum supportationem suo modo communem esse debere;

§. 1. Qui igitur contumaciter talibus semet subtraherent et Jurisdictioni Regni subjecti essent; ut suis viis et modis eatenus adigantur et compellantur, justum omnino esse.

De abrogandis Tricesimatorum abusibus; Legibusque eatenus etiam ad Arendatores extendendis.

Articulus 91.

Articulo 13. et 51. praesentis Diaetae Regni Ungariae, benignissima Resolutio Regia; Regno quoque Croatiae et Sclavoniae communiter deserviet;

§. 1. Qui Articuli, ad quoscunque etiam Tricesimarum in Regnis illis Arendatores extenduntur.

De Confirmandis Praerogativis Nobilium unius Sessionis et Armalistarum.

Articulus 92.

Nobilium Campi Turopolja (prout et Armalistarum, ac unius Sessionis) Exemptiones, Praerogativas et Libertates, in quarum videlicet legitimo ac imperturbato usu, praefuissent et ad praesens usque persisterent; pro renovatis et confirmatis haberi. *)

§. 1. Familiae demum Draskovichianae, respectu Bonorum Sztenichnyak; ita et Comitissae Barbarae Erdödy occasione Domini Bozilievo; non secus de praecavendis, remedendisque gravibus admodum Excessibus Status Militaris Capronczensis, Varasdiensis et Carlostadiensis; finita hac Diaeta, quantocyus coram

*) Confirmatur iterum; An. 1741. a. 60.

ordinata eatenus, benigneque resoluta Commissione Regia uberius remonstrandis; administrandaque eatenus Civitatibus Caproncensi et Varasdiensi, tam Arcensi, quam Civitatensi Jurisdictioni, aliisque, per utrumque praemisum, Varasdiensem videlicet et Carlostadiensem Generalatum, sive per praejudiciosam admodum Foenilium depascuationem, sive alias qualitercunque laesis et injuriatis, effectiva Justitia et Satisfactio, ad Commissionem supramemoratam, Articulo 88. remittitur, indubie effectuada.

Ut Familia Erdödiana, in integrum Jurium suorum reponatur.

Articulus 93.

Justum esse agnoscit Sacratissima Caesarea Regiaeque Majestas, ut Familia Comitum Erdödy, in illam Montis Claudii, Bonorumque ac Jurium eo spectantium Possessionem, quam sub magnae memoriae Imperatore ac Rege LEOPOLDO, penes benignas Ejusdem Regias Resolutiones cum subsecuta Metarum, a circum-adjacentibus Confiniis separatione ac distinctione, realiter ac effective obtinuit; per Commissionem 88. Articulo clementer resolutam ac ordinatam iterum reponatur;

§. 1. Aut eadem Commissione ne fors dilata, vel ex quocunque demum capite non procedente; ad avertenda Ejusdem Familiae gravia damna, totque Eidem illata praejudicia, per aliam, eum in finem, a Sacratissima Caesarea et Regia Majestate clementer ordinandam, finita praesenti Diaeta, quantocyus praemissa effectuentur; *)

§. 2. Confiniariiique Ivaniczenses ac Crisienses, ab intentandis quibusvis Violentiis, Invasionibus et Occupationibus, taliterque inferendis Damnis; serio et districtim coerceantur.

De Nobilitate Trans- et Cis-Colapiana; qualiter illatas et ne fors inferendas sibi per homines, et Officiales Cameraticos injurias, legitimo Jure vindicare valeat?

Articulus 94.

In Illatis sibi per Homines et Officiales Bonorum antea Frangepaniano- et Zrignano-Fiscalium, ad praesens vero Camerae Graecensis, hactenus et ne fors in futurum inferendis, tam bene realibus, quam Personalibus, uti et mixtis injuriis; Nobilitas Trans- et Cis-Colapiana, uti et Maritima, Legali Juris via (Sua Majestate Sacratissima clementissime annuente) procedat;

§. 1. Et beneficio Articuli 44. Anni 1715. imperturbate utatur. **)

*) Confer; An. 1741. a. 51.

**) Allegatur; An. 1741. a. 52.

De Civitatis Crisiensis Unione.

Articulus 95.

Articulus 127. Anni 1715. in hac materia conditus renovatur.

§. 1. In Locum moderni Domini Comitis Episcopi Zagrabiensis (si comode adesse non poterit) Praepositus, aut alter e gremio Venerabilis Capituli Zagrabiensis, per modofatum Dominum Episcopum denominandus constituitur; Reliquis in eodem praecitato Articulo denominatis Commissariis, in suo Characterere manentibus:

§. 2. Qui mox finita Diaeta, delegata sibi eatenus Commissione fungentur, examinatisque et cognitis utriusque ejusdem Civitatis Juribus, ante effectuationem Unionis, universa Partim inibi producenda Jura revideant et an ejusmodi Unio, absque convulsione Jurium et Privilegiorum unius, vel alterius ex praedictis Civitatibus fieri possit? cum Voto et Opinione suis, medio Inclytae Ungarico - Regiae Aulicae Cancellariae, praelibatae Suae Sacratissimae reportabunt. *)

CAROLI VI. IMPER. & REGIS III. DECRETUM III., ANNO DOMINI 1729.

Articuli DD. Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium.

De amotione Judaeorum, tam ex Confinio Sancti Georgii; quam et aliis Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Locis.

Articulus 19.

Singularem Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae, Status et Ordines, de praesenti quoque Suae Majestatis Sacratissimae experti clementiam; quod Judaeos, in Confinium S. Georgii non ita pridem admissos, tam inde, quam et aliis praerecensorum Regnorum ex Locis (si quae adhuc subintrassent) amovendos, suo loco, clementer demandare sit dignata:

§. 1. Pro qua, altememoratae Suae Majestatis Sacratissimae Clementia; iidem Status et Ordines, immortales reponunt gratias.

De effectuatione Articuli 114. An. 1715. in eodemque citatorum.

Articulus 20.

Quod Sua Majestas Sacratissima benigne resolvere dignata sit; semet congruum ordinaturam remedium, ubi specifici repraesentati extiterint Casus, in quibus

*) Confer; An. 1741. a. 57.

Articulus 114. An. 1715. in eodemque citati, infectuati mansissent; humillimas pariter praemissorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae Regnorum Status et Ordines reponunt gratias;

§. 1. Quos coram Sua Majestate repraesentare et declarare; minime intermittent.

Ut Dominus Episcopus Zagrabiensis modernus, tanquam Suae Majestatis Sacratissimae specialiter ad id delegatus, quarumvis, pro Ecclesiastica, aequae ac Seculari Juventute factarum, aliarumque Piarum Foundationum inspectionem habeat.

Articulus 21.

Ex Paterna, qua erga Juventutem fertur clementia, Apostolicoque erga pias Foundationes Zelo, benigne decrevit Sua Majestas Sacratissima; ut modernus Episcopus Zagrabiensis, tanquam Suae Majestatis Sacratissimae specialiter ad id delegatus, finita mox Diaeta, in sua Dioecesi habitare Piarum quarumvis Foundationum, Seminariorum, item Convictuum et Collegiorum, pro Juventute Ecclesiastica aut Seculari destinatum inspectionem; cum rationum quoque exactione et utrum Fundationi satisfiat? investigatione; instituat:

§. 1. Desuperque fidelem Relationem eidem Suae Majestati faciat; ac super eo; qualiter comperiendos ne fors defectus tolli, vel emendari posse censeret? opinionem quoque submittat; cum hujus executione, ad superventuram eatenus benignam Regiam Resolutionem praestolando.

De modo Transmissionis Causarum, in et ex Regnis Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae.

Articulus 31.

Ea, quae circa modum Causarum appellatarum, vel etiam Inappellabilitatem earundem, sub praesenti Diaeta constituuntur; Accedente benigna Suae Majestatis Sacratissimae annuentia, ad Causas quoque in Regnis Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae prosecutas, eo modo extenduntur; ut esto in iisdem Regnis, ex Sedibus Judiciariis Comitatum, nec non ex Tabula eorundem Judiciaria, non directe in Tabulam Regiam, sed primum ad Tabulam Banalem, ad mentem etiam Articuli 121. An. 1715. et Art. 27. An. 1723. Causae appellentur;

§. 1. Quantum tamen ad modum (seu intra, vel extra, aut plane non transmissibilitatem earundem) tum Cimitatenses Causae, illo prorsus modo, quo hic ex Partibus quidem, ad Sedem Judicariam Comitatus et ex hac, ad Tabulam Regiam; ibidem quoque ex Partibus, omnino ad Sedem Judicariam Comitatus ac ex eadem, in Tabulam Banalem; prouti et quali modo, hic Causae Tabularum Districtualium, in Tabulam Regiam, eo pariter et non alio modo, ibidem quoque Causae Regnorum illorum, Tabulae Judiciariae, ex ipsa in Tabulam Banalem transmittentur, aut respective transmissibiles non erunt:

§. 2. Quae porro Causae, ac quali modo hic in Regno, ex Sedibus Judiciariis Comitatum, aut ex Tabulis Districtualibus, in Tabulam Regiam Judicariam transmittuntur, ac respective neque transmissibiles forent; ibidem pariter illae, illoque ac non alio modo, ex Tabula Banali, ad eandem Tabulam Regiam, transmitti debeant; aut respective pro non transmissilibus observentur:

§. 3. Causae attamen, quae immediate in Tabula Banali suscitantur; intra Dominium semper Transmissibiles erunt; Solis Causis Activis Pauperum (Conditionem Paupertatis, ad mentem Articuli 51. An. 1563. sufficienti Documento edocere in Judicio valentium) nec non aliorum etiam Causis, Acquisitionem Florenorum quingentorum non excedentibus, exceptis; quae utriusque generis Causae, ex praedicta Tabula Banali (sive in iis primae Instantiae Judicem egit; sive in eandem via Appellationis deductae fuerint;) in saepe memoratam Tabulam Regiam, non intra, sed extra Dominium Partis Succumbentis, transmittuntur.

§. 4. Intuitu autem Regnorum illorum remotioris situs, ne causantes eorundem, post etiam Causarum Suarum, factam in Tabula Regia Revisionem, diu expectandum a finali revisione, in Septemviratu subsequenda habeant; praefixio Terminorum, pro revisione Causarum illarum, per Tabulam Regiam designandorum, ita moderabitur; ut in tempus futuri Consessus Tabulae Septemviralis coincidat: Praetereaue Causarum istarum ea ratio habebitur; ut ex praedecarata ratione, in Serie Causarum Transmissionalium, causantium intra Regnum hocce residentium Causas, praecedant. *)

Ut Causam Appellans et in Foro Superrevisorio Succumbens; ad refundendos Parti Triumphanti sumptus et neglectos per eandem fructus; obligetur.

Articulus 32.

Ne supervacaneis Sententiarum, ad Forum altius provocationibus, cursus Justitiae remorari; causantesque vexari ac damnificari; imo ipsi etiam Judices inaniter onerari debeant;

§. 1. Aequitati consonum foret; ut, si equidem in Causa extra Dominium Appellantis transmissa, ipse deinde in ultimo Superrevisorio Foro triumphaverit; eidem fructus, medio tempore ab adversario percepti (paritate quoque Articuli 23. An. 1613. cum annexis oneribus, si quae forent) resarciendi veniant:

§. 2. Econtra nihilominus, si Causam Appellans, eademque ad Curiam Regiam intra Dominium deducens, ibidem succumbat; ad refusionem aequae Fructuum, per Triumphantem percipi neglectorum; sed et sumptuum eidem causatorum, obligetur;

§. 3. Ea tamen cum restrictione; ut, si in Casibus, intra, vel extra Dominium admittendarum Appellationum, is, qui in Foro Superrevisorio (Tabulae utpote Septemviralis) succubuit, priusquam Causa eo per gradus devenisset, ad

*) Modificatur praesens art. An. 1741. a. 58. Confer. Tyroc. Jur. Ung. p. 3. t. 6. §. 23. et seqq.

minus unius Fori Sententiam sibi favorem consecutus fuerat: pro temerarie ac indebite Appellante censi non debeat; ac per consequens; neque ad sumptuum (nisi forte Causa eosdem refundi de natura sui exigat) neque ad Fructuum refusionem obstringatur.

§. 4. Caeterum, iidem sumptus et fructus, a die interpositae Appellationis, usque ad diem Executionis peragendae computandi; ac Judicialiter, vel statim in Regia Curia, vel secus (eadem ita deliberante) per Judicem Executorem; praevia sufficienti liquidatione, limitandi erunt:

§. 5. Respectuque Causarum Comitatus, tempus Appellationis, quantum ad praedictam refusionem sumptuum et fructuum; non in Partibus, coram Vice-Comite, aut Iudice Nobilium factae; sed ejus primum, quae post Revisionem, in Sede Judiciaria Comitatus interposita esset; intelligitur.

§. 6. Praesensque Constitutio, ad illas quoque Appellatas, quae jam ad Curiam Regiam deductae quidem, nondum tamen decisae ibidem essent, eo modo extendetur; ut, si quis a dato emanationis praesentium Articulorum, intra decursum trium Mensium, Appellatae Suae, coram Tabula Regia Judiciaria cesserit; hoc ipsumque Parti Appellatae, sive per Juratum Notarium ejusdem Regiae Judiciariae (aut Respectu Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Banalis) Tabularum; aut per Judicem Nobilium; vel saltem duas Nobilitares Personas, notificari curaverit; praedicto oneri refusionis fructuum ac sumptuum subjacere non debeat.

De Repulsione.

A r t i c u l u s 33.

Pro clariori Tituli 76. Partis Secundae Tripartitalis intellectu declaratur:

§. 1. Quoniam naturae Causarum brevis Processus repugnaret, ut eadem ex uno Terminio in alium, facto Partium prorogentur; itaque remedium Repulsionis, non nisi Causis longae Litis, in Curia Regia discuti solitis (idque neutiquam in ultimo, sed anterioribus duntaxat earundem Terminis) competere posse;

§. 2. Id tamen de Repulsione proprie dicta, seu in quantum pro Juridico remedio sumitur; intellectum esto:

§. 3. Nam licet contextus praedicti Tituli, etiam in Casibus, aut non praehabita Citationis Judiciariae; aut Executionis, ad Bona Processui Judiciario non inclusa extensae; Repulsionem admittat; haec nihilominus Repulsio, neutiquam pro Repulsione formali, vel proprie dicta, sed potius (uti jam appellari consuevit) pro Oppositione sumenda veniret:

§. 4. Quae caeteroquin improprie dicta Repulsio, seu Oppositio, dummodo non fiat cum Gentibus; ex vi defensae naturalis, non in praedictis tantum casibus; sed etiam ubi Iudex in Causa, evidenter intra Dominium tantum Transmissibili, Appellatam intra Dominium non admittit, verum Executionem intentat, in Causis etiam coram Pedaneis Iudicibus vertentibus, absque onere, aut poena aliquali admittetur:

§. 5. Ac per consequens, Articulus quoque 11. An. 1630. quoad Casus duntaxat illos, modo praemisso Oppositionem admittentes; non autem respectu Repulsionis proprie dictae; deinceps observandus erit.

§. 6. Ubi porro formalis, ac proprie dicta Repulsio institueretur; nisi ejusdem ratio sufficiens in Judicio deinde reddatur; onus illius, ad mentem Tituli 73. Partis Secundae Tripartitalis, in Florenis Septuaginta duobus, in duabus Judici, in tertia vero partibus Parti, contra quam Repulsio fieret, cedentibus; deponi semper debet.

§. 7. In quantum porro nunc citatus Titulus 73. Repulsionem, etiam post definitivam Sententiam fieri posse innueret; eatenus pro tali duntaxat Casu, si non in ultimo; sed prioribus Causae Terminis, Sententiam definitivam intervenire contingat (in iisdem enim etiam post Appellatam, Repulsioni locus esset) intelligendus venit.

§. 8. De caetero, quoad modum Repulsionis, Tituli 74. et 75. praecitatae partis Secundae: nec non quoad, Bona, contra Repulsionem occupantes; Articulus 19. Uladislai Decreti quarti, observabuntur.

De Oppositione adversus Judicarias Sententias; et Bonorum Judicialiter executorum Reoccupatione.

Articulus 34.

Cum Repulsionis remedium, nulli Causae Pedaneorum Judicium, sed in Curia Regia, nonnisi Causis longae Litis, idque ante ultimum earundem Terminum competat; Oppositio autem, directe Judiciario cursui adversetur: Ac proinde ad tollendas confusiones, in Processibus Brachialibus, (ubi potissimum cum assumptione Gentium instituendi venirent) emergibiles; statuitur:

§. 1. Ut, si quis extra Casus, praedicto modo ipsam etiam Oppositionem, aut Repulsionem formalem admittentes, Judicariam Executionem non admittat; eandemque turbet; aut Bona executi reoccupare attentet; praemissa ipsius, absque ullo etiam Mandato, penes solum Partis laesae actionalem Libellum, in praesentiam illius Judicis, qui in Causa processit, Citationem; compertaque sufficienter illiuscemodi Executionis Judicariae non admissionis, velurbationis, aut Bonorum executorum reoccupationis (ut praemissum est) extra Casus superius declaratos factae, veritate; in poenis et oneribus Articuli 31. An. 1681. illico vincatur;

§. 2. Ac pro exequendorum Executione, ac assignandorum Parti Triumphantis assignatione; in Causis quidem, coram Tabula Regia Judiciaria, vel respectu Regnorum Croatiae, Dalmatiae ac Slavoniae Banali motis, ex illa quidem unus e Magistris Protonotariis, ex hac autem, aut pariter Magister Proto-Notarius, aut unus ex Assessoribus; in Causis porro Tabularum Districtualium, nec non in praedictis Regnis, Tabulae eorundem Judicariae, unus ex Assessoribus; in Causis demum Comitatus, facta praevis illarum in Sedibus Judiciariis relatione, is, cui de more competit; exmittantur;

§. 3. Quos, si non admittat; vel in peragenda Executione turbet; aut medio, ipsorum executi Bona reoccupet; in Curiam Regiam superinde citatus; ibidem veritate praemissorum, seu ex ipsa evidentia facti, adeoque notorietate Possessionis, seu Recognitione Judicis exequentis, seu alias etiam sufficienter comperta; in poena Majoris potentiae, amissione nimirum Capitis, vel Bonorum, mobilium aequae ac immobilium, ad Portionem Rei pertinentium; horum quidem

communi aestimatione mediante redemptibiliter, illorum vero simpliciter, ipso facto convincatur; executioque tam hujus, quam etiam priorum impeditarum Sententiarum, per exmittendum Magistrum Proto-Notarium peragatur.

§. 4. Eo tamen respectu Causarum, Tabularum Districtualium, nec non quoad praedicta Regna Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae, respectu Tabulae eorundem Judiciariae declarato; quod in casu, quo ne forte in Causa evidenter non extra, sed intra Dominium Transmissibili (non obstante Partis Convictae Appellatione) Executio intentaretur et contra eandem Oppositio subsequatur; eorum vi Appellatae interpositae, Causa praevis in Foro Superrevisorio, Curia quippe Regia, vel respective Banali discuti et accessorialiter ipsum etiam factum Oppositionis cognosci ac decidi debeat: Qua occasione, si Oppositio, vel Bonorum executorum Reoccupatio approbata non fuerit; eandem attentans, in praedicta Curia Regia, aut respective Tabula Banali, in praedecaratis poenis Articuli 31. An. 1681. pariter convincetur.

§. 5. Si quo casu autem, post huiusmodi Convictionem, Executioni (praevis remissione, ex Curia Regia, Causae) medio exmittendi Assessoris Tabulae Districtualis, vel respectu praedictorum Regnorum Croatiae, Dalmatiae ac Slavoniae, eorundem Tabulae Judiciariae, instituendae, semet denuo opponeret; modalitate jam praedecarata, Poena Majoris Potentiae, in praememorata Curia Regia; aut respectu Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae Banali pronuntiandae; subjacebit.

§. 6. Id quod etiam ad Causas, impedimento huiusmodi indebitae Oppositionis, actu inexecute haerentes; extendendum veniet.

De Judicatu Comitatus.

Articulus 35.

Articulo 28. Anni 1715. Sua Sacratissima Majestate benignissime annuente, superadditur:

§. 1. Ut Causae Pignorum, quando Bona uni et eidem Comitatus adjacent, etiam ad Summam indefinitam, in Comitatu adjudicari possint.

§. 2. Et quia Sedes Judiciariae Comitatus continuo celebrari nequirent; idcirco (exceptis Causis Criminalibus; nec non iis et talibus Magistratualibus, seu Politica tangunt; nec non contra Dimissores Malefactorum, aut adversus Terrestres Dominos, Urbaria excedentes;) caeterae omnes Causae, etiam in Partibus, per Vice-Comites ac respective Judices Nobilium revideri, et decidi valeant;

§. 3. Appellatione ad Sedem Judiciariam Comitatus, pro qualitate Causarum, partim intra, partim extra Dominium, Salva permanente.

§. 4. Judicatusque Vice-Comitum, in Causis quidem Liquidorum Debitorum, ad Summam Duodecim Millium Florenorum, pure in Capitali computatam; in Causis autem Pignorum, usque ad Summam indefinitam: Judicum Nobilium autem, sive in Liquidis Debitis, sive in Pignoribus; tantum ad Summam Florenorum trium Millium, aequae respectu Capitalis tantum intelligendam, procedere valeat.

§. 5. Econtra vero, in Causis infra Florenos Ducentos, sive Liquidorum Debitorum, aut Pignorum, sive Divisionum, Successionum, sive aliarum id genus Causarum; soli Judices Nobilium et non Vice-Comites procedent:

§. 6. Causae tamen Violentiarum, cum desumenda Poena Violentiae; soli Vice-Comitum Judicatu semper subiacebunt.

§. 7. Caeterum, Judicatus Judicis Nobilium uniuscujusque; quoad Juridica, ad omnes promiscue Parochias, seu Processus Comitatus extendetur.

§. 8. Eo praemissis annexo; quod Causis Comitatus, seu in Sede Judiciaria, seu in Partibus prosecutis, beneficium suspendendae, respectu ex non comparitione in Judicio Convictorum, usque Decimum quintum diem Executionis, in Articulo 32. An. 1723. declaratum, tanquam contextu quoque nunc dicti Articuli, ad Forum Comitatus (prouti alioquin etiam, ex continuo ac fixo aliquo Consensu non consistens) neutiquam extensum; deservire nequeat.

§. 9. Quibus praemissis; Regnorum quoque Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Comitatus, illorumque Judices semet conformabunt.

Quod ad obtinendam rectificationem, vel novam Divisionem procedere, intra legales triginta duos annos comittente; Praescriptionem incurrant.

Articulus 36.

Ne inter Condivisionales et Sanguine junctos, praetextu Novarum Divisionum, aut Rectificationum, fomites Litium (ad quas persaepe, non tantum cum inani jactura fatigiorum et sumptuum; sed etiam cum alienatione et exulceratione animorum prorumpere, invicem consueverunt) quadantenus immortales esse debeant, statuitur:

§. 1. Ut a tempore initae Divisionis, intra triginta duos Annos quidem, a Praescriptione non exemptos, ex Causis legitimis et sufficientibus, adeoque ad mentem Titulorum 45. et 46. Partis Primae Tripartitalis, suo modo et ordine, ad Divisionis Rectificationem, coram Comitatu; aut respective Tabula Districtuali; nec non in Regnis Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae, coram Tabula Judiciaria; vel ad ineundam Novam Divisionem, coram Regia Judiciaria, aut in praedictis Regnis Banali Tabulis, procedi valeat:

§. 2. Si tamen Divisionem semel iniens, ipse, vel ejus Successores, intra praedictos Annos, Causam (ut praemissum est) ad obtinendam Novam Divisionem, vel Rectificationem non suscitaverint; post effluxum deinde praedecratorum triginta duorum Annorum neque ad Rectificationem, neque ad Novam Divisionem procedere queat; verum Actioni talium praescriptum esse intelligatur.

§. 3. Eo tamen respectu Pupillorum expressim declarato: Ut quoad ipsos, Anni Praescriptionis, exmissis aetatis Statum, seu aetatem sedecim Annorum, nondum attingentis Annis (a tempore tamen initae Divisionis semper computando) intelligantur.

§. 4. Porro, sub titulo et colore Rectificationis; ad Divisionem, in ipsis Substantialibus alterandam, vel mutationem Portionum Divisione mediante obvenientium, procedi neutiquam valeat; verum id ipsum, ad Processum duntaxat

Novae Divisionis (si forte ipsae Partes, occasione Divisionis, alio modo expressim non accordassent) pertineat;

§. 5. Et per consequens; via et Processu Rectificationis, non aliud; quam ad errorum, si qui occasione Divisionis, praeter mentem ac suppositum dividendum, quoad aliquas particulas contigissent (puta: si pratorum, agrorum, vinearum, fundorumque quantitas, aut qualitas; vel Subditorum numerus et id genus alia Divisionem erronee ingrederentur) emendationem; eamque, Substantia Divisionis omnino in suo esse relicta; vel ad redintegrationem eorum, quae post Divisionem per alios Judicialiter, aut etiam temporum injuria sunt avulsa (non obstante accorda) quoad errorem procedi possit.

§. 6. Talis attamen Rectificatio, sive in Divisione per expressum reservetur, sive non; parti eandem prosequi volenti, infra tempus praedecaratae Raescriptionis, semel admitti debeat.

De Prokibita.

Articulus 38.

Prohibitae, in favorem Causantium, ut quippe vel absentes, interea accurrant; vel etiam praesentes respirium summant, per Legem introductae; ac juxta Articulum 65. An. 1681. ad duas reductae; deinceps etiam eo modo suum cursum habiturae sunt;

§. 1. Ut in Causis, praecise coram Regia Curia, nec non respectu Regnorum Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniae Tabula Banali vertentibus; omnino duae (respectu tamen decursus integrae Causae collective, non autem singuli Termini, computando) et quidem prima absque; secunda cum onere Sex Florenorum, in una Tertialitate Parti adversae, caeterum autem Judici cedente; admittantur.

§. 2. Usus tamen earundem; semper ante ultimos sex dies Judiciorum, observandus veniet.

§. 3. Appellationi autem (Praxi jam usu recepta) absque omni Prohibitae remedio, simpliciter cedi per Appellantem valeat;

§. 4. Vel, si ante ultimum Causae Terminum, in Causam attracto, per Judicem forte absoluto, a parte Actoris appelletur; ac in Foro Superrevisorio in Causam attractum succumbere contingat; eidem eotum ad remedium Repulsionis, si vellet, recurrendum esset: Ac per consequens; moderno jam usu, in Appel-latis, Prohibitarum necessitas, aut locus, non amplius esset.

§. 5. Caeterum; praeter praedecaratas duas Prohibitas, etiam beneficium Articuli 32. An. 1723. respectu eorum, qui legaliter impediti, non pro ipsa prima die praefixi Termini, verum postea tantum, intra subsequos quindecim dies comparerent; ad Causas quoque Curiae Regiae, ac respectu dictorum Regnorum Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniae, Tabulae Banalis, extendetur; ac praeterea Tabulis Districtualibus et in praememoratis Regnis Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae, eorundem Tabulae Judiciariae (neutiquam tamen aliis Foris) competet.

§. 6. In quibus quidem Districtualibus ac Judiciaria Tabulis, modalitate in eodem Articulo 32. An. 1723. praescripta; in Curia vero Regia et Tabula Banali, taliter observabitur: Ut si tales, absentiae Suae legitimam rationem as-

signare queant; Sententia contra eosdem interea lata, ipso facto, absque omni onere, pro infecta habeatur, ipsique Causam continuare, absque ulteriori certificatione valeant:

§. 7. Si autem ratio illiuscemodi absentiae, in Iudicio legitmata non fuerit; et Causa plurium Terminorum extiterit; Causam quidem aequè continuare eo etiam in casu poterunt; verum expensas morae, Adversario refundere obligabuntur:

§. 8. Si tamen Causa, natura sua unius Terminum extiterit; non assignata legitima ratione non comparitionis, non tantum sumptus praedictae morae refundentur; sed etiam Literae Sententiales et Executionales, cum insertione Clausulae; **ABSCISSIS CUNCTIS JURIDICIS REMEDIIS**: extradabuntur; ac per consequens; Pars illiuscemodi convicta, Causam nonnisi beneficio Novi Iudicii, extra Dominium resuscitare poterit.

De Revocatione Procuratoris.

Articulus 39.

Pro clariori Titulorum 79., 80. et 81. Partis Secundae Tripartitalis, intellectu observabitur:

§. 1. Ut in Causis Curiae Regiae, nec non respectu Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae Tabulae Banalis, iisque longae Litis; in ultimo quidem Terminò earundem, nonnisi ante definitivam Sententiam; in anterioribus tamen Terminis, etiam post Sententiam, esto meritoriam, Procuratores revocari possint.

§. 2. In Causis autem brevis Litis, sive in praedictae Curiae Regiae, ac respective Tabulae Banalis; sive alio quocunque Foro; semper ante definitivam Sententiam, praedicta Procuratoris Revocatio observanda veniet.

§. 3. De ultimo enim omnino Causae Terminò, praedictus Titulus 77. Partis Secundae Tripartitalis, loqui intelligendus veniret;

§. 4. Et alioquin in Causis plurium Terminorum, priusquam ad ultimum Terminum deveniant; Sententiae beneficio Juridicorum remediorum infrangibiles essent; ac per consequens; Tituli etiam 80. et 81. praecitatae Partis Secundae Tripartitalis, in quantum in Causis brevibus et cum insinuatione motis, Revocationem Procuratoris, post Sententiam quoque definitivam admittere viderentur; mere in eum casum et usum sumendi erunt; quo quis in Causa brevis Litis, post Sententiam quidem definitivam, Procuratorem revocaret, Executionem tamen ejusdem non sisteret; verum Causam extra Dominium, beneficio Novi Iudicii resuscitare vellet.

§. 5. Caeterum, si quis Procuratoria Revocatione utatur; revocatas priores Procuratoris Allegationes, deinde reiterare nequeat; sed eas, aliis statim et in continenti, supplere obligetur.

§. 6. Excepto Casu; quo Procurator, neglectis incaute Depulsoriis mediis, semet in ipsum meritum Causae praecipitanter immitteret, ac ex ea ratione deinde revocaretur: Hoc enim in casu, si quas interea rationes et Probas, meritum Causae respicientes, induxisset; iisdem Principalis suus (si necesse habuerit) etiam post Revocationem uti valebit.

§. 6. Si quis autem non sub eodem, sed nonnisi sequenti Termino Judiciorum, Procuratoris Revocationem adhibere vellet (Causaque non facto ipsiusmet Judicis, seu per consuetam Judiciariam rejectam, in alium Terminum extensa, prorogataque extitit) nisi praeterea remedium aliquod Juris tale, quod Executionem per se sisteret, adhibeat; Revocationique Procuratoriae jungat; praedicta Procuratoris revocatione, non alias uti, quam cum onere quinquaginta Marcarum gravis ponderis, poterit.

§. 7. Praemissis, eo etiam adjecto: Quod Revocatio Procuratoris, post Productionem quoque Literalium Instrumentorum, admittenda veniat; verum non alias; quam cum personali ipsiusmet Causantis, *) vel sui Plenipotentarii adstantia fieri debeat.

§. 8. Causam tamen continuare; Revocatus quoque Procurator (seu qui prius allegaverat) absque nova etiam Procuratoria Constitutione, possit.

De Depositione Causae.

Articulus 40.

Depositio Causae, omnibus Foris et Causis competit; cum onere, in Regia, vel Banali, nec non Districtualibus, aut Regnorum Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniae Judiciaria Tabulis; Florenorum sex; in Foro autem Sacrae Sedis, Comitatus ac Civitatum; Florenorum trium.

§. 1. In Causa tamen, in qua ex onere Birsagiali Adversarii, Actor participavit, ad mentem Tituli 83. Partis Secundae Tripartitalis, nullo modo; in Actibus vero Violentiarum, poenae, indebitae obnoxiiis; praecise in prima Causae instantia (id est: Causa in praeliminaribus adhuc, esto Meriti versante, sive uti jam praxis obtinuit, usquequo Adversarius infligendam Actori poenam indebitae non petat) in Causis porro, poenae calumniae obnoxiiis; nonnisi ante Literalium Instrumentorum, Causae Decisionem finalem tangentium, productionem; ad mentem Articuli 23. An. 1547. admittatur.

§. 2. Praeterea vero, aequitati consonum censetur; ut Actor, qui Causam non prius, verum Adversario jam pro Termino comparente deponit; causatas per eundem a Motione Litis, usque ad ipsam Depositionem Expensas (praehabita illarum, coram eodem ipso Judice, coram quo Depositio fieret, liquidatione) praevie, instantaneeque refundere in Causam attracto teneatur; neque secus Depositio admittatur. **)

§. 3. Imo; esto non ille, qui causam movit; sed primum suus Successor, in se devolutam Causam deponat; adeoque ipse, tanquam ob factum non proprium, sed alienum, poenali, ob motionem Litis, oneri non subjaceat; Refusioni tamen Expensarum, etiam per Praedecessorum suum causatarum, obnoxius erit; siquidem Expensae, venirent in Actionem Rei persecutoriam; ubi Haeres praestat factum defuncti.

*) Confer; Ulad. Decr. 4. a. 13.

**) Simile quid statutum erat. An. 1655. a. 53.

MARIAE II. REGIS DECRETUM PRIMUM, ANNO DOMINI 1741.

Articuli DD. Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium.

De Clausula Diplomatis: Prout super eorum usu et intellectu, Regio ac communi Statuum Consensu Diaetaliter conventum fuerit; ad fundamentalia Jura, Libertates, Immunitates et Praerogativas Statuum et Ordinum Regni nullatenus extendenda.

Articulus 8.

Erga benignam Sacrae Regiae Majestatis Declarationem Sancitum est; fundamentalia Jura, Libertates, Immunitates et Praerogativas Statuum et Ordinum Regni Hungariae, Partiumque ei annexarum, signanter in Tit. 9. Part. 1. Operis Decr. Tripart. et Artic. 6. Anni 1723. velut in perpetuum ab omni Contributione ipsos eximentibus, adeoque eatenus etiam; ne Onus publicum Fundo quoquo modo inhaereat, eosdem immunitantibus ac avito quoque usu firmatis, expressas, (cum alioquin etiam per Art. 3. Anni 1715. super eo, quod ad normam aliarum Provinciarum non gubernabuntur, praecauti et assecurati existant) sub sensum Diplomati insertae, de Usu et intellectu Legum sonantis Clausulae, nullatenus sumi posse.

De Rebus et Negotiis Hungaricis; per Hungaros tractandis.

Articulus 11.

Devotissimis animis exceperunt Status et Ordines benignissimam Sacrae Regiae Majestatis Declarationem, qua mediante clementer exposuit; se eo singulari affectu et propensione erga Gentem Hungaram ferri; ut ne dubitari quidem possit, quin eam non modo cum reliquis in pari decore, honore et existimatione conservare; sed et alias Regiam Benignitatem, Maternumque affectum suum in promovendum Regni quoque hujus incrementum dirigere dignabitur.

§. 1. Quae insimul id quoque clementer resolvit; quod nimirum Res et Negotia Regni tam intra, quam extra Regnum per Hungaros tractabit, tractarique faciet.

§. 2. Ac proinde, in Augusta quoque Aula sua, in his, quae a concessa Sibi Suprema Potestate dependent, pro altissimo Judicio, Regioque Munere suo, fidelium Consiliariorum suorum Hungarorum opera et Consiliis utetur:

§. 3. Imo dum magis ardua negotia pertractanda occurrerint; Regni primatem et Palatinum, aliosque e Regni Proceribus ac Regnorum etiam Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae Banum, dum praesertim de Rebus, Securitateque eorundem Regnorum agendum foret; in Augustam Suam Praesentiam advocari curabit, talismodique Negotia cum illis conferet:

§. 4. Et ad ipsum etiam Status Ministerium, Nationem Hungaram adhibere dignabitur.

De Transylvania; Reapplicatione item et Reincorporatione Comitatum, Districtuum et Locorum ad Regnum Hungariae spectantium.

Articulus 18.

Publicis etiam Constitutionibus Regni inserendum resolvit benigne Sacra Regia Majestas;

§. 3. Ut porro Loca etiam, Militaria dicta, in Bacsensi, Bodrogiensi, Csongradiensi, Aradiensi, Csanadiensi et Zaradiensi Comitatibus sita, Jurisdictioni Regni et Comitatum restituantur et subjiciantur; atque Districtus Tömössiensis, Sirmiensis et Inferioris Sclavoniae, utprimum Res in magis tranquillum statum repositae fuerint, Regno pari modo reincorporentur et ejusdem Jurisdictioni submittantur: Commissarii eum in finem per Sacram Regiam Majestatem ordinabuntur:

§. 4. Et ex parte Regni istius, Commissarios pariter Dominus Comes Palatinus nominabit; ex parte vero Sclavoniae; Dominus Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Banus, cum Statibus et Ordinibus eorundem Regnorum.

§. 5. Qui in praeatactis Tömössiensi, Sirmiensi et Inferioris Sclavoniae Districtibus, nec non aliis Partibus finitimis; Terrenum pro Regulandis Confiniis aptum et sufficiens designabunt, Confiniariisque ad habitandum et obeunda inibi Munia ita assignabunt; ut in finibus, non permixti aliis Contribuentibus, subsistant; atque Terreno hoc, modalitate praevia exciso et assignato; residuum Jurisdictioni Comitatum, in omnibus de pleno subjicient;

§. 6. Suaque Regia Majestas, Comitatibus Regni, in Partibus illis, sitis; Supremos Comites praeficere dignabitur.

De una, eaque sola vera Romano Catholica Fide, in Regnis Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae ultro conservanda.

Articulus 46.

Singularem Suae Sacrae Regiae Majestatis in DEUM Optimum Maximum pietatem et in perpetuo fideles suos Subditos, ex unius et solius verae in praefatis Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Regnis Diplomaticae, et Articulariter stabilitae et nulla penitus alia admissa, aut tolerata servatae, ipsoque Christi Domini Sanguine irrigatae et fundatae, atque per Apostolos et Sanctos Ecclesiae Patres traditae Romano-Catholicae Fidei, et Religionis unione principalem et summam conjunctionis animorum, atque adeo intrinsecae non tantum suae, sed et vicinarum Suae Sacrae Regiae Majestatis Provinciaram Conservationem et felicitatem, et hactenus expertos et in futurum quoque indubie experturos vere Maternam Clementiam venerabundi agnoscunt Status et Ordines; dum erga unanimen Statum et Ordinum Regni Hungariae, Partiumque eidem annexarum Supplicationem

et augendum verum DEI Cultum, et promovendam uberiores in dies ejusdem misericordiam et benedictionem, clementissime, atque sanctissimae annuere dignata est; ut Statuta eorundem Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Regnorum, in favorem et conservationem Orthodoxae Religionis condita, occasione hujus Dietae confirmantur.

§. 1. Ex hac proinde Sacrae Regiae Majestatis benignissima, aequae, ac pietissima Resolutione, sic et unanimi Statuum et Ordinum Consensu et Voto; Statuta eadem confirmantur.

§. 2. Et veluti juxta Artic. 86. Anni 1723. in eodemque citatos et hicce etiam confirmatos, dispositum jam esset; ut in Districtu eorundem Regnorum non alii, quam Romano-Catholicam Religionem profitentes, Possessionis Bonorum sint capaces; ita Officiales Oeconomici Dominorum Terrestrium a Fide Orthodoxa alieni, in antelatis Regnis Administrationis quoque Bonorum incapaces esse declarantur.

§. 3. Quo vero ad Varasdinensem et Carlostadiensem Generalatus semet facturam, benignissime Sua Sacra Regia Majestas declaravit; ne inde quoque dictae Orthodoxae Religionis quodpiam eveniat praejudicium.

§. 4. Metropolitae porro Graeci Ritus non Unitorum, in Districtu praefatorum Regnorum, nulla utique in antelati Ritus Clerum et Populum admittetur Jurisdictio.

§. 5. Quod autem concernit Episcopi Szvidniczensis cum Ecclesia Catholica Uniti, ex Monasterio Marchensi exclusionem; aliosque contra Simeonem Philipovich insinuos Excessus; fundate indagari curabit, superindeque condignam animadversionem et praeterea damnificatis competentem reparationem decerni faciet Altefata Sua Regia Majestas;

§. 6. Id etiam curatura; ut quoadusque alii etiam Episcopi Graeci Ritus non Uniti ibidem perstiterint; ab omni Excessu et Confusione sese continere debeant.

De Autoritate Banali.

Articulus 47.

Annunte benigne Sua Sacra Regia Majestate, communi Statuum et Ordinum Voto; praefatorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Regnorum Banus, amodo imposterum, a potiori intra Limites Regni permansurus; in plenam et Legalem Autoritatem, atque Jurisdictionem, juxta etiam Articulos 114. Anni 1715. et Art. 87. Anni 1723. hic Loci confirmatos, reponendus, atque in eadem conservandus statuitur.

De Exemptione ab Hybernis, Transennis item et Condensationibus Militaribus Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae.

Articulus 48.

Quod Sua Sacra Regia Majestas, varia tam Pacis, quam et Bellorum temporibus,

perpetua et nunquam contaminata fide, fidelitate et devotione, in propaganda, et Armorum, et Sceptorum Gloriosissimae Augustissimaeque Domus Suae Austriacae felicitate, semper et constanter per praefatorum Regnorum Status et Ordines praestita Servitia, clementissime recognoscere; atque intuitu talium, fundamento etiam Benignissimi Diplomatis Leopoldini, eosdem extra casum summe urgentis Necessitatis, a supportandis Hybernis, Transennis item et Condensationibus Militaribus exemptos, et immunes semet relinquere et conservare velle, benignissime resolverit; in eo Altefaetae Suae Regiae Majestati praefatorum Regnorum Status et Ordines, immortales summa animorum cum devotione referunt gratias.

Articulus 113. Anni 1715. et Art. 88. Anni 1723. de Varasdiensi et Carlostadiensi Generalatibus confirmantur.

Articulus 49.

Erga benignum Sacrae Regiae Majestatis Consensum et annuentiam Art. 113. Anni 1715. et Art. 88. Anni 1723. ultro confirmantur;

§. 1. Et siquidem ordinatae inibi Commissiones, circa interventos Militarium in Varasdinensi et Carlostadiensi Generalatibus existentium Excessus, debitum ad praesens effectum haud produxissent; eae per Sacram Regiam Majestatem fient Dispositiones, ut Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae Banus, cum illis, qui pro tenore citati Artic. 88. ad latus ejus denominabuntur; necnon Deputati praefatorum Generalatuum, primo, quo fieri poterit, tempore consideant, atque insinuos quosvis ibidem Excessus, pro justo et aequo determinent;

§. 2. Interea autem et donec illa Commissio consederit, ac operari poterit; omnis facti Via sistetur; imo et recentius taliter occupata; Sacra Sua Regia Majestas restitui benignissime demandabit.

De Reincorporatione Inferioris Slavoniae.

Articulus 50.

Illud, quod formalitate supra in Articulo 18. denotata, ex inferiori Slavonia Jurisdictioni Sacrae Regni Coronae reincorporabitur; Jurisdictioni Regni et Bani, clementer annuente Sacra Regia Majestate, juxta etiam Art. 118. An. 1715. subordinabitur;

§. 1. Ac una quoque Supremi Comites (in quantum denominati non essent) per Suam Sacram Regiam Majestatem, pro tenore etiam suprascripti Articuli 18. constituentur.

De Appertinentiarum infrascriptarum Familiae Erdödianae Restitutione; eidemque impendenda Satisfactione; et Districtus Kullinensis Jurisdictioni Regni Reapplicatione.

Articulus 51.

Justum esse agnoscit Sacra Sua Regia Majestas, ut Familiae Comitum Erdödy, pro Dictamine Art. 113. An. 1715. Dominii Montis Claudii Appertinentiae, eidem Familiae per Cameram Aulicam resignatae, per Commissionem supra Articulo 49. clementer resolutam et ordinatam, aut eadem Commissione nefors dilata, et ex quocunque demum motivo non procedente, per aliam eum in finem a Sacra Regia Majestate, pro conformitate Articuli 93. An. 1732. clementer ordinandam, finita praesenti Diaeta, quantocyus integraliter restituantur;

§. 1. Atque praemissae Appertinentiae, Districtus quippe Kuttina Jurisdictioni Regni, quoad ipsam quoque Onerum publicorum tam ordinariorum, quam extraordinariorum supportationem reapplicetur;

§. 2. Atque pro tenore citati Artic. 93. An. 1723. eadem Commissione mediante, de illatis dictae Familiae per Confinarios Crisienses et Ivaniczenses Damnis, Violentiis, Invasionibus et Occupationibus; adaequata effective impendatur satisfactio.

De Bonis Zriniano et Frangepano - Fiscalibus, per Cameram Graecensem, aliosque possessis.

Articulus 25.

Ad tollendas universas Regnum inter et Cameram Graecensem, aliosque praescriptorum Bonorum Possessores hactenus vigentes Differentias, justum esse agnoscente, per consequens clementer annuente Sua Sacra Regia Majestate, communique Statuum et Ordinum Voto statuitur; ut Bona Zriniano et Frangepano-Fiscalia Trans-Colapina et Maritima per Cameram Graecensem, aliosque tenta, eorundemque Possessores et Officiales, juxta etiam praescriptum Articulorum 71. An. 1681., Art. 44. An. 1715. et Art. 94. An. 1723. (sicuti in aliis Fiscalibus Bonis) communibus Legibus, Oneribus et Jurisdictioni Regni imposterum subsint et subesse debeant.

De Metarum inter vicinas Styriae et Carnioliae Provincias Rectificatione.

Articulus 53.

Quandoquidem inter vicinarum Styriae et Carnioliae Provinciarum et Regni Limites, multis retroactis Annis vigentes, ob varia temporum impedimenta, per ordinatam Articularem Commissionem irrevisae et indecisae etiamnum manerent

Controversiae; ideo Articuli 39. Anni 1715., Art. 17. An. 1723. quemadmodum et Art. 116. An. 1715. quoad Rectificationem specificatarum ibidem Metalium Differentiarum confirmantur, atque in effectum deducendi statuuntur:

§. 1. Et praeterea annuente benigne Sua Sacra Regia Majestate, Articulus 69. An. 1681. et in eodem citati, circa Decimas Districtus Metlikae, Capitulo Zagrabiensi restituendas, iterum renovantur et effectuari decernuntur.

Subsidium pro Militia, aliisque publicis Regni Necessitatibus per Status et Ordines Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae solvi consuetum; una cum media Tricesima et Auctione ordinatur.

Articulus 54.

Quoniam per notabilem in Confiniis stipendiatæ Militiae Adauctionem, Banalisque et Judiciariae Tabularum Exolutionem longe majora, quam anterioribus erant, Regnis illis et miserae Plebi, praeterita Bellorum occasione, variisque temporum injuriis, ad incitās propremodum redactae accessissent et imperpetuata haberentur onera;

§. 1. Hinc in oportuno talium supportandorum subsidium, Summefata Sua Regia Majestas Benignitatem et Clementiam Suam erga praefatorum Regnorum Status et Ordines ulterius quoque contestatam reddere cupiens, benigne applacidavit; ut formalitate Articuli 75. An. 1681. praeter Auctionem Regno aliunde cedentem, Regnorum illorum Mediae Tricesimae et Ordinariae Contributionis Proventus, in Confiniorum et Militis Confiniarii, aliorumque Publicorum et Politicorum quoque onerum Exolutionem ulterius quoque convertantur;

§. 2. Ita tamen; ut Regiae Suae Majestati de Anno ad Annum notitia detur; in quos usus, praescripti (Regium alias Aerarium respicientes) Proventus, impensi fuerint.

De Pulsione Boum, per Portum Buccari.

Articulus 55.

Admittit clementer Sua Sacra Regia Majestas; ut conformiter ad Artic. 117. Anni 1715. Boves per Portum Buccari libere pellantur.

Civitas Segniensis, in Integrum Jurium suorum restituitur et intuitu Capituli Segniensis; Articulus 57. Anni 1647. confirmatur.

Articulus 56.

Erga querulosam Liberae et Regiae Civitatis Segniensis, contra Officiales Militares de variis Injuriis et in Oppressionem Jurium suorum attentatis Praejudiciis; ac Nunciorum suorum ad Diaetam Regni Hungariae et praefatorum Regnorum

Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Congregationes impedita Emissione; et nec secus Patriciorum et Civium contra Privilegia ejusdem Civitatis per statum Militarem fieri coepta Constitutione, factam in hac quoque Diaeta Instantiam; clementer annuente Sua Sacra Regia Majestate, decernitur:

§. 1. Ut eadem Civitas, universis Juribus, Libertatibus et Immunitatibus suis per Divos olim Hungariae Reges eidem concessis et hicce confirmatis, adeoque hactenus per statum Militarem illatis eidem praejudiciis hoc facto sublatis, amodo et imposterum semper libere et absque quopiam impedimento, tenore etiam Artic. 128. An. 1715. fruatur, et in iisdem adinstar aliarum Liberarum ac Regiarum Regni Hungariae Civitatum Praesidiarium Militem habentium (particularibus duntaxat stipendiatis in Militaribus pure suam a Jurisdictione Militari dependentiam habituris) conservetur.

§. 2. Ad quorum effectuationem et stabilimentum, seria benigna Mandata ad Bellicas Instantias semet clementer daturam resolvit Sua Sacra Regia Majestas:

§. 3. Capitulo etiam Segniensi admissa ea facultate; quam Artic. 57. Anni 1647. denotat.

De Unione Superioris et Inferioris Civitatis Crisiensis.

Articulus 57.

Crisiense superiore Civitate, contra propositam ejusdem cum inferiore Civitate Crisiense Unionem, Motiva Regiae Suae Majestati introporrigi faciente; cum et alioquin juxta Dictamen Artic. 95. An. 1723. Articuleriter etiam denominati Commissarii, cognitis utriusque Civitatis Juribus, ante effectuationem Unionis, diversa Partium Jura revidere et an ejusmodi Unio absque Convulsione Jurium et Privilegiorum unius, vel alterius ex praedictis Civitatibus fieri possit? cum Voto et Opinione sua Regiae Majestati medio Regiae Cancellariae Hungarico-Aulicae reportare debuissent; Altefata Sua Sacra Regia Majestas in Puncto praedeclaratae Unionis pro et contra occurrentia et introporrecta Motiva, finita mox Diaeta sibi reportari curabit, superindeque benignam Regiam data est Resolutionem.

Articulus 31. Anni 1729. de Transmissione Causarum ex Tabula Banali ad Curiam Regiam modificatur.

Articulus 58.

Quantumvis praecitato Articulo 31. An. 1729. Causae, quae immediate in Tabula Banali suscitantur, solis Activis Pauperum (Conditionem paupertatis sufficienti Documento in Judicio edocere queuntium) necnon aliorum etiam Causis, aquisitionem florenorum Quingentorum non excedentibus, exceptis, intra Dominium semper transmittendae ordinarentur;

§. 1. Annuente nihilominus clementer Sua Sacra Regia Majestate, decernitur; ut quaevis Causae ex Tabula Banali, in quibus eadem primae Instantiae Judicem est actura, ad Viginti usque Millia florenorum extra Dominium ad Curiam Regiam transmittantur: Quare in hoc Articulus praecitatus 31. An. 1729. modificatur.

Ut Modus Insurrectionis et Exercitationis, pro Tenore Articuli 66. An. 1681. in Regnis Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae ultro observetur.

Articulus 59.

Admittit clementer Sua Sacra Regia Majestas, ut Modus Insurrectionis et Exercitationis praefatorum Regnorum pro ratione necessitatis, juxta Articulum 66. An. 1681. ultro et imposterum observetur; quemadmodum et observandus statuitur.

De Campi Turopolia et unius Sessionis Nobilibus.

Articulus 60.

Circa Nobiles Campi Turopolia et alios unius Sessionis, Articulis 92. An. 1723. Intuitu vero Appellationis Causarum ex dicto Campo; Articuli 106. An. 1659. confirmantur.

Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae, Filii Nativi, sub Denominatione Hungarorum complectuntur.

Articulus 61.

Accedente benigna Sacrae Regiae Majestatis Resolutione, communi Statuum et Ordinum Voto, ultro compertum et statutum est; ut praefatorum Regnorum Regno Hungariae annexorum Filii Nativi sub Denominatione Hungarorum, quoad Officia et Beneficia Ecclesiastica et Secularia etiam comprehensi intelligantur.

De Libera Panni pro Confiniario Regni Croatiae et Sclavoniae Milite, in Regnum Inductione.

Articulus 62.

Panni pro solutione Confinariae Regni Militiae, eo modo, uti antea quoque usitatum fuit, penes solitas duntaxat Passuales, sine omni Tricesimae et aliarum Pensionum Solutione (clementer annuente Sua Sacra Regia Majestate) Libera imposterum sine ullo Impedimento in Regnum admittitur Inductio.

Ordo Fratrum Praedicatorum Sancti Dominici, in Regnum Hungariae, Partesque eidem annexas recipitur.

Articulus 65.

Florentem, olim etiam in hoc Regno Hungariae, Religiosum Fratrum Praedicatorum Sancti Dominici Ordinem, Status et Ordines Regni, in Regnum hocce Hungariae, Partesque eidem annexas, absque tamen omni Voto et Sessione recipiunt, cum ea obligatione; ut idem Ordo in Testimonium Gratitude suae, Duodecim Sacrosanctae Missae Sacrificia singulis Annis in perpetuum pro Sacrae Regiae Majestatis, Successorumque Hungariae Regum et Apostolici istius Regni incolumitate, prosperitate et incremento celebrare teneatur.

MARIAE II. UNGARIAE REGIS QUADRAGESIMI OCTAVI DECRETUM II.,
ANNO DOMINI 1751.

Articuli DD. Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium.

De comitatibus Syrmienti, Veröczeni et Posegano ad Generalia Regni Comititia posthac convocandis.

Articulus 23.

Sacratissima Caesarea Regiaque Majestate clementem praebente assensum, per Status et Ordines Regni conclusum est: ut comitatus Syrmii, Veröczensis et Posegani per Suam Majestatem Sacratissimam posthac ad diaetales Regni concursus evocandi, inter reliquos Regni hujus comitatus sessione et voto postliminio gaudere possint, salva in reliquo Regni Hungariae et Banali Jurisdictione.

De abroganda foenilium regnicolarium depascuatione et sylvarum succisione.

Articulus 34.

Ad damnosam illam, et tot legibus vetitam foenilium regnicolarium per Varasdinensis et Carlostadiensis Generalatum militares in Districtu Draganich, Kobilich, Mekreth et Selianecz, nec non Comitatu Varasdinensi in bonis Szent-Ersebet praticari solitam depascuationem, ita et roborum, ac lignorum in silvis Episcopatus Zagrabiensis, oppidi Czirqueno communitatis Draganich, ac aliorum regnicolarum magno eorundem damno et praejudicio passim hinc inde indebite usurpatam succisionem abrogandam, militaribus sua via distinctim sese commissuram benignissime resolvit Sua Majestas Sacratissima: quatenus ab excessibus

hujusmodi imposterum abstinere debeant; in contravenientes porro praeter committendorum damnorum bonificationem, parti laesae praestandam, praeterea aliter severe animadvertetur.

De metarum inter vicinas provincias, ita et dominium Csaktornya rectificatione.

Articulus 35.

Justum esse agnovit Sua Majestas Sacratissima: ut ad tenorem articuli 53. An. 1741. in eodemque citatorum Art. 39. An. 1715. et Art. 17. An. 1723. inter Regnum et vicinas Styriae et Carnioliae provincias, quemadmodum et pro conformitate articuli 116. An. 1715. inter Regnicolas et Dominium Csaktornya jam a tot annis vigentibus metalibus controversiis medio commissariorum, ex parte quidem Suae Majestatis Sacratissimae per eandem Suam Majestatem Sacratissimam; ex parte vero Regni Croatiae et Sclavoniae per Dominum Comitem Banum, et Status ac Ordines eorundem Regnorum denominandorum finis tandem imponatur; in id autem connitendum, ut minoribus, quo fieri poterit, sumptibus id fiat. Quoad decimas districtus Metlike Capitulo Zagrabiensi tenore citati Articuli 53. An. 1741. hic loci confirmati restituendas, accepta uberiore desuper informatione, regiam Suam assistentiam clementissime resolvit Sua Majestas Sacratissima.

De Judicatu comitatensi etiam in causis supremorum et vice-comitum activis et passivis, secundum tenorem articuli 35. anni 1729. in Regnis quoque Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae observando.

Articulus 36.

In luculentum caesareo-regiae benignitatis argumentum annuit clementissime Sua Majestas Sacratissima: ut in Regnis quoque Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae in causis supremorum et vice-comitum activis et passivis, forum comitatense respicientibus, non amplius Tabula Regnorum illorum Judiciaria, verum pro tenore articuli 35. anni 1729. vice-comites comitatum et respective judices Nobilium procedant, procedendique facultatem habeant.

De infrascriptis militarium abusibus moderandis et educillis per eosdem, prout et alios infrascriptos officiales non servandis.

Articulus 37.

Circa extraordinarias in confiniis Gradiscano, Brodensi, Danubiali et Savano per officiales militares introductas et ab animalibus, curribusque incassari solitas, miseramque contribuentem plebem gravantes exactiones, accepta praevia informatione, pro justo et aequo sese resoluturam; quemadmodum et constituto con-

venienti in ponte Eszekiensi vectigali, excessivas (si quae fierent) exactiones, re plene investigata, sublaturam. Ut autem dominorum terrestrium ratione educillorum praejudicium ad mentem etiam articuli 4. anni 1729. tollatur; capta et desuper prius informatione, tam ad militares, camerales et postales officiales, prouti et Eszekiensis fortificationis regularum magistrum seriis sua via dandis mandatis semet prospecturam, quod clementissime resolvere dignata sit Sua Majestas Sacratissima, eidem humillimas subditali in devotione gratias praefatorum Regnorum Status et Ordines reponunt.

De Locorum infrascriptorum oneri contributionali subjectione; quemadmodum et negotii, ratione contributionis possessionum Mala et Csernek, accommodatione.

Articulus 38.

Ex benignissimo Suae Majestatis Sacratissimae consensu et annuentia conclusum est: ut impopolata illa monasteriorum Graeci Ritus non unitorum loca, utpote: Kraszedol, Remete, Gergetek, Vernyak, Beszenano, Sisatovac, Kövesdin, Gybsa, Ratovac et Pribina Glava comitatus Syrmienti adjacentia, contributionem interim cassae domesticae applicandam solvant; quemadmodum et pagus Chepin in comitatu Veröczeni situatus et per Generalem Eszekiensem possessus, etiam quoad proportionata onera contributionalia jurisdictioni comitatensi subjiatur. Nec absimiliter per Suam Summefatam Majestatem Sacratissimam benignissime commissum habetur: ut differentia ratione possessionum Mala et Csernek, intuitu contributionis vigens, quamprimum sopiatur.

De Civitate Segniensi.

Articulus 39.

Erga humillime porrectam particularem Civitatis Segniensis instantiam intuitu eorum, quae contra statum militare exposuit; Summefata Sua Majestas Sacratissima legibus Regni, et aequitati conveniens remedium benignissime sese posituram resolvit.

MARIAE II. HUNGARIAE REGIS QUADRAGESIMI OCTAVI DECRETUM III.

ANNO DOMINI 17⁶⁴/₆₅.

Articuli DD. Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium.

De Littoralis Austriaci recentius inducta compellatione.

Articulus 30.

Quod per Littoralis Austriaci compellationem, ex ipsa tantum situs ratione desumptam, Juribus Regni haud quidquam derogandum, adeoque ipsius etiam Sacrae

Coronae Jurisdictioni inde nullum praejudicium eventurum, Sua Majestas Sacratissima benigne declarare dignata sit, Status et Ordines demisse contentantur.

De reserato per Portum Buccari Commercio.

Articulus 31.

Ad humillimas Statuum et Ordinum, de reserando ad effectum conditarum superinde complurium Regni Legum, per Portum Buccari Commercio homagiali fiducia profusas preces, Sua Majestas Sacratissima clementer admittere dignatur, non modo ut libera imposterum sit, per dictum Portum praestandis Boum pulsio, verum ut caeteroquin etiam terrestre, maritimumque commercium in eodem Portu reseretur, necessariaque in eum finem suis in Locis congrue mox disponantur.

De Telonio in Ponte Carlostadiensi.

Articulus 32.

Ut in erigendo ad rationem Camerae Regiae Hungarico-Aulicae in Ponte Carlostadiensi Telonio, omnes praerogativa Nobilitari gaudentes, conformiter alioquin ad fundamentales Patriae Leges, uti et aliae privilegiatae Personae, vigore elargitorum iisdem Privilegiorum, a qualibet Exactione prorsus immunes in perpetuum habeantur, accedente benigno Suae Majestatis Sacratissimae assensu statuitur.

De Praesidiis Confinii Banalis reparandis.

Articulus 33.

Maternam Suae Majestatis Sacratissimae in conservationem Perpetuo fidelium subditorum suorum semper intentam curam et sollicitudinem, venerabundi in eo etiam agnoscunt Status et Ordines, quod benignam reparandorum Banalium etiam Praesidiorum reflexionem, semet habituram clementer declarare dignata sit.

De figenda in Regno per Banos solita Residentia.

Articulus 34.

Cum ad altissimi Servitii Promotionem, Bonique publici Incrementum haud parum conferre videatur, ut Bani fixa in Regno solita Residentia, negotia Regnorum horum coram possint procurare, erga benignum Suae Majestatis Sacratissimae annutum, Articulus 47. An. 1741. quoad Residentiam Bani, futuris quoque temporibus semper observandus, confirmatur.

De uno Nationali Consiliario, ad Cancellariam Regiam Hungarico-Aulicam applicando.

Articulus 35.

Quod Sua Majestas Sacratissima, circa applicandum ad Cancellariam Regiam Hungarico-Aulicam unum Nationalem ex parte Regnorum horum Consiliarium, pro idoneitatis ac meritorum ratione, benignam Nationis Croaticae se habituram considerationem, clementer resolvere dignata sit, homagiales in subditali devotione iidem Status et Ordines gratias reponunt.

De abrogandis per Statum Militarem practicari solitis diversi generis Exactionibus.

Articulus 36.

Cum nulli Dominorum Terrestrium, aut Jure Terrestrali gaudentium liceat consumptibilia, ac cujuscunque generis merces, quae ad eorum Territorium venales advehuntur, aut alio permeant, Exactione quapiam gravare, quin speciale Privilegium Regium desuper fuerit impetratum, Sua Majestas Sacratissima eas se facturam Ordinationes, clementer resolvere dignata est, ut omnes ejusmodi Exactiones, quae ex parte Status Militaris sive in Varasdinensi Generalatu; sive in Carlostadiensi, aut Eszekiensi Confinio practicari remonstratae fuerint, prompte una et efficaciter tollantur.

De abrogandis, quae Status Militaris in Jurisdictione Provinciali induxit, Educillis et Macellis.

Articulus 37.

Sua Majestas Sacratissima clementer assentitur, ut usurpata per Statum Militarem Educilla et Macella, tam Varasdini, quam etiam alibi, ubi Status Militaris Jure Dominii Terrestralis non gaudet, per elargiendos sua via Ordines, sufferantur.

De Appellatis ex Tabula Banali Causis.

Articulus 38.

Ut Causae natura sua extra Dominium appellabiles, in Articulo 28. An. 1715. alioquin specificatae, non attenta summae quantitate, adeoque Art. 58. An. 1741. Dispositione imposterum etiam ex Tabula Banali extra Dominium transmittantur, communi Suae Majestatis, Statuumque et Ordinum Regni assensu, statuitur.

De Immunitate Civium Civitatum Neo-Planta et Zombor, etiam in Trajectibus Petro-Varadiensi, Daliensi et Eszekiensi observanda.

Articulus 39.

Erga humillimam Liberarum ac Regiarum Civitatum Neo-Planta et Zombor, quoad Excessus per Inspectores Nauli in Trajectibus Petro-Varadiensi, Daliensi et Eszekiensi, cum desumptione Taxae in Civibus memoratarum Civitatum contra Privilegiale eorundem Immunitatem practicos, per Status et Ordines demisse repraesentatam Supplicationem, aequum esse clementer agnoscit Sacratissima Sua Caesarea et Regio-Apostolica Majestas, ut Cives praefatarum Civitatum, sufficientibus Magistratum suorum Passualibus provisi, in praedecclaratis quoque Trajectibus ad Nauli solutionem non adigantur.

LEOPOLDI II. IMPER. & REGIS DECRETUM I. ANNI 17⁹⁰/₉₁.

Articuli DD. Praelatorum, Baronum, Magnatum et Nobilium.

De Independentia Regni Hungariae, Partiumque eidem annexarum.

Articulus 10.

Erga demissam Statuum et Ordinum Regni Propositionem, Sua quoque Majestas Sacratissima benigne agnoscere dignata est, quod licet Successio Sexus foeminei Augustae Domus Austriacae per Articulos 1. et 2. An. 1723. in Regno Hungariae, Partibusque eidem adnexis stabilita, eundem, quem in reliquis Regnis et Ditionibus haereditariis, in et extra Germaniam sitis, juxta stabilitum Successionis Ordinem inseparabiliter possidendis, Principem concernat, Hungaria nihilominus cum Partibus adnexis, sit Regnum liberum et relate ad totam legalem Regiminis formam (huc intellectis quibusvis Dicasteriis suis) independens, id est nulli alteri Regno aut populo obnoxium, sed propriam habens Consistentiam et Constitutionem, proinde a legitime Coronato haereditario Rege Suo, adeoque etiam a Sua Majestate Sacratissima, Successoribusque ejus Hungariae Regibus, propriis Legibus et Consuetudinibus, non vero ad normam aliarum Provinciarum dictantibus id Articulis 3. An. 1715. item Art. 8. et 11. An. 1741. regendum et gubernandum.

De Metis Regni non abalienandis et Differentiis ratione earum exortis componendis et avulsis restituendis.

Articulus 11.

Sacratissima Sua Majestas erga Propositionem SS. et OO. ad Partes Regii Sui

Officii pertinere declaravit, ne Metae Regni Hungariae, Partiumque adnexarum abalienentur; Differentiae vero ratione Metarum cum vicinis quibuscumque, seu nunc vigentes, seu via non lege praescripta terminatae, seu exoriturae, per diaetaliter ad id denominandos Commissarios finitis Comitibus, in concursu Commissariorum pro Parte concernentium Provinciarum, per Suam Majestatem denominandorum, statim revideantur, Partibusque debite auditis, omni studio componantur et avulsa, in quantum ad alias Suae Majestatis Ditiones haereditarias applicita forent, non obstante eo, quod ejusmodi Tenuta Provinciarum illarum Contributionis Catastrum ingressa essent, Regia Autoritate restituantur.

De legislativae et executivae Potestatis Exercitio.

Articulus 12.

Leges ferendi, abrogandi, interpretandi Potestatem in Regno hoc Hungariae, Partibusque annexis: salva art. 8. an. 1741. Dispositione: legitime coronato Principi et Statibus ac OO. Regni, ad Comitia legitime confluentibus, communem esse, nec extra illa exerceri posse, Sua Majestas Sacratissima ultro ac sponte agnoscit, ac se Jus hoc Statuum illibatum conservaturam, atque prout illud a Divis suis Majoribus acceperat, ita etiam ad Augustos suos Successores inviolatum transmissuram benigne declaravit, Status et OO. Regni securos reddens, nunquam per Edicta, seu sic dictas Patentes, quae alioquin in nullis unquam Regni Judiciis acceptari possunt, Regnum et Partes adnexas gubernanda fore, Expeditione Patentium ad eum duntaxat casum reservata, ubi in Rebus Legi alioquin conformibus, Publicatio debito cum effectu hac unica ratione obtineri valeret. Proinde

Forma Judiciorum lege stabilita aut stabilienda, autoritate Regia non immutabitur, nec legitimarum Sententiarum Executiones, Mandatis impediuntur, aut per alios impediri admittuntur, nec Sententiae legitimae, Fororum Judiciariorum alterabuntur, immo nec in Revisionem Regiam, nec ullius Dicasterii politici pertrahuntur, sed secundum conditas hucusque, aut in futurum condendas Leges, receptam Regni Consuetudinem, Judicia per Judices, absque discrimine Religionis deligendos, celebrabuntur, executiva autem Potestas, nonnisi in sensu Legum, per Regiam Majestatem exercebitur.

De Subsidiis et Contributione.

Articulus 19.

Non absimiliter et de eo plene securos reddere dignata est Sua Majestas Sacratissima Status et Ordines Regni, Partiumque adnexarum, quod Subsidia cujuscunque nominis sive in aere, sive in Naturalibus, aut Tyronibus, nec Statibus et Ordinibus, nec Ignobilibus Arbitrio Regio imponantur, imo nec praetextu liberae Oblationis, aut alio quocunque Titulo extra Diaetam, salva Dispositione Articuli 8. An. 1715. per Articulum 22. An. 1741. uberius declarati, sollicita-

buntur, quantitas vero Contributionis, pro intertentione stabilis Militiae destinatae, semper in Comitibus Regni ab una Diaeta ad aliam determinabitur; reliquis etiam praecitati Articuli 8. An. 1715. tenoribus in salvo relictis ac ultro pro confirmatis hisce declaratis.

De Postis et Re Montana qualiter in conformitate Legum administrandis.

Articulus 22.

Sacratissima Majestas Status et Ordines securos reddere dignata est, quod Postas intra ambitum Regni Hungariae et Partium adnexarum existentes, a Consilio Hungarici Directione, proventus vero earundem a Camera Hungarica abstrahi, nullo unquam tempore admissura sit, quin Rem quoque Montanam mox post Diaetam Camerae Hungarico-Aulicae subordinatura, Legum vero Montanisticarum Reformationem, nec non Judiciorum Montanisticorum Constitutionem et Coordinationem, communibus cum Dominis SS. et OO. Consiliis determinatura sit; oeconomica Rei Montanae regulatione, velut suo Regali, per Regiam Suam Majestatem privato arbitrio reservata.

De Graeci ritus non Unitis.

Articulus 27.

Sua Regia Apostolica Majestas Sacratissima clementer annuere dignatur, ut Graeci Ritus non uniti Regni Incolae in Regno hoc jure Civitatis donati, sublati in contrarium sancitis Legibus, in quantum hae ad Graeci Ritus non unitos se referunt, ad instar aliorum Regnicolarum acquirendorum et possidendorum honorum, ac gerendorum omnium Officiorum, capaces in Regno Hungariae Partibusque adnexis sint.

Juribus caeteroquin Regiae Majestatis circa negotia Cleri, Ecclesiae, Religionis, cujus exercitium plene ipsis liberum erit, Fundationum, Studiorum ac Juventutis educationis, non minus Privilegiorum ipsorum, quae fundamentali Regni Constitutioni non adversantur, prout Majestas Sacratissima a gloriosae Memoriae Majoribus suis accepit, ita eidem atefatae Regiae Majestati porro quoque in salvo relictis.

De Articulari receptione Civitatum Temesvar, Mariae-Theresiopolis, Posegae item et Carlostadii.

Articulus 30.

Civitates Temesvar, Maria-Theresiopolis, Posega item et Carlostadium, quemadmodum Sua Majestas Sacratissima earundem meritis palam agnitis et publica utilitate clementer permota, numero reliquarum Liberarum Regiarumque Civitatum

adnumerandas, benigne agnovisset, ita SS. quoque et OO. Regni, easdem in numerum aliarum liberarum ac Regiarum Civitatum cum competente Sessione et Voto Diaetali recipiunt, una vero, ut eadem Legibus Regni quoad omnia subjacere et sese accommodare debeant, statuitur.

De Activitate Regii Locumtenentialis Consilii Hungarici, ad Regna Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae extendenda.

Articulus 58.

Consilio Regio in Regnis Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae, per Serenissimae memoriae Reginam Apostolicam Dominam, Dominam MARIAM THERESIAM erecto, jam alioquin sublato, quemadmodum Comitatus eorundem Regnorum, omnes Politicas Inviationes a Consilio Regio Locumtenentiali Hungarico interea acceperunt, ita Sua Majestate Sacratissima benigne annuente statuitur, ut has a praelibato Consilio Regio Locumtenentiali Hungarico, praefatorum Regnorum Comitatus porro quoque accipiant, ut item tam in Gremio ejusdem Consilii, quam in Statu subalterno, ex iisdem Regnis individua in justa Proportionem applicentur. Domino praeterea eorundem Regnorum Bano, dum ad illud comparere poterit, competens dignitati ejus sessio et votum assignetur, Municipalibus eadem Regna in concreto respicientibus negotiis, porro quoque in Generalibus eorundem Regnorum Congregationibus, quae cum praevio annutu Regio celebrandae venient, pertractandis.

De Contributione Regni Croatiae et trium superioris Slavoniae Comitatum, in Diaeta Regni Hungariae pertractanda.

Articulus 59.

Accedente quoque Benigno suae Majestatis Sacratissimae assensu conclusum est, ut deinceps Contributio Regni Croatiae et trium superioris Slavoniae Comitatum, Zagrabiensis utpote, Crisiensis et Varasdinensis, semper in Diaeta Regni Hungariae, separatim tamen a Contributione Regni Hungariae, pertractetur, neque imposterum extra Diaetam Regni Hungariae augeri possit.

De Libera Regiaque Civitate Segniensi, a Jurisdictione Militari eximenda, complanandisque ejus Querelis.

Articulus 60.

Ad effectum Articuli 56. An. 1741. Sua Majestas Sacratissima, intuitu Liberae Regiaeque Civitatis Segniensis, benigne addicit, se mixtam e Statu Militari et Politico Commissionem, coram qua Civitas, occupata per Statum Militarem seu Tenuta, su Beneficia edocere possit, mox finita hac Diaeta ordinaturam, nego-

tiumque dictae Civitatis in ulteriorem pertractationem in proxima Regni Diaeta assumpturam; Interea vero, apud Militarem Jurisdictionem Confinii Carolostadiensis efficaciter disposituram, ne praefatae Civitatis Incolae, propter sumptum ad Diaetam Recursum, ulla molestia afficiantur.

De Reincorporatis Partibus Maritimis.

Articulus 61.

Cum gloriosae Memoriae Imperatrix et Regina Apostolica, ad effectum numerosarum eatenus sancitarum Regni Legum, partes maritimas Regno Croatiae, ad quoad ab olim spectabant, ac per eam Sacrae Regni Hungariae Coronae postliminio reincorporaverit, ut itaque hujus memoria ad seros posteros transmittatur, Urbs vero Buccari cum Portu Regio et Buccariensi, tamquam Urbs commercialis et Portus Liber, in Statu suo Privilegiali conservetur, cum benigno Suae Majestatis annutu statuitur.

De petita plagae inter Viam Carolinam et Josephinam, Jurisdictioni Politicae Resignatione.

Articulus 62.

Erga demissam Propositionem Statuum et Ordinum clementer annuit Sua Majestas Sacratissima, quod, quoad petitam viae commercialis Josephinae cum tota, hanc inter et Viam Carolinam iterjacentem plagam, politicae Jurisdictioni Resignationem, Commissionem e Statu Militari et Politico mixtam, mox terminata hac Diaeta ordinare, objectumque isthoc in ulteriorem pertractationem, in proximis Generalibus Regni Comitiis, assumere velit.

De Generalatu Varasdinensi, Terreno item Repas et Diverticulo Ketel.

Articulus 63.

Ad demissum Statuum et Ordinum Postulatum, ut Articulorum 113. An. 1715. nec non Art. 13. An. 1751. quoad Terrenum Repas (huc intellecta etiam controversia quoad Diverticulum Ketel,) et aliorum effectus procurari possit; Sua Majestas Sacratissima benigne declaravit, quod Commissionem mixtam suo tempore ordinatura, atque per eandem super omnibus ad rite pertractandum ac decidendum hocce objectum circumstantiis, demissam relationem sibi exhiberi iussura sit.

De Nobilibus, Liberarum item et Regiarum Civitatum Civibus, a Solutione Nauli et Telonii, in Confiniis Militaribus immunitandis.

Articulus 64.

Erga positam in eo querimoniam, quod in Generalatu Varasdinensi, Confiniis item Banali et Carlostadiensi, aliisque in obversum Articuli 59. An. 1618. aliarumque Regni Legum, a Nobilibus, Liberarum item et Regiarum Civitatum Civibus, Nauli et Telonii solutio exigatur, Sua Majestas Sacratissima, Status et Ordines Regni securos reddere dignata est, semet acceptis requisitis a Statu Militari Informationibus, eatenus id, quod Legis est, disposituram.

Pro Differentiis quoad Limites Regni cum vicinis Provinciis finaliter terminandis et Metis rectificandis, Commissarii denominantur.

Articulus 68.

Sua Majestate Sacratissima in consequentiam Articuli 11. hujus Diaetae ultro Benigne resolvante: ut, si quae Commissiones limitaneae per Articulares Commissarios decisaе, sed nondum relatae essent, quantocius referantur; a benigna porro ejusdem adprobatione pendentes, praevia ratificatione immediate Executioni mancipentur; hactenus autem indecisae, continentur: ac in quantum Controversiae ejusmodi limitaneae, seu per privatas Dominorum Terrestrium Conventiones, seu medio Commissariorum non articularium interim aliter consopitae, vel etiam decisaе fuissent, per Commissarios articulariter denominandos, penes respectivorum Actorum limitaneorum extraditionem reassumantur et quantocius pro justo et aequo finaliter determinandae, in quantum Circumstantiae admiserint, usque futura Anno 1792. celebranda Regni Comitata Generalia, praevia Suae Majestatis Sacratissimae Benigna Ratificatione complanentur; Commissarii vero Articulares, de progressu et effectu operationum suarum eidem Diaetae fidelem et adaequatam Relationem praestare teneantur, SS. quoque et OO. fine accelerandae, per Suam Majestatem Sacratissimam clementer oblatae, complanandorum finalis complanationis effectum praemissorum, per eos, quibus incumbet, procurandum decreverunt: Siquidem autem Commissarii ad revidendas et terminandas finitimas Regni hujus cum vicinis Provinciis Controversias, in Artic. 16. An. 1765. denominati, partim medio tempore emortui essent, partim vero alias ob causas et rationes ab hoc munere obeundo impedirentur, idcirco renovatis hic loci quoque Articulis 39. An. 1715., Art. 17. An. 1723. ac in iisdem citatis, Eadem Altestata Sua Majestate Sacratissima Benigne annuente, per Status et Ordines Regni sequentes denominantur Commissarii, et quidem:

Versus Styriam et Carnioliam.

Ex parte Regnorum Croatiae, Slavoniae etc. cointelligenter cum Commissione versus Styriam ex respectu differentiarum Comitatus Szaladiensis.

Joannes Jesich, Episcopus Segniensis.

Comes Adamus Orsich.

Magister Donatus Lukavszky, Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Protonotarius.

Zagrabiensis et Varasdinensis Comitatum Vice-Comites.

FRANCISCI I. REGIS DECRETUM PRIMUM ANNI 1792.

De Sublatione Cancellariae Illyricae, Voto item et Sessione non-unitorum Graeci-Ritus Episcoporum.

Articulus 10.

Ad demissum Statuum et Ordinum Postulatum, Sua Regia Majestas clementer declarare dignata est, se adductum per Dominos Status et Ordines, Augustae condam Imperatricis et Reginae Apostolicae Mariae Theresiae, Aviae suae desideratissimae Exemplum, eo in pretio habere, ut hoc absque ea etiam Reflexione, quod non-uniti Ritus Regni Accolae, medio tempore, postquam nempe Cancellariae Illyricae Erectio jam decreta erat, Jure Civitatis Lege publica donati fuerint, permota, desideratam a Dominis Statibus et Ordinibus Cancellariae Illyricae Sublationem jam re ipsa decreverit, neque aliud amplius fore reliquum, quam ut mox, ac Sua Majestas e diversis quae suscipienda habet itineribus, feliciter redux, exauditaque Propositione, qualiter suppressio haec absque negotiorum convulsione suscipi valeat, realem ejusdem Sublationem ordinare queat.

Ut autem Ritus hujus Regni Accolis, jam alioquin sub Praesidio Legum constitutis, omni ratione consulatur, atque ii ipsum etiam conditae de iisdem Legis effectum sentiant, justam agnoscere Suam Majestatem eam Dominorum Statuum et Ordinum Propositionem, ut ex Individuis ejusdem Ritus nonnulla requisitis qualitatibus instructa, ad Cancellariam Regiam Hungarico-Aulicam; prout et ad Consilium Regium Locumtenentiale applicentur Individua, quae Sua Majestas mox subsecuta dictae Cancellariae Sublatione, hunc in finem etiam nominatura est.

Quam clementissimam Suae Majestatis Sacratissimae affidatoriam Declarationem, Status et Ordines cum vero homagialis Devotionis et Gratitude sensu suscipientes, ne parte etiam ex sua quidpiam desiderari sinerent, in conformitate factae humillimae Repraesentationis suae, dicti Ritus Metropolitanae et Episcopis Votum in Comitibus jam ex nunc competere declarant, ac una cum benigno Suae Majestatis Consensu decernunt, ut de ipsa qualitate Voti et Sessionis, per Deputationem Regnicolarem in Coordinatione Comitiorum operaturam, praestetur Opinio, in affuturis Regni Comitibus praescripto modo referenda et terminanda.

De effectu infraserutorum Articulorum, relate ad Regna Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae in Diaeta Anni 1791. conditorum procurando.

Articulus 18.

Erga demissam Statuum et Ordinum Propositionem, Sua Majestas Sacratissima benigne declarare dignata est, Individuis praefatorum Regnorum jam hactenus quoque ad Dicasteria applicitis, semet ad effectum Articuli 58. An. 1791. benigne curaturam, ut emergentibus vacantiis Individua eorundem Regnorum signanter ad Officia etiam subalterna applicentur.

Modernis autem bellicis Circumstantiis neutiquam admittentibus, ut Commissio relate ad petitam plagae inter viam Carolinam et Josephinam sitae, incorporationem, nunc statim exmittatur, mutatis subinde rerum adjunctis circa procurandam Articuli 62. An. 1719. effectuationem, necessarias Dispositiones se illico facturam.

Non secus Commissionem pro incorporatione Generalatus Varasdinensis et Oppidi Czirkveno, ad Statum privilegiale repositione ad effectum Articuli 63. An. 1791. suo tempore exmittendam, ubi subversantes pares circumstantiae admiserint, sibi curae futuram.

Circa desumptam demum hucdum in obversum Articuli 64. An. 1791. in Confiniis Militaribus a Nobilibus et Civibus Taxam, semet capta praevie adaequata Informatione, effectum ejusdem 64. Articuli quo ocyus benigne procuraturam.

FRANCISCI II. IMPERATORIS & REGIS I. DECRETUM III. ANNI 1802.

De Effectu Articulorum 56. An. 1741. et Art. 60. An. 1790. quoad Liberam, Regiamque Civitatem Segniensem conditorum, procurando.

Articulus 11.

Gratissimo animo exceperunt Status et Ordines, benignam Suae Majestatis Sacratissimae, erga demissum eorundem quoad Liberam et Regiam Civitatem Segniensem interpositum Postulatum, editam Assecurationem, quod solutis praesentibus Comitibus, per exmittendam statim Commissionem, effectum Articuli 56. An. 1741. et Art. 60. An. 1790. clementer procuratura sit.

Pro Differentiis quoad Limites Regni cum vicinis Provinciis finaliter terminandis et Metis rectificandis, Commissarii denominantur.

Articulus 26.

Versus Styriam et Carnioliam.

Ex parte Regnorum Croatiae, Sclavoniae etc. cointelligenter cum Commissionem versus Styriam, ex respectu Differentiarum Comitatus Szaladiensis.

Maximilianus Verhovacz, Episcopus Zagrabiensis, S. C. R. A. Majestatis Actualis Intimus Status Consiliarius.

Comes Adamus Orsich, S. C. R. A. Majestatis Camerarius.

Franciscus Ponekovics, Tabulae Banalis Assessor.

Item Zagrabiensis et Varasdinensis Comitatum Vice-Comites.

De Terreno Repas et Diverticulo Kethely, per Confinium Varasdinense occupatis, Comitatus Simeghiensi restituendis.

Articulus 27.

Statibus et Ordinibus, reflexe ad Artic. 13. An. 1751. et Art. 63. An. 1790¹/₁. Postulatum quoad Terrenum Repas et Diverticulum Kethely, per Confinium Varasdinense occupata reiterantibus: Sua Majestas Sacratissima benigne resolvere dignata est: quod Politico-Militarem mixtam Commissionem, coram qua Partes praetendentes Expositionem et Praetensionem suam legitimare possint, mox benigne denominatura sit.

FRANCISCI II. IMPERATORIS & REGIS I. DECRETUM IV. ANNI 1805.

Quoad modum Insurrectionis in Regnis Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae renovatur Articulus 59. An. 1741.

Articulus 2.

Sua Majestas Sacratissima, erga humillimas ex parte Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae propositas preces, clementer annuit, ut provisio Articuli 59. An. 1741. relate ad Insurrectionem eorundem Regnorum in suo vigore permaneat et Insurrectio taliter coordinata, a Supremis Suae Serenitatis Regiae Domini Regni Palatini Ordinibus, in modernis extraordinariis rerum adjunctis dependeat.

§. 1. Praeter peditatum, Banderiali etiam eorundem equitatu, hac etiam vice peracta lustratione, ab altissimo Aerario provideatur.

FRANCISCI I. IMPERATORIS AUSTRIAE & REGIS HUNGARIAE DECRETUM
QUINTUM ANNI 1807.

Flumen Civitas, Portusque inarticulatur, Gubernatori autem Fluminensi in Tabula Procerum, Ablegatis vero Civitatis Fluminensis in Tabula SS. et OO. Sessio et Votum tribuitur.

Articulus 4.

Sua Majestate Sacratissima ne diutius ardentia vota Statuum et Ordinum Regni moretur, annuente, Civitas Fluminensis, portusque per Augustissimam Imperatricem et Reginam Mariam Theresiam peculiari Diplomate jam Regno incorporata, praesenti Article ad idem Regnum pertinere declaratur. Una vero

§. 1. Gubernatori Fluminensi sub Comitibus Regni in Tabula Procerum, Ablegatis autem Civitatis Fluminensis in Tabula SS. et OO. competens Sessio et Votum tribuetur.

De Conservatione Sylvarum.

Articulus 21.

Ut Sylvarum devastatio, seu illa ex causa dilapidationis, sive quod possessorium ambiguae liti, aut metali controversiae subjectum sit, sive denique ob compossessorium irregulatum eveniat, ad mentem Article 57. An. 1790°. efficacius praepediri possit, circa Sequestrum Devastatoribus imponendum, annuente Sua Majestate Sacratissima, sequentia adhuc statuta sunt:

§. 8. Sequestrum eousque durabit, donec desolationis causa cessante, auctoritate Magistratuali sublatum non fuerit, aut in casu inducendae proportionis, Processus eatenus motus terminabitur.

§. 11. Actor mox ac litem movere intendit; dimensionem actionalis Sylvae instituat, mappamque ad communes Compossessoratus sumptus conficiendam in primordiis Processus exhibere conetur. Ne autem hujus confectio facto Compossessorum retardetur, omnis praemisso scopo, praevie in Generali Comitatus Congregatione declarando, instituendae Dimensionis et Mappationis turbatio sub poena violentiae toties, quoties Actoratu partis laesae desumenda prohibetur et ne interea etiam, donec lis ad desumptionem poena definita fuerit, cursus causae adhaereat ac ut dimensio in effectum perducı possit, in casu continuandae renitentiae, Jurisdictio erga recursum Actoris ad expensas renitentis sufficientem assistentiam ordinabit.

De Possessionibus Drenovbok, Krapje, Jeszenovacz et Puszka Confinio, et Jurisdictioni Banali restitutis.

Articulus 25.

Status et Ordines Regni, Partiumque adnexarum demissas Suae Majestati Sacratissimae agunt gratias, quod Possessionum Drenovbok, Krapje, Jeszenovacz et Puszka ad Confinium Banale, et Jurisdictionem Banalem reapplicationem resolvere et effectum quoque benignae Resolutionis Suae procurare dignata sit.

De Fidedignitate Loci Credibilis Capitulo Bosnensi, seu Diakovariensi Jure postliminii restituta.

Articulus 26.

Capitulo Bosnensi seu Diakovariensi, Fidedignitas Loci Credibilis, testante Titulo 21. Partis 2. praehabita, Sua Majestate Sacratissima benigne annuente, Jure postliminii restituitur.

De Sessione Ablegatis Urbis Buccari in Comitibus assignata.

Articulus 27.

Urbe Buccari per Articulum 67. An. 1790°. jam recepta, ejusdem quoque Ablegatis, accedente benigno Suae Majestatis Sacratissimae annutu, sub Regni Comitibus in Tabula Statuum competens Sessio et Votum assignatur.

Ad dirimendas metales Limitum Quaestiones, inter Comitatum Bacsensem, Veröczensem et respective Syrmiensem subversantes, Commissio ordinatur.

Articulus 30.

Ad metales limitum Quaestiones, quae relate ad plagam Zsiva et certas quasdam Insulas, quas Danubius circumfluit, inter Comitatum Bacsensem, Veröczensem et respective Syrmiensem vertuntur, pro justo dirimendas, benigne annuente Sua Majestate Sacratissima, Commissio ordinata est.

Hujusque in consequentiam nominati sunt Commissarii:

Comes Antonius Aponyi de Eadem, Camerarius Regius, Intimus Status Consiliarius et Comitatus Tolnensis Supremus Comes; Comes Franciscus Györy de Radvány, Camerarius Regius; Comes Henricus Sermage; Franciscus Bay de Ludány, Consiliarius Regius et Tabulae Regiae Assessor; Josephus Hertelendi de Eadem, Consiliarius Regius et Comitatus Torontaliensis Vice-Comes; Comitatum item Baranyensis et Posegani, Vice Comites.

De Differentiis quoad limites Regni cum vicinis Provinciis determinandis et Metis rectificandis, Commissarii Regni denominantur.

Articulus 31.

In sequelam Articuli 26. An. 1802. renovata hic loci ejusdem Dispositione, Sua Majestate Sacratissima benigne annuente, Status et Ordines decernunt:

Versus Styriam et Carnioliam.

Ex Parte Regnorum Croatiae, Sclavoniae etc. cointelligenter cum Commissione versus Styriam ex respectu Differentiarum Comitatus Szaladiensis: Maximilianus Verhovacz, Episcopus Zagrabiensis, S. C. R. A. M. Actualis Intimus Status Consiliarius; Comes Adamus Orsich, S. C. R. A. M. Camerarius; Franciscus Ponekovich, Tabulae Banalis Assessor; Item Zagrabiensis et Varasdinensis Comitatum Vice-Comites.

FRANCISCI I. IMPRATORIS AUSTRIAE & REGIS HUNGARIAE DECRETUM
SEXTUM, ANNI 1808.

Relate ad Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Insurrectionem Articulus 59. An. 1741. renovatur.

Articulus 5.

Accedente Suae Majestatis Sacratissimae Benigno Annutu, respectu Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Provisio Articuli 59. An. 1741. in suo vigore ea ratione relinquitur, ut Insurrectio praefatorum Regnorum relate quoque ad constituendam Exercitationis Modalitatem, in Generali eorundem Congregatione coordinetur, taliterque coordinata, Legis Casu intra Triennium eveniente, hosti opponatur, semper tamen in conformitate Articuli 66. An. 1681. ab immediatis Domini Comitum Bani Ordinibus dependeat.

FRANCISCI I. IMPER. AUSTR. & REG. HUNG. DECRETUM VII. ANNI 1812.

ARTICULI COMITIORUM.

De Oblationibus pro Ludovicea militari Academia continuative factis.

Articulus 2.

Inde ab Anno 1808. quo Institutum Academiae militaris Ludoviceae per Articulum 7. An. 1808. stabilitum est, liberis Oblationibus per complures patriae

Cives, prout et nonnullas Jurisdictiones ac Privatos etiam e patriotico, quo in idem Institutum feruntur, zelo, pro incremento Instituti ejusdem factis.

Status et Ordines Sua Majestate Sacratissima benigne annuente, in consequentiam praecitati Articuli nomina offerentium cum specifica Summarum, per eosdem oblatarum Designatione, praesenti Articulo inserenda, decreverunt:

Series illorum, qui post conditum Articulum 7. An. 1808. pro Ludovicea militari Academia oblationes fecerunt.

E Regnis Croatiae et Sclavoniae.

	flor.
Episcopus Zagrabiensis Maximilianus Verhovacz, ad summam 12000 flor. sub Comitibus anni 1808. oblatam, addidit	5000
Episcopus Pharensis et Praepositus Capituli Zagrabiensis Emericus Raffay, suo et antelati Capituli Zagrabiensis nomine offert	5000
Comes Bartholomaeus Patachich, Comitatus Posegani Supremus Comes, ad appromissos sub Comitibus anni 1808. 4000 flor. addidit	6000
Comes Fridericus Patachich offert	10000
Baro Nicolaus Peharnik offert	1000
Joannes Jellachich de Buzin, S. C. et R. A. Majestatis Generalis Campi Mareschalli Locumtenens offert	5000
Ignatius Jellachich, Cathedralis Ecclesiae Zagrabiensis Cantor et Canonicus	1000
Vincentius Jellachich de Buzin	2000
Joannes Nepom. Jellachich, S. C. et R. A. Majestatis Capitaneus	1000
Stephanus Jellachich, Comitatus V. Notarius	1000
Comes Joannes Draskovits de Trakostyan, S. C. et R. A. Majestatis Camerarius	10000
Silvester Bubanovich, Episcopus Crisiensis	1000

Ex parte Comitatus Syrmienensis post Comititia anni 1808.

A gremiali Nobilitate incassati et effective Cassae Instituti illati 1061 flor.

FRANCISCI PRIMI IMPERATORIS AUSTRIAE & REGIS HUNGARIAE

DECRETUM OCTAVUM, ANNI 1827.

De Partium Regni Trans-Savonarum et Littoralis Hungarici reincorporatione.

A r t i c u l u s 13.

Posteaquam Sua Majestas Sacratissima Partes Regni Trans-Savanas, Maritimas item, quae alias nomine Littoralis Hungarici veniunt, Bello 1809. terminato

avulsas, subinde vero post felicem earundem revindicationem, Sacrae Regni Coronae reapplicuisset et ad eum statum, in quo ante amissionem Anno 1809. fuerant, reposuisset: Status et Ordines hanc reapplicationem pro sera Posteritatis memoria Legi inferendam decreverunt.

Nulli dubitantes: quaevis hujus Regni et Partium ei adnexarum Tenuta et Partes, tam per Altefatam Suam Majestatem Sacratissimam, quam et Augustos ejusdem Successores, in conformitate Conditionis III. Diplomatis Inauguralis, de toto reincorporandas esse.

De Causis Civilibus Trans-Savonarum et Maritimarum Partium, coram prae-existentibus Foris Illyricis ventillatis.

Articulus 14.

Ut respectu Causarum Civilium, quae coram praeexistentibus Foris Illyricis ventillatae, necdum definitae sunt, aut definitae, adhuc a revisione pendent, rationi Justitiae, cum commoditate Causantium, majorique temporis et sumptuum compendio, administrandae, uberius consulatur, annuente Sua Majestate Sacratissima statuitur:

§. 1. Omnes Causae Civiles, ante Epocham factae Trans-Savonarum et Maritimarum Partium, Imperio Gallico cessionis, coram legalibus Regni Foris promotae et successive ad praeexistentia Tribunalia Illyrica, demum ad Fora benigne delegata derivatae, quae necdum definitae sunt, ad primaeva legalia Fora, pro ferendo in iisdem secundum Regni Leges Judicio reinviuntur, — decisae autem tam eae, quae in praeexistente Appellatorio Foro revisae, aut necdum revisae sunt, per Partes, Appellatae gradualis beneficio uti volentes, ad legalia revisoria Fora deducuntur.

§. 2. Causae coram praeexistentibus Foris Illyricis incaminatae, quae necdum terminatae sunt, aut terminatae, adhuc a revisione pendent, quoad strictum Causae meritum, secundum dispositionem Legum, illo tempore praevigentium, quo factum, Causae fundamentum constituens, motionique ejusdem occasionem praebens, intervenit, definientur; Provisione quoad quaestionem aviticitatis, aut ex Legibus patriis determinandae praehabitorem Jurium indolis, quae se relate ad facta, in tempus, quo Partes hae amissae erant, usque reincorporationem incidentia, evolverent, ad futura Comititia reservata, — forma autem Procedurae et Judiciariae Executiones, normae, per Regni Leges praescriptae, conformabuntur.

§. 3. Causae Partium Trans-Savonarum coram praeexistente Carlostadii Tribunali incaminatae ac necdum terminatae, quae contra Nobiles, aut ratione Bonorum Nobilitarium contra Ignobiles promotae, aut coram Sedibus Dominalibus sub Gallico Regimine, aut intermedio usque effective subsecutam earundem Partium reincorporationem tempore suscitatae fuerant, coram Tabula Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae Judiciaria continuabuntur.

§. 4. Causae coram praeexistente Carlostadii Tribunali promotae et necdum definitae, quae inter Cives Liberae Regiaeque Civitatis Carolostadiensis vertuntur, vel extraneis Actoribus, contra gremiales Cives suscitatae fuerunt, ad

ejatem Magistratum Civicum, pro continuatione et administranda Causantibus Justitia relegantur.

§. 5. Tam Causae §§. 3. et 4. denotatae, quam et hactenus per forum primae Instantiae definitae Nobilitares et Civicae, in via Appellationis per Tabulam Banalem et in suprema instantia per Tabulam Septemviralem revidebuntur.

§. 6. Causae coram praeexistentibus in Littorali Hungarico Foris Illyricis promotae et necdum terminatae, quae Cives et Jurisdictionatos Liberarum et Maritimarum Civitatum Fluminensis et Buccaranae concernunt, ad suum legale Forum, cujusvis Civitatis localem Magistratum, pro ulteriori pertractatione et decisione inviantur.

§. 7. Causae Mercantiles et aliae ex natura sua Tribunali Cambio-Mercantili et Consulus Maris subjacentes, ad eadem Fora pro continuatione et decisione relegantur et in usitata gradualis Appellationis via per Gubernium Fluminense revidebuntur.

§. 8. Causae Incolas Districtus Maritimo-Cameralis concernentes, ad legale Forum suum, Sedem videlicet Dominalem Cameralem pro continuatione relegantur.

§. 9. Causae Partium Maritimarum §-phis 6. et 8. commemoratae, tam hactenus definitae, quam et secundum provisionem hanc definiendae, in via gradualis Appellatae per Gubernium Fluminense et in suprema Instantia per Tabulam Septemviralem revidebuntur; Superrevisione hac de Causis Cambio-Mercantilibus non intellecta.

Commissarii Regni in locum demortuorum, vel aliter impeditorum Individuorum, ad Commissiones, per Articulos 28. et 29. An. 1807. ordinatas, denominantur.

Articulus 16.

AD COMMISSIONES LIMITANEAS.

Versus Styriam et Carnioliam.

In locum Maximiliani Verhovatz de Rakitovetz, semet a functione dispensari petentis: Philippus Princeps de Batthyán, Perpetuus in Nemeth-Ujvar, Comes a Strattman, I. Ordinis Leopoldi Imperatoris Commendator, S. C. et R. A. M. Camerarius et Comitatus Castriferrei Perpetuus et Supremus Comes. — Loco Comitatus Adami Orsich: Comes Franciscus Voikfy de Klokoch, S. C. et R. A. M. Camerarius. — Loco denati Pauli Poszvek: Stephanus Osegovich, idem, qui supra. — Et siquidem quaestiones limitaneae inter Districtum Fluminensem et Carnioliam subversantes, ad eandem hanc Commissionem relegatae essent, insuper Franciscus Ürményi de Eadem, idem, qui supra — Comes Antonius Majlath de Szekhely, Consiliarius Regius et Gubernii Regii Fluminensis Assessor, — Ignatius Bezereďy de Eadem, Comitatus Jaurinensis Subst. V. Comes et Ablegatus, — Isidorus Jankovich de Daruvar, S. C. et R. A. M. Camerarius et Comitatus Posegani Nuncius.

De gremialibus Viis, per Praedialistas, Decimalistas et Libertinos Regni Croatiae reparandis.

Articulus 32.

Ratione promovendi Commercii et servitii publici, Viarum Postalium et Commercialium in bono meabilitatis statu conservationem exigente, cum benigno Suae Majestatis Sacratissimae Annutu statutum est:

§. 1. Ut Praedialistae, Decimalistae et Libertini trium Croatiae Comitatum, ad reparationem et conservationem Postalium et Commercialium Viarum, per gremium Territorii sui decurrentium, in justa proportionem concurrere teneantur.

Oblata pro Museo Nationali Hungarico facta inarticulantur.

Articulus 35.

§. 2. Obtulerunt autem in Aere parato:

	flor.	xr.
Comitatus Crisiensis	2507	17
„ „ Poseganus	1727	48 ² / ₈
„ „ Syrmienis	7331	15

Subin ad Valorem Schedarum Reluitoriarum elevatos.

	flor.	xr.
Comitatus Varasdinensis	2916	59 ⁶ / ₈
„ „ Veröczensis	1763	14
„ „ Zagrabiensis	8169	36 ⁴ / ₈
L. R. Civit. Caproncza	251	33
„ „ Carolostadium	1283	33
„ „ Crisium	102	6
„ „ Posega	117	49
„ „ Varasdinum	500	—
„ „ Zagrabia	1607	41 ² / ₈
Flumen Civitas Maritima	6272	50
Buccari „ „	1699	36
Districtus Maritimus Cameralis	428	5

FRANCISCI I. IMPER. AUSTR. & REG. HUNG. DECRETUM IX. ANNI 1830.

ARTICULI COMITIORUM.

De Administratione salis maritimi et de fodinis sulphuris Radobojsensibus.

Articulus 10.

Grati venerantur SS. et OO. Regni eam Suae Majestatis Sacratissimae benignam declarationem; — quod in sensu Legum de independentia et activitate Camerae Regiae Hungarico-Aulicae sancitarum, administrationem salis maritimi in Littorali Hungarico eidem Camerae Hungaricae subordinare, relate autem ad fodinas sulphuris Radobojsenses SS. et OO. securos reddere dignata sit: se ea, quae Legis sunt, disposituram.

De venditionibus quoad Bona trans Savum sub Imperio Gallico, subin Regimine provisorio interventis, Judiciariis item Executionibus ibidem peractis.

Articulus 12.

Ut diserta adsit Legis provisio, qualem in Jure considerationem subire debeant venditiones perennales, quae sub Imperio Gallico in Partibus Regni Trans-Savanis, illae praeterea, quae revindicatis subin iisdem partibus sub Provisorio Regimine intervenerunt? quomodo item Judiciariae Executiones sub utraque hac Periodo peractae, Bona denique per Ignobiles comparata, tractanda sint? statuitur:

§. 1. Quod invalidationi venditionum praemissarum sub Regimine Gallico aut Provisorio in partibus Trans-Savanis interventarum, si secus in sensu Legum Patriarum invalidationi obnoxiae sint, factum praecise venditionis ad denotatum tempus recidens non obstat.

§. 2. Executiones autem Judiciariae sub attacta temporis Periodo peractae ad instar pignoris Judiciarii considerabuntur.

§. 3. Relate denique ad Bona per tales, qui possidendorum Bonorum incapaces sunt, tunc comparata, praeevens Regni Legum dispositio observabitur.

FERDINANDI I. IMP. AUSTR. & REG. HUNG. V. DECRETUM I. ANNI 1836.

ARTICULI DIAETALES.

De iis, quae praeter usufructionem Constitutivi ad beneficia colonorum referuntur.

Articulus 6.

§. 8. Praeter praerecensita urbarialia beneficia subditi nec jura venationis, piscationis et aucupii, in quae involantes poena contrabandae plectendi erunt, — porro citra privilegium nec jura nundinarum, fori, telonii et nauli exercere poterunt, — in Comitatibus interim Temes, Torontal et Krasso vigens illa urbarialis provisio, tenore cujus in paludibus, scopo exercendae inevitabiliter necessariae arundinationis uni alterique Communitati tributis, piscandi quoque facultas ejusmodi beneficio provisae Communitati libera est, vigorem porro etiam retinebit; si autem Colonus ex concessione Dominii beneficium cujuscunque speciei molendini, aut alterius juris curialis regalis haberet, tunc illud via urbariali, re interea integre servata, penes adaequatam superaedificatorum ac quarumvis meliorationum legali via suscipiendam aestimationem et legitimarum investitionum refusionem dominus recipere potest; taxis molaribus in Comitatibus Posega, Veröcze et Szerem hactenus vigentibus, quae in specie a mola cochlearia in uno — reflexe vero ad alias ordinarias fluviales molas, a singula rota in duobus — a Danubiali demum et Dravana mola in octo, census titulo domino terrestri quotannis pendendis florenis defixa sunt, interea elevari nequeuntibus; si tamen in quopiam loco, aut relate ad quodpiam objectum privilegia, vel contractus adessent, continentiis horum standum erit. Praeexistentia nihilominus jura regalia, curialia, vel secus fundum afficientia, si et in quantum ea subditi jure proprio se possidere praetendant et usus huic praetensioni suffragetur, via juris coram competente foro praeassumenda, poterunt sufferri.

De praestationibus Subditorum.

Articulus 7.

In Comitatibus attamen Temes, Torontal et Krasso, prout et Posega, Veröcze et Szerem filatura locum non habente, in posterioribus tribus Comitatibus nec a lino et canabibus, neque ab aliis, ad sic dictam minorem decimam spectantibus vegetabilibus, si haec in hortis aut terris, urbariali praestationi secus subjectis, procreata fuerant, prout nec a prunis decima desumi potest.

§. 3. In Comitatibus attamen Posega, Veröcze et Szerem a vineis, statum sessionalem haud ingressis, Domino terrestri pintae competunt, ea quidem ratione, ut a singula urna pocreati musti, unica tantum pinta, sive duae mediae mensurae Poseniensis desumi valeant.

§. 5. Quantum ad servitutes seu robottas attinet: singulus integrae Sessionis Colonus in Hungaria (exceptis Comitatibus Temes, Torontal et Krasso) et in Croatia obligatur singula heddmoda unam, adeoque per Annum 52 jugales operas, vel Domino sic volente, loco unius jugalis duas manuales operas praestare, — majore vel minore Constitutivo proviso Colono a proportionem hujus mensurae ad labores obligato. Inquilini domiciliati tenentur per annum manualibus 18, Subinquilini vero manualibus diebus 12, — in Comitatibus autem Posega, Veröcze et Szerem usus ille, ut per annum Colonus ab integra Sessione labores 24 dierum cum duobus jumentis, et sic proportionate a media et quartali Sessione dimidiam, vel quartam laborum horum partem praestet et si Colonus jumentis caret, aut Dominus terrestris manualementem laborem requirit, laborem unius diei cum jumentis, duarum dierum manuali labore redimat, residuae vero 28 jugales, aut 56 manuales operae, et non plures solum erga solutionem 24 cruciferorum pro una bijugali et 12 cruciferorum pro una manuali opera exigi possint; Inquilinus demum domum habens per annum manuali labore 12 diebus, itidem manuali labore servire teneatur — porro etiam observandus erit. In Comitatibus denique Temes, Torontal et Krasso sequens hucdum etiam usuata robottarum mensura obtinebit.

§. 7. Longa vectura pro futuro penitus abrogata, — in vicem hujus (Comitatibus Temes, Torontal et Krasso, Posega item, Veröcze et Szerem in quibus attacta praestationis species nec hucdum viguit, exceptis) singula Sessio colonialis duabus bijugis operis et in hujus proportionem minoris Constitutivi Coloni ad solitos oeconomicos labores, — excepta arutara — concurrent.

§. 8. Subditi in sylvis, sessionali Constitutivo non inclusis, beneficio lignationis gaudentes, et quidem Colonus a singula integra Sessione es sic a proportionem minoris Constitutivi, e sylva, per Dominium nunquam tamen ultra distantiam duorum miliarium ordinariorum a loco habitationis Coloni metiendam, designanda, unam lignorum orgiam Posoniensis mensurae ad locum, per Dominium, intra tamen ambitum Domini, nunquam itidem ultra distantiam duorum miliarium ordinariorum, a loco desectionis lignorum usque locum deonerationis currus computandorum, indicandum, convehere ac in eadem praescripta mensura collocare, Inquilini vero domiciliati singillative mediam orgiam consecrare tenentur; — usu vigente non solum in Comitatibus Temes, Torontal et Krasso, in quibus hucdum etiam hoc titulo nulla praestatio Domino obvenit, verum etiam in Comitatibus Posega, Veröcze et Szerem, ubi convectio lignorum per incolas jumentis haud provisos consecrandorum, cum diserta ad sylvas in territorio possessionis, quam subditi incolit, situatas restrictione, incolas jumentis provisos manet, de hinc etiam observando.

*De Judiciis maritimo-commercialis Urbis, Districtus, liberique Portus
Fluminensis.*

A r t i c u l u s 30.

§. 1. Causae civiles Incolarum Urbis ac Districtus Fluminensis, — iis, quae ex sua indole, aut ex privilegiati Partium conditione ad Forum Cambio-Mercan-

tile et Consulus Maris spectant, exceptis, — coram ejate Foro Judicum et Rectorum tamquam Judicio Civico ac Districtuali primae Instantiae inchoabuntur, et ad exigentiam Regni legum ac ordinis judiciarii definientur; appellata autem relate ad praedictas causas ad Capitaneam Sedem Judiciariam, abinde vero immediate ad Tabulam Septemviralem competet.

§. 2. In Districtu hoc provisorie hucum ocservato Codice Criminali Theresiano extra vigorem posito, — Causae Criminales coram Capitanea Sede Judiciaria suscitabuntur et norma per leges Regni sancita pertractabuntur, unde causae hae via appellatae ad Tabulam Regiam, inde vero ad Tabulam Septemviralem transmittentur.

§. 3. Quum Urbs et Districtus Fluminensis tam e peculiari liberorum Portuum consideratione, quam et ex eo, quia separatum a reliquis Regni Jurisdictionibus corpus constituerent, specialem subeant reflexionem, hinc Capitanea Sedes Judiciaria personalium quoque contra nobiles Regni in gremio Districtus hujus habitantes suscitandarum causarum primae Instantiae Forum constituet; ejusmodi in causis latae sententiae aequae ad Tabulam Regiam, inde vero ad Tabulam Septemviralem appellabuntur.

§. 4. Judicium Civicum ac Districtuale e quinque ad integritatem Judicii necessariis Judicibus Rectoribus, uno quippe Capitaneali et quatuor Communitativis componetur, viris juris gnaris, aut, qui in praegesto quopiam munere specimina jurisprudentiae ediderunt, maturitate judicii, probitate morum et fiducia Concivium suorum gaudentibus, atque inter hos praeferenter in gremio Civitatis possessionatis.

§. 5. Capitanea vero Sedes Judiciaria consistet minimum e septem ad integritatem Judicii inevitabiliter requisitis Judicantibus, Praeside quippe Districtuali Capitaneo, una munus Gubernatoris Litoralis Hungarici gerente, aut hoc absente vel impedito, Vice-Capitaneo, — coassidentibus item adminus sex patriciis Consiliariis, per Capitaneale Consilium eligendis et per Praesidem more consveto convocandis.

De oblatiis, ad fundationem Academiae militaris hungaricae Ludoviceae continuative factis.

Articulus 39.

Draskovich Georgius Comes	1000 flor. Conv. Mon.
Syrmiensis Comitatus	269 " " "
Consilium Gubernii Fluminensis	200 " " "

De Juris cursu.

Articulus 55.

Ad accelerandum Juris cursum, donec eatenus uberius constitutum fuerit, statuitur:

§. 1. Sub affuturis Regni Comitibus in Curia Regia et Tabula Banali causae criminales, magistratualis et divortiales, non absimiliter causae pauperum, viduarum et orphanorum appellatae et penes praememoratarum harum causarum in pertractatione prioritatem, reliquae causae quoque civiles appellatae revidebuntur, latae in illis sententiae publicabuntur et in executionem sumuntur; Tabula Regia quoad has causas in duplici quoque Senatu judicare poterit.

§. 2. Provisio §-o 1-mo Articuli 6. An. 1830. contenta relate ad cuncta reliqua Fora sub decursu quoque affuturorum Comitiorum extenditur.

§. 3. Ut vero extra tempus Comitiorum aggregatae causae eo celerius dijudicari valeant: omnis generis appellatae causae penes Tabulam Regiam in duplici Senatu revidebuntur; Praeside Tabulae hujus ex ordinariis ejusdem membris, initio cujusvis termini, ad utrumque Senatum sub toto termino permanentia sufficientia Individua diligente; — de augendo Tabulae Regiae individuorum numero, praemisso ex obtutu necessario, Sua Majestate Sacratissima benigne provisura.

FERDINANDI I. IMP. AUSTR. & REG. HUNG. V. DECRETUM II. ANNI 1840.

ARTICULI COMITIORUM.

In re Urbarii relate ad quasdam legum sub Comitibus anni 1836-ti perlatarum provisiones clarificandas aut modificandas.

Articulus 7.

In reliquo legis hujus dispositio, in respectu consecrationis et devectionis lignorum, ad Comitatus etiam Posega, Veröcze et Szerem extenditur; in quantum nihilominus in nonnullis praeattactorum trium Comitatum Possessionibus consecratio et devectio lignorum hucum in usu non fuit, prout et in Comitatibus Temes, Torontal et Krasso, ubi sub titulo hoc nullae hactenus praestationes obveniebant, hac in parte praeexistens usus deinceps etiam manuteneatur.

De processibus Juris, in sequelam Articuli 14. An. 1827. coram Tabula Judiciaria Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae decurrentibus, ad Tabulam Banalem transderivandis.

Articulus 25.

Dispositio Articuli 14. An. 1827., vigore cujus causae intuitu bonorum nobilitarium, in Partibus Trans-Savani sitorum, sub gallico regimine, aut intermedio usque subsecutam Partium earundem reincorporationem tempore coram Provinciali Tribunali Carolostadiensi promotae, ad Tabulam Judiciariam Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae relegantur, taliter explicatur et clarificatur: quod

haec legis provisio ad tales solum causas referenda sit, quae nullam juris aut aviticitatis quaestionem, ad Judicatum Tabulae Banalis pertinentem, involvunt, — causae autem hujusmodi quaestionum dijudicationem involventes, nec illis, quae de praesenti coram Tabula Judiciaria Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae decurrunt, exceptis, in sequelam hujusce clarificatoriae et modificatoriae legis pro continuatione ad legale Tabulae Banalis Judicium illico transponantur.

Diverticulum Zsiva et insulae Cseb, alias Kis-Nestin, non secus Butykovacz, alias Neo-Vukovar Comitatus Bacsienſi ingremiantur.

Articulus 36.

In consequentiam relationis, per Deputationem scopo accomodandarum limitanearum, inter Comitatus Bacsienſem et Syrmienſem ac respective Bacsienſem et Veröczenſem ſubverſantium differentiarum Art. 30. An. 1807. exmiſſam, ſuae Majeſtati Sacraſſimae praestitae, tam diverticulum Zsiva, quam etiam insulae Cseb, alias Kis-Nestin et Butykovacz, alias Neo-Vukovar Comitatus Bacsienſi iugremiantur.

§. 1. Decisione mutuum privatorum jurium et praetensionum antelati diverticuli et praememoratarum insularum possessorum ad ordinariam juris viam sdectante, eadem in actuali suo statu integre conservabuntur.

Fundatio orphanotrophii, per Alexandrum condam Alagovich Episcopum Zagrabienſem facta, in tabulas legum refertur.

Articulus 41.

Alexandro condam Alagovich, dum viveret Episcopo Zagrabienſi, e nobili ad promovendum bonum publicum et sublevandam fatis pressam humanitatem directo conatu in L. R. Civitate Posega orphanotrophiam fundante, praeclara haec et ex pietate imitatione digna orta fundatio pro perenni memoria inarticulatur.

De oblatiſ ad eruditam Societatem hungaricam continuative factiſ.

Articulus 42.

Nicolaus Jankovich	1000 for.
Civitas Fluminensis	1000 „
Alexander Bujanovics	400 „

FERDINANDI I. IMP. AUSTR. & REG. HUNG. V. DECRETUM III. ANNI 1844.

ARTICULI DIAETALES.

Articulus II.

De lingua et nationalitate hungarica.

§. 3. Lingua diaetalis in posterum exclusive hungarica erit; unice Ablegatis Regnorum adnexorum admissio: ut si in lingua hungarica versati non essent, in Comitibus, intra proximum sexennium asservandis, suffragia sua lingua etiam latina depromere valeant.

§. 7. Jurisdictiones Partium adnexarum litteras Jurisdictionum Regni Hungariae hungarica, — hae vero illarum latina etiam lingua exaratas, prompte acceptare, pertractare atque congruo responso superare tenebuntur.

§. 8. Sua Majestas Sacratissima jam benigne disposuit, ut lingua hungarica in Academia et cunctis Gymnasiis Partium adnexarum, qua studium ordinarium doceatur; non secus

§. 9. Sua Majestas eatenus quoque clementer providere dignabatur, ut in scholis, intra fines Regni existentibus, lingua vehicularis institutionis publicae hungarica sit.

Articulus V.

De ignobilium quoque ad cuncta Officia publica applicabilitate.

In Regno Hungariae Partibusque adnexis natis vel Indigenatum consecutus, cujuscunque lege receptae Religionis incolis, in quibusvis Officiis publicis, seu denominatione haec, seu electione conferantur, adeundis, id, quod ad coetum nobilium non pertineant, impedimento esse non potest.

Articulus VI.

De nonnullis Codicis Cambio-Mercantilis Articulo 15. anni 1840 comprehensi paragraphis clarificatis et respective modificatis.

§. 9. Ad punctum h), §. 2. Partis II. additur:

„Civitates et Portus Segniensis ac Carlopagensis, totum item maritimum Regiminis Confinarii Ottochani littorale, una cum locis maritimis Jablanacz et Gyurgyevacz.“

Articulus VII.

De Provisionibus Articuli 22. anni 1840 ampliatis et respective modificatis.

§. 1. Ad calcem §. 1. de Judicatu Concuruali agentis, additur:

„In districtu maritimo-cameralei iudicatum concursualem in prima instantia Tribunal-Cambio-Mercantile Fluminense, in Districtu vero Nagy Kikindensi, Comitatus Torontaliensi ingremiato, Magistratus Districtualis exercebit.“

I. S. A. VENEZIA	BIBLIOTECA 102
----------------------------	-------------------

